Skötsel-pärm

Brf Grafikern

Innehåll

Här finner du utförlig information, instruktioner och skötselanvisningar till din nya bostad. Skötselpärmen är ett komplement till den Bostadspärm som du erhöll vid kontraktsskrivning. Varje flik inleds med en allmän skötseltext och i vissa fall typ och kulör, som följs av leverantörernas egna produktblad. Typ och kulör på exempelvis kakel och tapeter beror på vilka inredningsval du har gjort och anges därför inte här. När du mottagit specifikationen av dina inredningsval, sätt in den i Bostadspärmen under fliken "Inredningsval".

Värme och sanitet	Radiatorer	Flik 1
	Kök och badrum	Flik 2
	Blandare, avstängning av vatten, varmvattenmätning och avfallskvarn	Flik 3
El	Elektricitet och jordfelsbrytare	Flik 4
	TV, telefon och dator	Flik 5
	Brandvarnare	Flik 6
	Porttelefon och kodlås	Flik 7
Ventilation	Ventilation	Flik 8
	Spiskåpa/Spisfläkt	Flik 9
Vitvaror	Spishäll och ugn	Flik 10
	Kylskåp och frys	Flik 11
	Diskmaskin	Flik 12
	Mikrovågsugn	Flik 13
	Tvättmaskin och torktumlare	Flik 14
Golv, väggar, tak	Kakel och klinker	Flik 15
	Parkettgolv	Flik 16
	Tapeter och målade ytor	Flik 17
	Att sätta upp saker på väggen och i taket	Flik 18
Inredning	Köksinredning	Flik 19
	Dörrar och garderober	Flik 20
	Fönster och fönsterbänkar	Flik 21
	Lås, nycklar och posthantering	Flik 22
Yttre miljö	Fasaden	Flik 23
	Balkong och uteplats	Flik 24
Leverantörer	Leverantörsregister	Flik 25
Felanmälan	JM Kundservice	Flik 26
		Flik 27
		Flik 28
		Flik 29
		Flik 30
		Flik 31

Vi hoppas att du kommer att trivas i din nya bostad. Om du ändå skulle flytta – låt pärmen bo kvar!

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Radiatorer

Uppvärmning
Huset har en central frånluftsvärmepump. Frånluften från lägenheterna passerar genom en värmeväxlare som är ansluten till en värmepump. I systemet tas alltså husets varma frånluft tillvara och används för att värma vatten till radiatorkretsen och tappvarmvatten. Härifrån leds uppvärmt vatten ut till respektive lägenhet och husets radiatorkrets.

När den återvunna värmen inte räcker till kompletteras systemet med fjärrvärme.

Temperaturen på vattnet som leds fram till radiatorerna beror på temperaturen utomhus och systemet är inställt på att ge en temperatur på cirka 21° C.

Radiatorerna har även en termostatventil som känner av rummets temperatur. Det är viktigt att den inte täcks över, så att känselkroppen kan känna av rätt temperatur. När temperaturen i rummet nått upp till den förinställda temperaturen stänger termostaten tillförseln av varmt radiatorvatten. När detta inträffar blir radiatorn varm upptill och kall nedtill, för att sedan övergå till helt kall, vilket är fullt normalt.

Filter
Bakom radiatorerna i sov- och vardagsrum finns ett luftfilter där uteluften renas. Skötselinstruktionerna för filtret finns under fliken "Ventilation".

Kalla radiatorer
Är radiatorn kall, trots att termostatventilen är öppen och rummet fortfarande känns kallt, kan det bero på luft i systemet. Vid uppvärmning av kallt vatten frigörs syre. Ibland måste man därför tömma radiatorerna på överflödig luft så att inte vattencirkulationen i systemet hindras. Det kallas att man luftar radiatorerna.

Luftning bör ske i samråd med föreningens fastighetsskötare så att denne kan svara för påfyllning av vatten i värmesystemet. När vatten fylls på tillförs återigen en mängd syresatt vatten, vilket i sin tur innebär att det efter ett tag är dags för en luftning igen. Om alla boende i ett flerbostadshus luftar sina radiatorer på samma gång kommer mängden vatten i systemet att minska kraftigt. Vattentrycket (främst i de översta lägenheterna) kan då sjunka ordentligt med kalla radiatorer och störande brusljud som följd.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är luft i en radiator eller annat fel uppstår. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

SKÖTSELINSTRUKTION LUFTFILTER FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR ENLIGT AVTAL S7142 JM AB ANGÅENDE F7 TILLUFTSFILTER

1. Lucka ovan tilluftssdon tages av.
2. Det använda luftfiltret drages ut och skall läggas i brännbart avfall.
3. Rengör inuti tilluftsdon med dammsugar-munstycke med slang.
4. Det nya luftfiltret tages ur sin påse.
5. Med varsamhet och med svart sida mot rummet skjutes det nya filtret ner i sitt gejdspår och trycks försiktigt ner på plats.
6. Luckan ovan tilluftsdon stängs.

Nya luftfilter går att beställas hos:

Dinair AB, Box 120, 592 22 Vadstena

Tel: 0143-12580

Mail adress: info@dinair.se

RADIK KLASIK

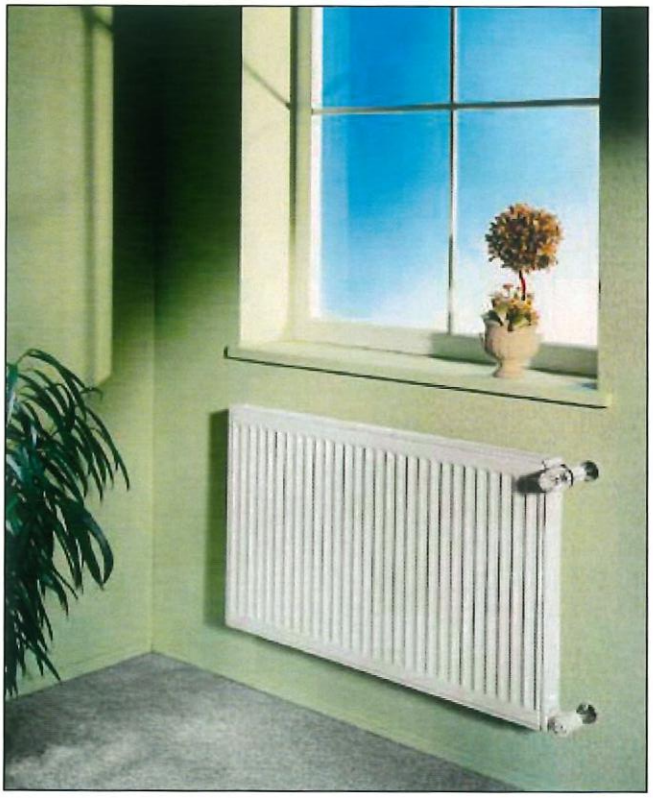

Tekniska uppgifter

Höjd **H** ..... 300, 400, 500, 600, 900 mm

Längd **L** 400, 500, 600, 700, 800, 900,
.....1000, 1100, 1200, 1400, 1600,
.....1800, 2000, 2300, 2600, 3000 mm

Anslutningsmått ..... **h** = **H** – 54 mm

Anslutningsgänga .....4 x G1/2 inre

Högsta tillåtna driftstryck ..... 1,0 MPa

Högsta tillåtna driftstemperatur ..... 110 °C

Radiatorns anslutning .....vänster eller höger sida

Exempel på anslutning till värmesystemet

höger eller vänster sida
φ = 1

diagonalanslutning
φ = 1
rekommenderas för: L ≥ 3 x H

flank dubbelsidig nerifrån neråt
φ = 0,9

Beskrivning

Modellen **RADIK KLASIK** är en panelradiator i utförandet KLASIK, som möjliggör **vänster eller höger anslutning** till värmesystemets distribution. Konstruktionen är avsedd för värmesystem med pumpcirkulation eller självcirkulation. På baksidan finns två fästpunkter, övre eller nedre, fastsvetsade, radiatorer med längden 1800 mm och längre har 6 fästpunkter fastsvetsade.

Översikt av typer

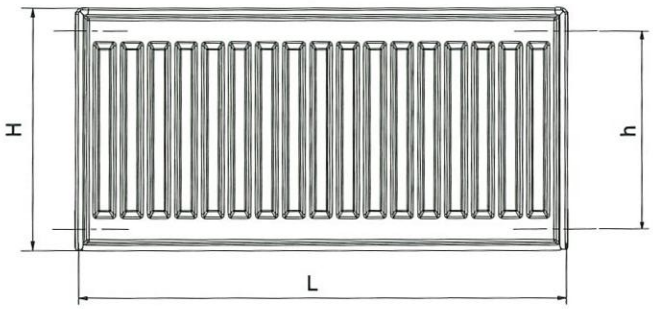

Typ 10

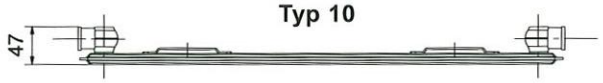

Typ 11

Typ 20

Typ 21

Typ 22

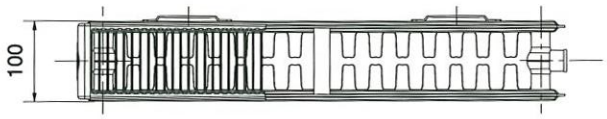

Typ 33

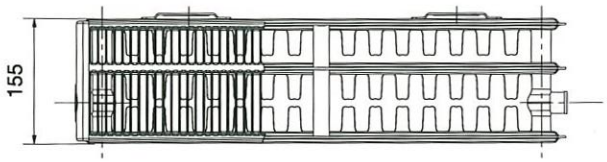

Uppgifter för beställningar finns angivna på sidan 54.

Tillverkaren förbehåller sig rätten att göra tekniska ändringar.

Datablad

Regulatordelar
RA 2000

Danfoss VVS

EN 215-1

V2-15E

Användning

RA 2970-MAX RA 2990-VILLA RA 2920-OÖM RA 5060-VÄGG RA 8564-VÄGG

RA 2000 är självverkande proportionalregulatorer med litet P-band. De gasfyllda termostaterna ger en markant bättre reglering än andra existerande givarprinciper vilka reagerar upp till 70% långsammare än RA 2000. Gratisvärme utnyttjas på så sätt maximalt och övertemperatur efter nattsänkning är minimal.

Radiatortermostat RA 2000 används för automatisk reglering av värmeavgivningen från radiatorer och konvektorer. Regulatordelar i olika utförande gör termostaten anpassad för installationer där möbler och gardiner annars skulle försämra reglerfunktionen. Tekniska data uppfyller kraven i EN 215-1.

Samtliga termostater finns med kapillärrörsförbunden givare. Det tunna och smidiga kapillärröret, 2 m långt, är upprullat runt temperaturgivarens bulb, endast erforderlig längd dras ut.

- RA 2990 och 2992-VILLA för installation där temperaturbegränsning ej krävs, t.ex. i villa.
- RA 2970 och 2972-MAX för installation i hyreshus,kontor m.m.
  Temp. begränsad till ca 21 °C rumstemp.
- RA 2920 och 2922-OÖM med förstärkt skydd mot åverkan.
- RA 5060 och 8564-VÄGG med separat givare och inställningsdel.

MAX- och VILLA-modellerna har den nyutvecklade snäpp-kopplingen som underlättar montaget väsentligt. Genom ett tryck på termostatdelen utlöses snäpp-mekanismen och termostatdelen är monterad. MAX-modellen har en låsning som säkrar termostatdelen mot demontage. VILLA-modellen kan demonteras och har en täckplatta på låsningsmekanismens plats.

Beställningsnummer och data

Typ	Utförande	Inställnings-område	Kapillärrörs-längd	**Best nr**	RSK nr
RA 2990 VILLA	Inbyggd givare	7-28 °C [2]	-	**013G2990**	481 90 54
RA 2992 VILLA	Separat givare	7-28 °C [2]	0-2 m [1]	**013G2992**	481 90 55
RA 2970 MAX	Inbyggd givare	7-21 °C [4]	-	**013G2970**	481 90 56
RA 2978 MAX	Inbyggd givare	7-22 °C [4]	-	**013G2978**	481 90 59
RA 2977 MAX	Inbyggd givare	7-23 °C [4]	-	**013G2977**	481 90 58
RA 2972 MAX	Separat givare	7-21 °C [4]	0-2 m [1]	**013G2972**	481 90 57
RA 2920 OÖM	Inbyggd givare	7-28 °C [2]	-	**013G2920**	481 90 60
RA 2922 OÖM	Separat givare	7-28 °C [2]	0-2 m [1]	**013G2922**	481 90 61
RA 5062 VÄGG [8]	Separat givare och inställn.del	10-30 °C [2][5]	2 m	**013G5062** [3]	481 84 51
RA 5065 VÄGG [8]	Separat givare och inställn.del	10-30 °C [2][5]	5 m	**013G5065** [3]	481 84 52
RA 5068 VÄGG [8]	Separat givare och inställn.del	10-30 °C [2][5]	8 m [6]	**013G5068** [3]	481 84 53
RA 8564 VÄGG [8]	Sep. givare och sep. inställn.del	10-30 °C [2]	2+2 m	**013G8564** [7]	481 84 68

1) Termostat med lös givare levereras med kapillärröret upprullat på temperaturgivarens bulb. Vid montage dras endast erforderlig längd ut.
2) Samtliga termostater kan min. och max. begränsas inom det angivna temperatur-området.
3) Fjärrinställningstermostaterna levereras med adapter till RA-ventiler.
4) Rumstemperatur vid normala inbyggnadsförhållanden. OBS! Kalibreringen påverkas av tilloppstemperaturen med 0,7 °C/30 °C.
5) Fjärrinställningstermostatens temperaturområde 10-30 °C kan ändras till 11-33 °C eller 3-23 °C.
6) RA-5060 vägg kan även fås med 10, 12 och 15 m kapillärrör.
7) Lev med adapter till RA- och RAV-ventiler.
8) K_v-värden vid olika p-band, se flik 15, Tabeller och diagram.

Tillbehör

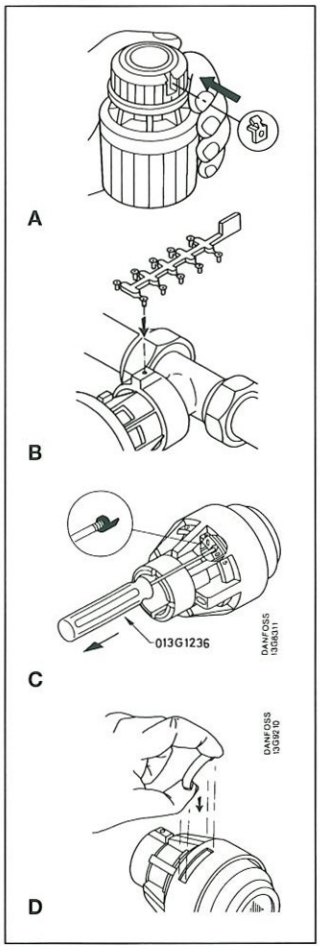

(A) Plomberingsmekanism för RA-VILLA
Plomberingsmekanismen monteras i låsringen istället för täckplattan. Mekanismen aktiveras när termostatdelen är monterad, och kan bara demonteras med Danfoss special-verktyg.

(B) Plomberingsplugg till låsskruv för RA 2920/22-OÖM
Plomberingspluggen monteras i låsskruvens sexkantshål så att inte oönskad demontering kan ske.

(C) Begränsningspinne för RA 2920/22-OÖM
Begränsningspinne till RA 2000, utförandet är sådant att inställningen på termostaten kan ändras med hjälp av Danfoss specialverktyg (termostaterna levereras med 2 st begränsningspinnar).

(D) Täckplatta för inställningsskala
RA 2920/22-OÖM inställningsskala kan döljas med en täckplatta, vilket minskar risken för oönskade ingrepp. Täckplattan monteras i kåpans ruta.

Mejselset
Danfoss mejselset innehåller:
- En 2 mm insexmejsel som används till montering av RA 2920/22-OÖM och 5060-VÄGG.
- Skruvmejsel med specialgänga till:
  - montering av begränsningspinne, för låsning och begränsning av inställningsområdet på RA 2920/22-OÖM.
  - deaktivering av plomberingsmekanism för RA-snäpp.

Benämning	Anmärkning	Best nr
Adapter till RA 5060	För RAVL-ventil 26 mm hals	**013G5192**
Adapter till RA 5060	För RAV-ventil 34 mm hals	**013G5193**
Kompaktadapter RA 5060	För RA-ventil	**013G5190**
Begränsningspinnar	Till RA 2990/2992 (30 st)	**013G1215**
Begränsningspinnar	Till RA 2920/2922 (30 st)	**013G1237**
Mejslar till låsskruv/begränsning/plombering		**013G1236**
Packbox	(10 st/förpackning)	**013G0290**
Plomberingsplugg till sexkantskruv	(5 x 10 st/förpackning)	**013G1232**
Plomberingsmekanism	För RA-VILLA (20 st/förpackning)	**013G5241**
Sockel och klammer	För givare RA	**013G1230**
Täckplatta	För skala på RA 2920-OÖM (20 st/förpackning)	**013G1672**

Plombering

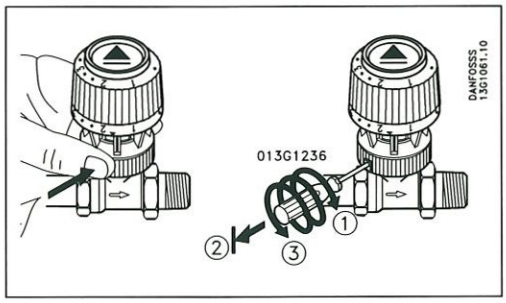

När termostatdelen är monterad trycks plomberingsmekanismen in helt.

Plomberingsmekanismen demonteras:
1. Specialskruvmejsel skruvas in i hålet
2. Drag ut skruvmejsel
3. Skruva ut skruvmejsel

Konstruktion

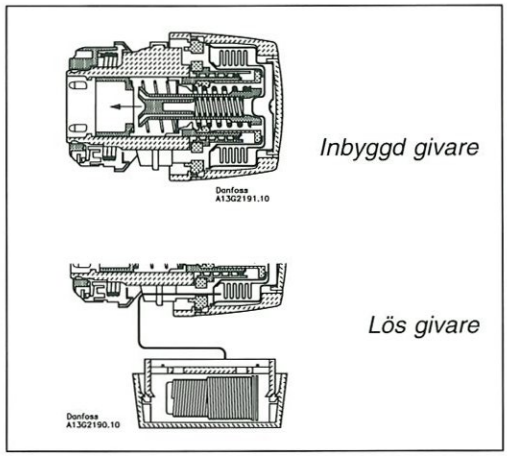

Radiatortermostaten består av termostat RA 2000 och ventil RA-N eller RA-G. Delarna beställs var för sig. Ventilens packbox kan bytas under drift.

1. Inbyggd givare
2. Bälgelement
3. Inställningsvred
4. Inställningsfjäder
5. Begränsningspinne
6. Lös givare
7. Kapillärrör

Montering

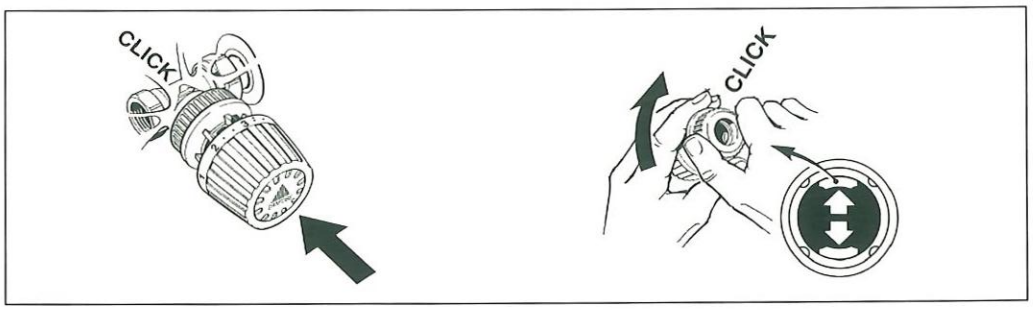

Termostatdelar med snäpp-koppling monteras lätt och utan verktyg: Tryck på termostatdelen på ventilhuset. En spännring medför att låsningsmekanismen utlöses vid beröring mot ventilhuset.

Från fabrik är låsningsmekanismen spänd och montageklar. Vid upprepat montage och demontage spänns mekanismen manuellt genom att vrida på spännringen.

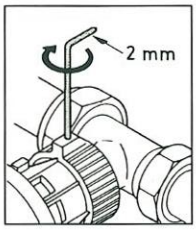

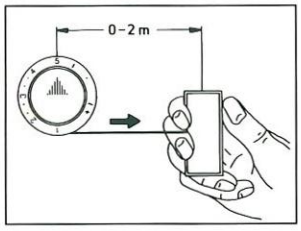

På OÖM och fjärrinställningelement dras låsskruven med en 2 mm sexkantnyckel.

Vid montering av lös givare dras endast erforderlig längd av kapillärröret ut.

Montering av RA-VÄGG, se separat instruktion som bifogas produkten.

Val av termostat

Val av termostat görs enligt nedan:
Termostatens givare ska alltid kunna känna rumstemperaturen

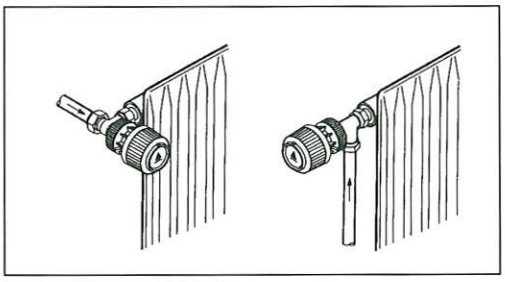

Termostat med inbyggd givare
En radiatortermostat med inbyggd givare bör användas på en radiator där rumsluften kan cirkulera förbi termostaten.

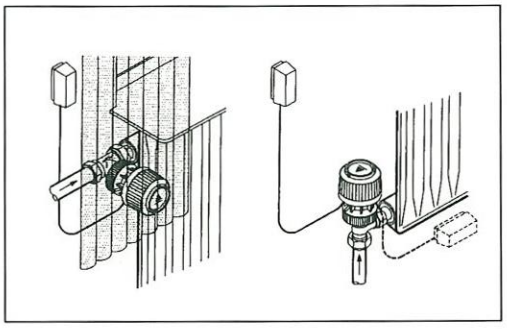

Termostat med lös givare
En radiatortermostat med lös givare bör användas när termostaten monteras lodrät uppåt, eller när termostaten monteras på radiator där gardiner, möbler, breda fönsterbänkar eller drag påverkar inställningen.
I svårbedömda inbyggnadsförhållanden bör alltid en radiatortermostat med lös givare användas.

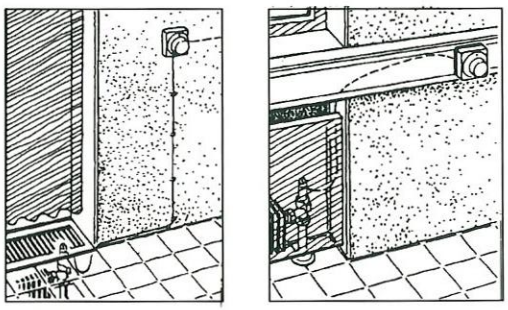

Fjärrinställningstermostat
Fjärrinställningstermostaten används när en radiator eller en konvektor är monterad så att det omöjliggör en inställning av temperaturen. Fjärrinställningstermostaten har givaren och inställningsdelen sammanbyggda. Därför ska fjärrinställningstermostaten monteras där en enkel inställning kan göras och givaren även kan registrera rumstemperaturen.

Inställning

Temperaturen som motsvarar termostatens inställningssiffror framgår av temperaturskalorna nedan.
De angivna värdena är vägledande, på grund av att den uppnådda temperaturen ofta kan vara påverkad av bl a inbyggnadsförhållanden.
Temperaturskalorna är angivna i europeisk standard vid 2 K P-band. Normalt fås en rumstemperatur på ca 20 °C vid inställning 3.

RA 2990, RA 2992-VILLA
RA 2920, RA 2922-OÖM

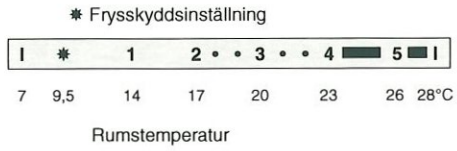

RA 2970, RA 2977,
RA 2978, RA 2972-MAX

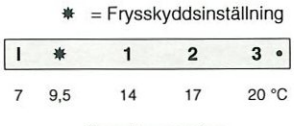

RA 5062, RA 5065,
RA 5068, 8564-VÄGG

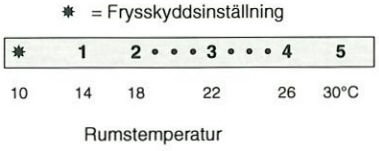

Mått

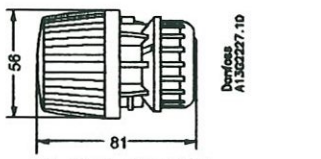

RA 2990, RA 2970

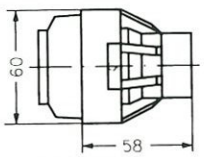

RA 2920

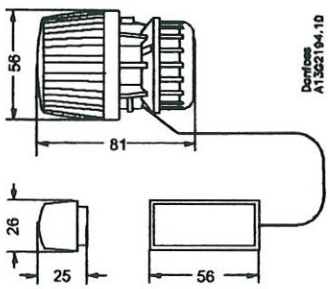

RA 2992, RA 2972

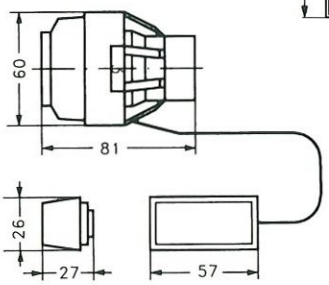

RA 2922

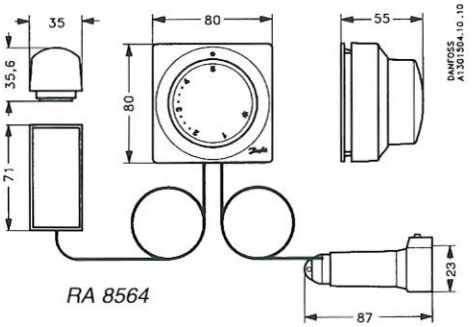

RA 8564

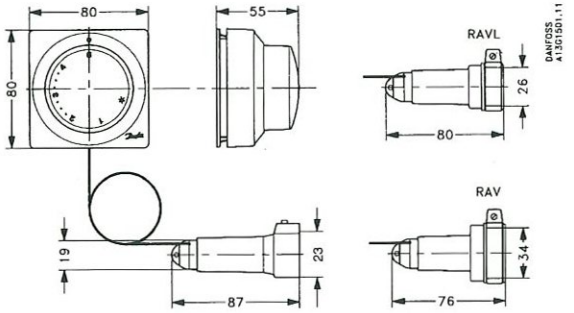

RA 5060 *RA/V och RA/VL Adapter*

Danfoss AB
SE-595 82 Mjölby
Industrigatan 7
Tfn 0142-885 00
Fax 0142-885 09
www.danfoss.se

Danfoss tar ej på sig något ansvar för eventuella fel i kataloger, broschyrer eller annat tryckt material. Danfoss förbehåller sig rätt till (konstruktions) ändringar av sina produkter utan föregående avisering. Det samma gäller produkter upptagna på innestående order under förutsättning att redan avtalade specifikationer ej ändras.

Kök och badrum

Toalettstol och handfat

Toalettstol och handfat måste rengöras regelbundet. Använd toalettborste och rengöringsmedel när du rengör toalettstolen. För handfatet används en mjuk borste, t ex en diskborste. Tänk på att starkare rengöringsmedel ofta är skadliga för miljön och polerande medel förstör ytskiktet på porslinet. Tänk på att endast toalettpapper kan spolas ner wc-stolen, eftersom det löser upp sig vid kontakt med vatten. Om du spolar ner exempelvis pappershanddukar kan det blir stopp i systemet och vattnet i vattenlåset kan sugas ur. Porslinet i handfat och wc-stol tål inte alltför höga temperaturer. Att tömma vatten varmare än 60°C i en wc-stol kan orsaka sprickor i porslinet.

Avlopp och vattenlås

Avloppsrören i kök och badrum har ett vattenlås för att förhindra dålig lukt från avloppet. Vattenlås och golvbrunn rengörs regelbundet enligt leverantörens instruktioner. Var noga med att sätta tillbaka golvbrunnsinsatsen enligt anvisningarna. Om vattenlåsen torkar ut (t.ex. när du är bortrest) kan dålig lukt uppstå. Spola då rikligt med vatten i golvbrunn, wc, handfat och köksvask. Om lukten inte försvinner efter några timmar så kan det vara något fel i systemet.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Häll inte stekfett i köksvasken eftersom avloppsrören då sätts igen. Stekfettet torkas upp med exempelvis hushållspapper och kastas i soporna.

Mer utförliga skötselinstruktioner för ditt kök och badrum finner du i leverantörernas anvisningar.

Under garantitiden gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel i ditt kök eller badrum. Efter garantitidens utgång tar du kontakt med din styrelse direkt.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt	Artikelnr
Bianca D-Light 60	721060

Allmänt:

Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver.

För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel.

Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Rengöring av glaset sker med hjälp av, för badrum och ändamålet avsedda rengöringsprodukter. Avtorkning av ytorna bör ske med frottéhanduk eller annat mjukt material. Använd aldrig rengöringsmedel som har en slipande effekt eftersom de kan repa glasytorna.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

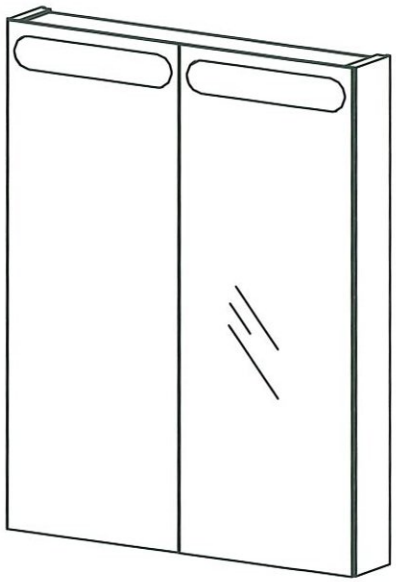

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50
www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt	Artikelnr
Bianca Top-Line 60	731060

Allmänt:

Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver.

För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel.

Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Rengöring av glaset sker med hjälp av, för badrum och ändamålet avsedda rengöringsprodukter. Avtorkning av ytorna bör ske med frottéhanduk eller annat mjukt material. Använd aldrig rengöringsmedel som har en slipande effekt eftersom de kan repa glasytorna.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

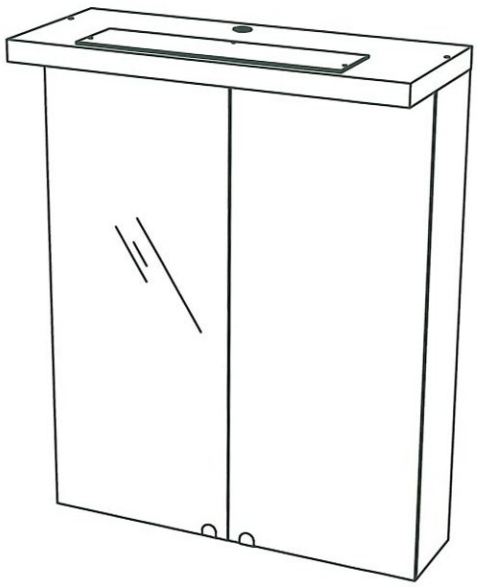

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50
www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt	Artikelnr
Bianca underdel 60	Vit: 706001, 706011 — Röd: 706002, 706012 — Grå: 706003, 706013

Allmänt:

Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver.

För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

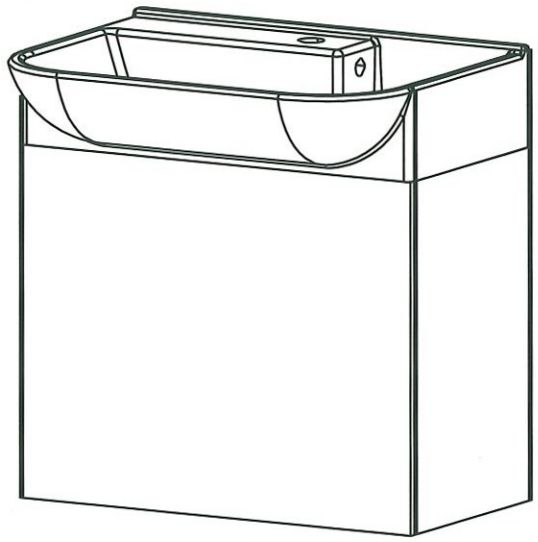

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel.

Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Missfärgningar på porslin tar man lättast bort med citron - eller vinsyra, som man noga sköljer bort efteråt. För kalkavlagringar på porslinet kan man använda hushållsättika som värmes till en temperatur av 50 °C. Gnid sedan in ättikan mot kalkfläcken och låt verka. Upprepa behandlingen vid behov.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50
www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

IDO

PORSGRUND

BRUK

Dubbelspolning
Seven D WCn är ekonomisk och miljövänlig. WC-stolen har 2 spolalternativ. Stor spolning fungerar med ca. 4 liter och liten spolning med ca. 2,5 liter.

Seven D WC:n är på fabrik inställd för 4 och 2,5 liters spolvattenmängder.

Enkelspolning
Denna Seven D WC har ett spolalternativ. Spolningen fungerar med ca. 4 liter. Om WC-stolen används i offentliga sanitetsutrymmen, bör spolningen ställas in på 6 liter. Spolning med 4 liter är godkänd för bostadsbruk. Om WC-stolen används i offentliga sanitetsutrymmen, bör den stora spolningen ställas in på 6 liter.

Seven D WC:n är på fabrik inställd för 4 liters spolvattenmäng.

SKÖTSELRÅD FÖR SANITETSPORSLIN

Vad är sanitetsporslin?
IDO har över 100 års erfarenhet av porslinstillverkning. Vid tillverkningen beaktas både kunden och miljön. Sanitetsporslin tillverkas av naturmaterial: lera, kaolin, fältspat och kvarts. Produkterna bränns i en temperatur på över 1200°C. Denna höga bränntemperatur resulterar i ett tätsintrat porslin med en glatt och hygienisk yta.

Skötselråd
Den hårda och glatta ytan är lätt att hålla ren. Vi rekommenderar att man regelbundet rengör WC:n med borste. För rengöringrekommenderars vanliga rengöringsmedel med ett pH-värde under 10. Om smuts fastnat på skålens väggar bör skålen rengöras omedelbart. WC-rengöringsmedel eller universalrengöringsmedelrekommenderas. Efter spolningen sker vanligtvis en kort efterrinning längs WC-stolens bakvägg. För att undvika att vattnets mineraler fastnar påskålens inner-väggar rekommenderas ett surt rengöringsmedel (pH-värde 1-3). Om WC:n läcker kontinuerligt är det skäl att anlitaen yrkeskunnig VVS-installatör.

Om porslinsytan är kraftigt nedsmutsad och vanliga sanitetsrengöringsmedel inte ger önskat resultat rekommenderas rengöring med ättiks- eller citronsyralösning. Då man använder dessa medel bör följande beaktas:

- Lösningen bör vara utspädd med vatten (i WC-stolens vattenlås kan lösningen vara något starkare, vattenlåsets vattenvolym är 1,5-2,0 l beroende på modell)
- Skydda huden och i synnerhet ögonen.
- Lösningen får inte torka på porslinsytan utan då medlet satts på, skall man omedelbart skura ytan och sedan skölja.
- Lösningen får inte komma i kontakt med plast- eller andra icke porslinsytor.

Vi rekommenderar ej att rengöringsmedel och andra kemikalier doseras i spolcisternen då dessa kan skada plastdelarna.
I hus som står ouppvärmda vintertid bör WC-stolens spolcistern tömmas och torkas torr. Häll 3 - 4 dl frostskyddsmedel ivattenlåset. Täck vattenlåset med matolja eller plastfolie för att förhindra avdunstning.

Byte av dofttablett
I Seven D WC-stolar kan man använda en dofttablett som sätts in i öppningen under spolknappen enligt bilderna 24-25. Tabletten ärslut när spolvattnet blir ofärgat. Använd endast originaltabletter med -logo och följ anvisningarna i tablettförpackningen.

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt	Artikelnr
Emaljbadkar, vit halvfront	**105: 1250** **130: 1203** **140: 1204** **150: 1205** **160: 1200** **160: 1201** **170: 1207**

Allmänt:

Svedbergs emaljbadkar består i huvudsak av emaljerad plåt, pulverlackerad varmgalvaniserad plåt / aluminium-profiler. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver. För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel.

Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Missfärgningar tar man lättast bort med citron - eller vinsyra, som man noga sköljer bort efteråt. För kalkavlagringar kan man använda hushållsättika som värmes till en temperatur av 50 °C.

Gnid sedan in ättikan mot kalkfläcken och låt verka. Upprepa behandlingen vid behov. Avtorkning av ytorna bör ske med frottéhanduk eller annat mjukt material.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

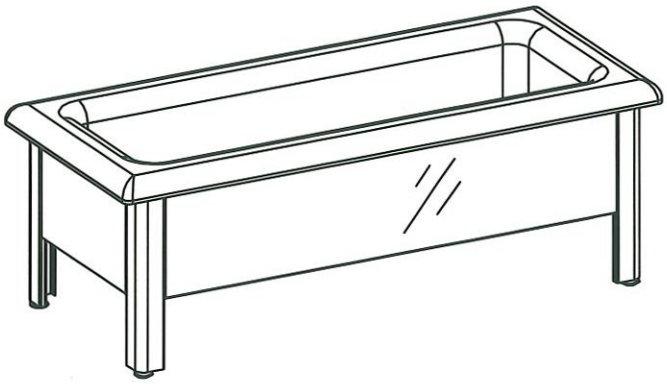

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50
www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt	Artikelnr
Indigo Vågen 60	55607 Vit 17607 Ek 88607 Mörkek 89607 Valnöt

Allmänt:

Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver.

För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

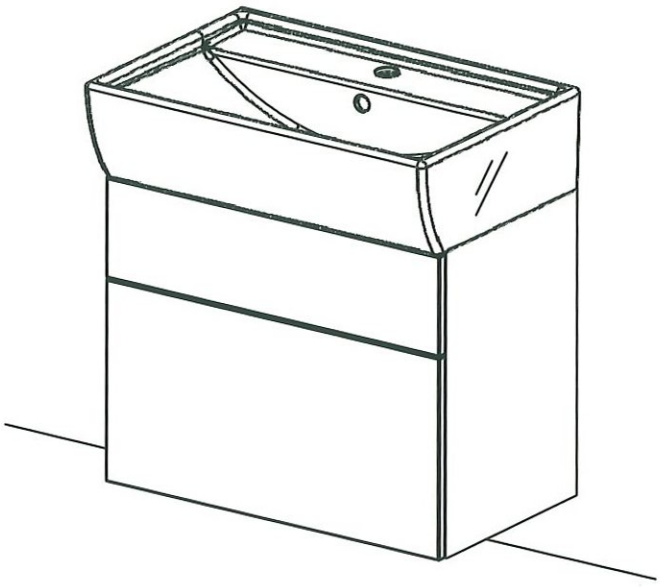

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel.

Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Missfärgningar på porslin tar man lättast bort med citron - eller vinsyra, som man noga sköljer bort efteråt. För kalkavlagringar på porslinet kan man använda hushållsättika som värmes till en temperatur av 50 °C. Gnid sedan in ättikan mot kalkfläcken och låt verka. Upprepa behandlingen vid behov.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50
www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

Anl./Kv._____ Nr. _____

Drifts- & Skötselinstruktion för tvättställ

Skötselråd för tvättställ

Allmänt
IDOs badrumspjäser tillverkas i sintrat sanitetsporslin, vilket innebär att porslinet bränns under hög temperatur. Resultatet blir en blank och motståndskraftig yta som står emot de flesta i ett hem förekommande preparat. För att porslinet ska hålla hög hygienisk standard bör noggrann rengöring ske regelbundet enligt nedanstående råd och anvisningar.

Glaserade porslinsytor
Glasyren är mycket tålig och fodrar ingen annan skötsel en rengöring med vanligt tvättmedel. Använd ej skurpulver eller material med slipeffekt, då dessa repar och mattar den blanka ytan.

Förkromad armatur
Rengör med vanligt tvättmedel och torka efter noga för att förhindra att torkfläckar uppstår.

Rengöring av vattenlåset
Vattenlåset som sitter under tvättstället förhindrar att luft från avloppsledningen tränger upp. Detta kan ibland behöva rensas. Skruva då av renskoppen underst. (Rakt vattenlås delas under behållaren.) Rensa vattenlåset underifrån. Är avlagringar från tvål o.dyl svåra att få bort kan man behöva demontera hela behållaren för renspolning. Se till att de koniska packningarna blir rätt monterade! Kontrollera även att tvättställets bottenventil är fri från främmande material!

Heltäckande keramiska tvättställ

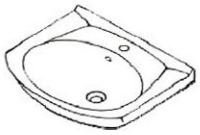

☐ IDO 11377
600 x 385/500

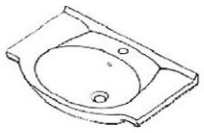

☐ IDO 11376
800 x 385/500

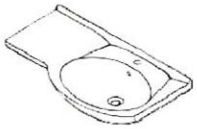

☐ IDO 11375
900 x 385/500 (H),
högerbassäng

☐ IDO 11374
900 x 385/500 (V),
vänsterbassäng

☐ Övrigt
IDO.....
RSK.....

☐ IDO 11373
1200 x 385/500

Installation omfattar följande tvättställ

☐ IDO 181
RSK 750 70 00
640 x 500 mm

☐ IDO 182
RSK 750 70 26
400 x 260 mm

☐ IDO 183
RSK 750 70 31
560 x 400 mm

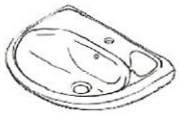

☐ IDO 184
RSK 750 70 42
600 x 485 mm

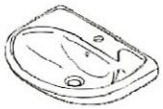

☐ IDO 185
RSK 750 70 54
560 x 440 mm

☐ IDO 186
RSK 750 70 27
560 x 470 mm

☐ IDO 187
RSK 750 70 00
430 x 285 mm

☐ IDO 188
RSK 750 70 28
600 x 500 mm

☐ IDO 189
RSK 750 70 66
500 x 360 mm

☐ IDO 190
RSK 750 70 29
500 x 500 mm

☐ IDO 137
RSK 750 60 60
495 x 380 mm

☐ IDO 138
RSK 750 60 61
705 x 500 mm

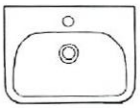

☐ IDO 170-5
RSK 750 04 15
495 x 345 mm

☐ IDO 170-6
RSK 750 04 16
595 x 444 mm

☐ IDO 170-7
RSK 750 04 17
695 x 495 mm

☐ IDO 174-0
RSK 750 04 10
600 x 670 mm

☐ IDO 174-2
RSK 750 04 11
600 x 580 mm

☐ IDO 283
RSK 750 70 90
605 x 460 mm

☐ IDO 372
RSK 750 06 33
500 x 380 mm

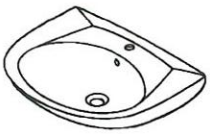

☐ IDO 370
RSK 750 06 31
650 x 510 mm

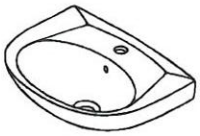

☐ IDO 371
RSK 750 06 32
560 x 450 mm

10

IDO Badrum AB, Storgatan 46, Box 24144, 104 51 STOCKHOLM
Telefon 08-442 57 00, Telefax 662 12 47

PURUS

Drift- och Skötselanvisning

Purus Golvbrunnar - allmän

Till bostadsinnehavaren

Denna bostad är utrustad med Purus golvbrunn från Purus AB.
Purus egna golvbrunnssilar är märkta med namnet PURUS.
Alla Purus golvbrunnar av plast, gjutjärn och rostfritt stål har en urtagbar vattenlåsinsats som gör det enkelt att hålla rent.

Purus följer branschens regler för säker vatteninstallation.

Våra golvbrunnar är typgodkända enligt europanormen för golvbrunnar, SS-EN 1253.

Typogodkännandet gäller både för installation med klinker och plastmatta.

Drift- och Skötselanvisning för Purus golvbrunnar

PURUS

Plastmatta

Kontrollera att mattanslutningen är korrekt utförd. Lyft bort silen och ta tag i klämringen med fingrarna. Går det att lyfta klämringen är något fel. Kontrollera då att fjädern fungerar ordentligt och att klämringen blir nedtryckt i botten av sätet med texten uppåt.

Normalskötsel - allmän

Golvbrunnen bör rengöras regelbundet för att fungera på bästa sätt. Intervallet beror på hur ofta brunnen används och på vattnets smutshalt. Purus golvbrunnar är självrensande. Vid uttorkning kan beläggning uppstå i vattenlåsinsatsen. Gör rent med bakteriedödande medel (t.ex. maskindiskmedel) och skölj ordentligt efteråt. Bakteriedödande medel fungerar även förebyggande mot beläggningar och odörer. Undvik att repa ytan.

Tips: För bättre hygien – spola fem sekunder med kallt vatten i brunnen efter dusch.

Demontering

- Ta bort golvbrunnssil
- Rengör ev. silkorg
- Lyft upp vattenlås med lyftbygeln och rengör vattenlåset (vattenlås Tyr och Ran i plast och Center i rostfritt stål är delbart för att underlätta rengöring)

Återmontering

- Sätt tillbaka vattenlåset, smörj in o-ring med tvållösning för enklare montage
- Se till att vattenlåset sitter i sitt bottenläge –fyll på vatten i låset
- Montera ev. silkorg och golvbrunnssil

PURUS golvbrunnar kan kompletteras med luktspärr/bakvattenlås
NOOD, RSK nr: 713 84 48, 713 84 33.

Golvbrunnar Plast

Alla Purus plastbrunnar har urtagbara vattenlåsinsatser. Fäll upp bygeln och drag upp insatsen. Eventuell kärvhet beror på hur länge insatsen har suttit orörd. När insatsen är urtagen kan hela brunnen göras ren. Dela insatsen genom att dra isär över- och underdel. Rengör delarna och sätt ihop insatsen igen. När insatsen sätts tillbaka är det viktigt att tätningsringen verkligen sitter i sitt spår. Avloppsluft kan annars tränga upp genom springan. Fukta tätningsringen med tvållösning så går montaget lättare.

Golvbrunnar Gjutjärn

Alla Purus gjutjärnsbrunnar är belagda invändigt för att undvika korrosion. För gjutna brunnar med urtagbar vattenlåsinsats gäller samma instruktion som för plastbrunnar.

Golvbrunnar Special

Purus specialbrunnar har i allmänhet ingen renspropp. För att komma åt för rengöring måste insatsen demonteras. Var försiktig vid demontering och återmontering så att inte delarna skadas.

Drift- och Skötselanvisning för Purus golvbrunnar

Golvbrunnar Rostfritt stål

Normalskötsel - Rostfria golvbrunnar

Strö något torrt pulverformigt rengöringsmedel, t.ex. diskpulver eller milt skurpulver på ytan. Gnid pulvret lätt mot stålytan med en fuktad putsduk eller svamp. Avlägsna rengöringsmedlet noggrant med kallt vatten, torrtorka stålytan med en torr mjuk putsduk. I de fall missfärgningar uppkommer efter torkningar är detta indikation på att ytan inte har blivit ren, varför behandling måste upprepas. Vid kraftigt nedsmutsad yta kan flera behandlingar erfordras.

Anm. Ytan bör ej sköljas med varmt vatten då missfärgningar på grund av indunstning då lätt uppkommer. **Låt ej den rostfria ytan självtorka.**

Avlägsnandet av kalkbeläggningar

Kalkbeläggningar som uppkommer genom vattnets indunstning på materialytan kan avlägsnas med någon av följande lösningar.

- Ättiksprit (den i handeln förkommande)
- 10 % ättiksprit
- Utspädd salpetersyra (en del HNO3 tillsättes 4 delar vatten)

Anm. Vid behandling med salpetersyra bör god ventilation ombesörjas. För övrigt gäller samma föreskrifter som för handhavandet av starka syror. Efter behandlingen med någon av ovanstående lösningar sköljs ytan noggrant med kallt vatten varefter torrtorkning med mjuk putsduk görs. Använd skyddshandskar.

Avlägsnandet av rostbeläggningar

Rostbeläggningar som ej har stått kvar längre tid på den rostfria ytan, kan normalt avlägsnas genom användandet av ett milt skurpulver. Det torra skurpulvret gnides lätt mot stålytan med en fuktad putsduk varefter sköljning med kallt vatten och torrtorkning med mjuk putsduk görs.

Har rostbeläggningar tillåtits att under en längre tid intorka på det rostfria materialet inträffar vanligen en viss inbränning av korrosionsprodukterna i den rostfria ytan och resulterar i kvarstående missfärgningar efter det att rosten avlägsnats enligt ovan.

I sådana fall rekommenderas alternativt borstning med torra nylonfiberborstar eller avrostning med utspädd salpetersyra HNO3, utspädd med 4 delar vatten. Sköljning och torkning enligt ovan.

Purus golvbrunnar är typgodkända enligt europanormen för golvbrunnar, SS-EN 1253. Får installeras i alla typer av våtruum.

Purus är certifierad enligt ISO 9001.

Vår ständiga produktutveckling kan medföra ändringar i utförande, design och konstruktion, vilket vi förbehåller oss rätten till.

PURUS AB
Södergatan 7 SE-275 31 Sjöbo
Tel +46 416-257 00 Fax +46 416 257 20
info@purus.se www.purus.se

PURUS

Blandare, avstängning av vatten, varmvattenmätning och avfallskvarn

I bostadens badrum och kök finns blandare där varm- och kallvatten blandas i en kran. Vattentrycket i blandarna är begränsat till maximalt 12 liter per minut för att undvika onödig vattenåtgång. I ett flerbostadshus kan det ibland bli långa ledningsdragningar, varför det kan dröja en stund innan vattnet uppnår önskad temperatur. Av säkerhetsskäl har varmvattnet en inställd maxtemperatur.

Rengöring

Förkromade ytor rengörs regelbundet och lättast med flytande rengöringsmedel eller tvållösning. Kalkfläckar kan avlägsnas med utspädd hushållsättika som torkas bort med en fuktig trasa. För att undvika repor på förkromade ytor, använd aldrig skurmedel, stålull eller rengöringsmedel med poler funktion. Undvik även sura och alkoholhaltiga rengöringsmedel.

Skvallerrör

Från schakten läggs ett "skvallerrör" ut i badrum eller wc. Syftet med röret är att snabbt upptäcka eventuellt läckage i schakten och förhindra omfattande och dyra saneringsarbeten efter läckage. Om det kommer vatten ur skvallerröret måste vattnet i fastigheten omedelbart stängas av.

Avstängning av vatten

Om bostaden råkar ut för ett vattenläckage ska du omgående stänga av vattnet! Detsamma gäller när arbete utförs på blandare eller andra vattenanslutningar. Huvudavstängningsventiler för hela trapphuset finns på varm- och kallvattenrören i trapphuset. Även i din bostad finns avstängningsventiler för vatten, placerade i badrummet eller i anslutning till badrummet. Ventilerna sitter innanför en vit plåtlucka antingen i badrummet eller innanför skjutdörrarna i garderoben i anslutning till badrummet. Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel på en blandare eller råkar ut för läckage. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Individuell varmvattenmätning

I varje lägenhet är en varmvattenmätare monterad i rörschakt. Vattenförbrukningen kan läsas av direkt på dess räkneverk. Vattenmätarna är dessutom utrustade för trådlös avläsning till ett i fastigheten uppbyggt mätvärdesinsamlingssystem. Det avlästa mätvärdet blir till underlag för utdebitering av varje lägenhets varmvatten-förbrukning och kostnad. Kostnaden kommer att påföras och redovisas på medlemsavierna. Mätningen startar från det att man har flyttat in i sin lägenhet.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Debitering sker kvartalsvis i efterskott, ex förbrukning för juli, augusti och september månad betalas i en klumpsumma på månadsavin för januari.
Vänligen observera att hela kvartalskostnaden hamnar på första månadsavin för respektive kvartal.
Vid ägarbyte av lägenhet skickar den ekonomiska förvaltaren ut en separat faktura i efterskott till den avflyttade bostadsrättshavaren på dennes nya adress. Den tillträdande bostadsrättshavaren ärver inte tidigare förbrukning.

Avfallskvarn
I ditt köksavlopp finns en avfallskvarn där du kan mala ner en stor del av ditt matavfall. Det nermalda avfallet transporteras i avloppsnätet till reningsverket där biogas utvinns och används som fordonsbränsle.
Se leverantörens anvisningar gällande vad som får malas ner och vad som inte får malas ner.
Det kan vara bra att använda en stekpincett för att ta upp sådant som inte kan malas ner i kvarnen.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Round

Round T
Objektblandare
från Tapwell

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

Denna produkt är anpassad till Branschregler Säker Vatteninstallation. Tapwell garanterar produktens funktion om branschreglerna och produktens monteringsanvisning följs.

Tapwell AB
Renstiernas gata 31
SE-116 31 Stockholm
Sweden

Phone +46 8 652 38 00
Fax +46 8 651 38 01
info@roundt.se
www.roundt.se

Svenska

Frysrisk
Blandare som är monterade i ouppvärmda utrymmen eller i fastighet (t.ex. fritidshus) där frysrisk föreligger ska, efter det att ledningssystemet stängts av och urtappats, öppnas och tömmas på vatten.
Underhåll
Rengöring av blandarens ytbehandling ska göras med mjuk trasa och ljummet vatten, eventuellt med tvållösning. Ytan ska inte utsättas för basiska, sura, kalklösande eller slipande rengöringsmedel. Strålsamlare, duschsilar, keramiska packningar, termostater m.m. skall regelbundet kalkas av genom att läggas i ättiksbad ca 2 tim. Skölj därefter i rent vatten.

English

Freeze damage risks
When device is kept in an unheated property e.g. holiday home – turn water off and drain the pipes as well as the mixer. Open the mixer to make sure it is empty of water.
Cleaning
For cleaning surfaces with a chrome or stainless steel finish, use neutral or slightly alkaline liquid detergent and a soft cloth. Suitable detergents include soap solutions and washing-up liquid. Do not use organic solvents, alcohol-based detergents or corrosive or abrasive detergents. Aerator, showerhead, ceramic cartridges, thermostatic etc. shall be decalcified on a regular basis in vinegar for two hours and then cleaned with water.

Norsk

Frostrisiko
Armaturer som monteres i ikke oppvarmede rom (f.eks. fritidshus) der risiko for frost er tilstede skal-, etter at rørsystemet er tømt, åpnes og tømmes for vann.
Vedlikehold
Rengjøring av armaturets overflate skal gjøres med en myk klut og lunkent vann, evt. med såpe. Overflaten skal ikke utsettes for basiske, sure eller slipende rengjøringsmidler. Perlatorer, dusjsiler, keramiske pakninger, termostater mm. skal jevnlig avkalkes ved å legges i eddiksbad i ca. 2 timer. Skyll etterpå i rent vann.

Suomeksi

Jäätymisvaara
Lämmittämättömiin kohteisiin (kesäasunnot yms) asennettuihin hanoihin liittyy jäätymisriski. Vesijärjestelmän sulkemisen jälkeen tulee hanat irroittaa putkistosta ja tyhjentää huolellisesti vedestä.
Puhtaanapito
Puhdista hanan ulkopinta pehmeällä pyyhkeellä, haalealla vedellä ja tarvittaessa miedolla saippualiuoksella. Hanaa ei tule puhdistaa emäksisillä, happamilla, kalkkia irroittavilla eikä hiovilla puhdistusaineilla. Poresuuttimille, suihkusiivilöille, keraamisille tiivisteille ja termostaateille tulee säännöllisesti suorittaa kalkinpoisto liuottamalla osia noin 2 tuntia etikkaliuoksessa ja huuhdella ne ne sen jälkeen huolellisesti puhtaalla vedellä.

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

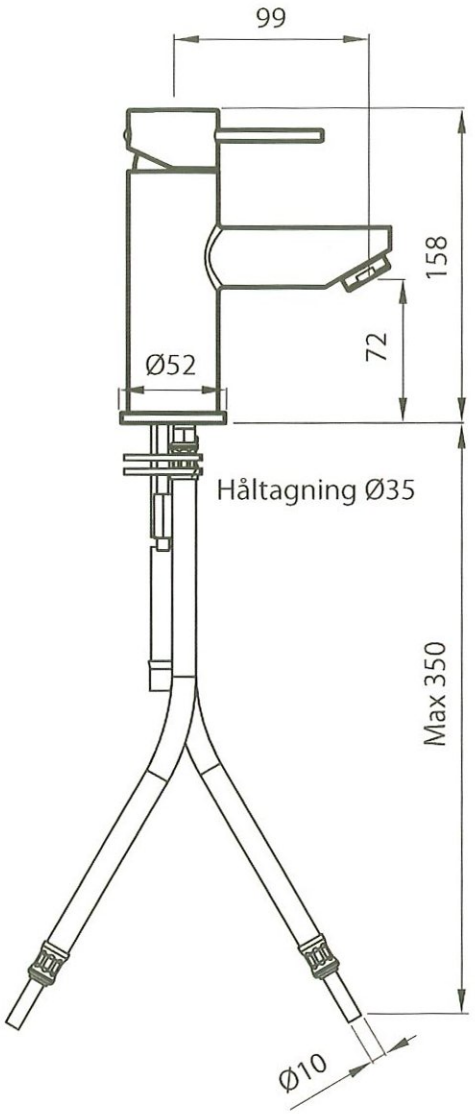

RT 071
Tvättställsblandare
RSK nr 8327328
Perlator: ZAER 002
Keramisk packning: XA91210

Sprängskiss
Explosion drawing
Sprengskisse
Mittakuva

A

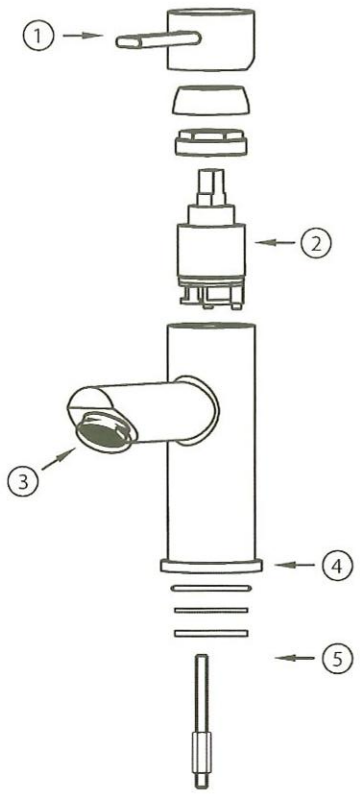

Svenska

1. Komplett flödesvred
2. Keramisk insats
3. Komplett perlator
4. Bricka
5. Komplett monteringssats

English

1. Complete handle
2. Cartridge
3. Complete aerator
4. Base
5. Complete mounting kit

Norsk

1. Komplett håndtak
2. Keramisk innmat
3. Komplett perlator
4. Sokkelbrikke
5. Komplett monteringssett

Suomeksi

1. Veden ja lampötilan säätövipu
2. Keraaminen kasetti
3. Pore
4. Asennuslevy
5. Asennussarja

Felsökning
Trouble shooting
Feilsøking
Vianetsintä

B

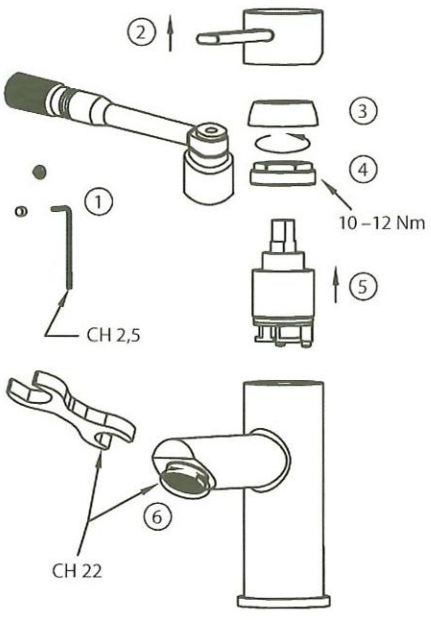

Svenska

Läckage ur pip_Bild B
Stäng av vattnet fram till blandaren.
Byt keramisk insats 5 enligt 1–5.
Smörj med armaturfett runt o-ring vid behov.
Dåligt tryck_Bild B
Ta loss och rengör perlator 6.

English

Leakage from spout_Picture B
Shut off the incoming water.
Replace
the entire cartridge 5 in order 1–5.
Grease its O-ring if so required.
Poor flow_Picture B
Unscrew and clean aerator 6.

Norsk

Lekkasje ut av tut_Bilde B.
Steng vanntilførselen. Bytt keramisk pakning 5 ihht. 1–5. Smør med armaturfett rundt O-ring ved behov.
Lekkasje rundt feste til tut_Bilde B.
Ta ut og rengjør perlator 6.

Suomeksi

Vuotoa juoksuputkesta_Kuva B
Sulje hanan tulovedet. Vaihda keraaminen säätökasetti 5 ohjeen kohtien 1–5 mukaisesti. Voitele o-renkaat tarvittaessa hanarasvalla.
Heikko vedenpaine_Kuva B
Irroita ja puhdista poresuutin 6.

Round

Round T
Objektblandare
från Tapwell

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

Denna produkt är anpassad till Branschregler Säker Vatteninstallation. Tapwell garanterar produktens funktion om branschreglerna och produktens monterings-anvisning följs.

Tapwell AB
Renstiernas gata 31
SE-116 31 Stockholm
Sweden

Phone +46 8 652 38 00
Fax +46 8 651 38 01
info@roundt.se
www.roundt.se

Svenska

Frysrisk
Blandare som är monterade i ouppvärmda utrymmen eller i fastighet (t.ex. fritidshus) där frysrisk föreligger ska, efter det att ledningssystemet stängts av och urtappats, öppnas och tömmas på vatten.
Underhåll
Rengöring av blandarens ytbehandling ska göras med mjuk trasa och ljummet vatten, eventuellt med tvållösning. Ytan ska inte utsättas för basiska, sura, kalklösande eller slipande rengöringsmedel. Strålsamlare, duschsilar, keramiska packningar, termo-stater m.m. skall regelbundet kalkas av genom att läggas i ättiksbad ca 2 tim. Skölj därefter i rent vatten.

English

Freeze damage risks
When device is kept in an unheated property e.g. holiday home – turn water off and drain the pipes as well as the mixer. Open the mixer to make sure it is empty of water.
Cleaning
For cleaning surfaces with a chrome or stainless steel finish, use neutral or slightly alkaline liquid detergent and a soft cloth. Suitable detergents include soap solutions and washing-up liquid. Do not use organic solvents, alcohol-based detergents or corrosive or abrasive detergents. Aerator, showerhead, ceramic cartridges, thermo-static etc. shall be decalcified on a regular basis in vinegar for two hours and then cleaned with water.

Norsk

Frostrisiko
Armaturer som monteres i ikke oppvarmede rom (f.eks. fritidshus) der risiko for frost er tilstede skal-, etter at rørsystemet er tømt, åpnes og tømmes for vann.
Vedlikehold
Rengjøring av armaturets overflate skal gjøres med en myk klut og lunkent vann, evt. med såpe. Overflaten skal ikke utsettes for basiske, sure eller slipende rengjøringsmidler. Perlatorer, dusjsiler, keramiske pakninger, termostater mm. skal jevnlig avkalkes ved å legges i eddiksbad i ca. 2 timer. Skyll etterpå i rent vann.

Suomeksi

Jäätymisvaara
Lämmittämättömiin kohteisiin (kesäasunnot yms) asennettuihin hanoihin liittyy jäätymisriski. Vesijärjestelmän sulkemisen jälkeen tulee hanat irroittaa putkistosta ja tyhjentää huolellisesti vedestä.
Puhtaanapito
Puhdista hanan ulkopinta pehmeällä pyyhkeellä, haalealla vedellä ja tarvittaessa miedolla saippualiuoksella. Hanaa ei tule puhdistaa emäksisillä, happamilla, kalkkia irroittavilla eikä hiovilla puhdistusaineilla. Poresuuttimille, suihkusiivilöille, keraamisille tiivisteille ja termostaateille tulee säännöllisesti suorittaa kalkinpoisto liuottamalla osia noin 2 tuntia etikkaliuoksessa ja huuhdella ne ne sen jälkeen huolellisesti puhtaalla vedellä.

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

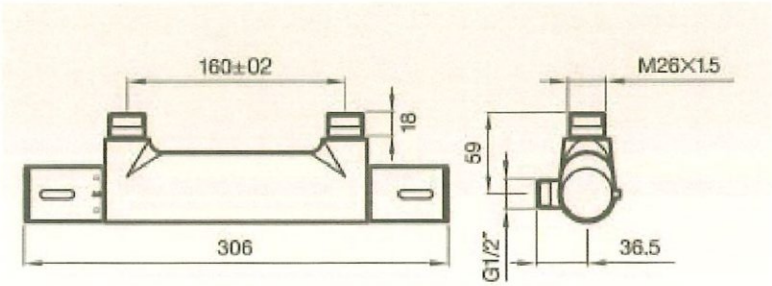

RT 168

Termostatblandare
RSK nr 8343278
Termostatinsats: 9417591
Insats vred: XVIT001

Felsökning
Trouble shooting
Feilsøking
Vianetsintä

C

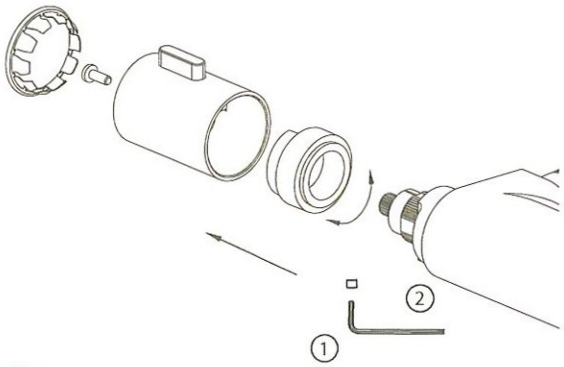

D

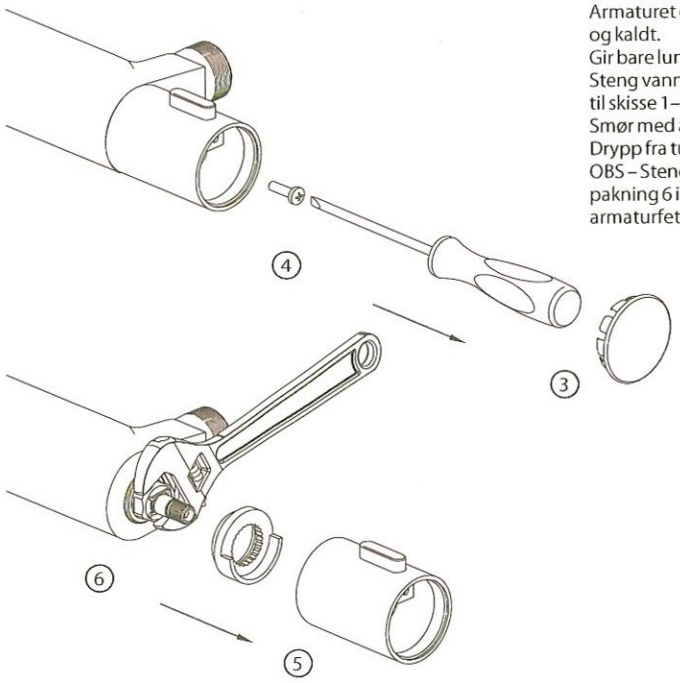

Svenska

Ger endast kallt eller varmt vatten
Blandaren är felkopplad kontrollera att varmvatten är kopplat till vänster och kallvatten till höger sett framifrån.
Ger endast ljummet vatten _Bild C
OBS – Stäng av inkommande vatten.
Byt termostat 2 enligt skiss 1–2 med insexnyckel 3 mm. Smörj vid behov med armaturfett.
Dropp vid piputlopp eller dusch _Bild D
OBS – Stäng av inkommande vatten.
Byt keramisk packning 6 enligt skiss 3–6.
Smörj vid behov med armaturfett.

English

The mixer only emits cold or hot water
The mixer is incorrectly connected. First turn off the incoming water. Hot water should be connected on the left-hand side and the cold on the right when facing the mixer.
The mixer only emits lukewarmly water _Picture C
First turn off the incoming water. Replace thermostatic 2 in order 1–2 with Allen key 3 mm. Lubricate with grease if needed.
The bath spout/shower outlet leaks when the mixer is closed _Picture D
First turn off the incoming water. Replace ceramic cartridge 6 in order 3-6. Lubricate with grease if needed.

Norsk

Gir bare kaldt eller varmt vann
Armaturet er feilkoblet. Bytt om varmt og kaldt.
Gir bare lunkent vann _Bilde C
Steng vanntilførsel. Bytt termostat ihht. til skisse 1–2 umbrakonøkkel 3 mm.
Smør med armaturfett ved behov.
Drypp fra tut eller dusj _Bilde D
OBS – Steng vanntilførsel. Bytt keramisk pakning 6 ihht skisse 3–6. Smør med armaturfett ved behov.

Suomeksi

Hanasta tulee vain kylmää tai lämmintä vettä
Hana on virheellisesti liitetty tulovesijohtoihin. Lämmin vesi kytketään edestäpäin katsottuna vasempaan ja kylmä vesi oikeaan liittimeen.
Hanasta tulee vain haaleaa vettä _Kuva C
HUOM. – Sulje tulovedet. Vaihda termostatti 2 ohjeen kohtien 1–2 mukaisesti 3 mm kuusiokoloavaimella. Voitele tarvittaessa hanarasvalla.
Vuotoa juoksuputkesta tai suihkusiivilästä _Kuva D
HUOM. – Sulje tulovedet. Vaihda keraaminen käyttöventtiili 6 piiroksen kohtien 3–6 mukaisesti. Voitele tarvittaessa hanarasvalla.

Round T

Round T
Objektblandare
från Tapwell

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

Denna produkt är anpassad till Branschregler Säker Vatteninstallation. Tapwell garanterar produktens funktion om branschreglerna och produktens monterings-anvisning följs.

Tapwell AB
Renstiernas gata 31
SE-116 31 Stockholm
Sweden

Phone +46 8 652 38 00
Fax +46 8 651 38 01
info@roundt.se
www.roundt.se

Svenska

Frysrisk
Blandare som är monterade i ouppvärmda utrymmen eller i fastighet (t.ex. fritidshus) där frysrisk föreligger ska, efter det att ledningssystemet stängts av och urtappats, öppnas och tömmas på vatten.
Underhåll
Rengöring av blandarens ytbehandling ska göras med mjuk trasa och ljummet vatten, eventuellt med tvållösning. Ytan ska inte utsättas för basiska, sura, kalklösande eller slipande rengöringsmedel. Strålsamlare, duschsilar, keramiska packningar, termo-stater m.m. skall regelbundet kalkas av genom att läggas i ättiksbad ca 2 tim. Skölj därefter i rent vatten.

English

Freeze damage risks
When device is kept in an unheated property e.g. holiday home – turn water off and drain the pipes as well as the mixer. Open the mixer to make sure it is empty of water.
Cleaning
For cleaning surfaces with a chrome or stainless steel finish, use neutral or slightly alkaline liquid detergent and a soft cloth. Suitable detergents include soap solutions and washing-up liquid. Do not use organic solvents, alcohol-based detergents or corrosive or abrasive detergents. Aerator, showerhead, ceramic cartridges, thermo-static etc. shall be decalcified on a regular basis in vinegar for two hours and then cleaned with water.

Norsk

Frostrisiko
Armaturer som monteres i ikke oppvarmede rom (f.eks. fritidshus) der risiko for frost er tilstede skal-, etter at rørsystemet er tømt, åpnes og tømmes for vann.
Vedlikehold
Rengjøring av armaturets overflate skal gjøres med en myk klut og lunkent vann, evt. med såpe. Overflaten skal ikke utsettes for basiske, sure eller slipende rengjøringsmidler. Perlatorer, dusjsiler, keramiske pakninger, termostater mm. skal jevnlig avkalkes ved å legges i eddiksbad i ca. 2 timer. Skyll etterpå i rent vann.

Suomeksi

Jäätymisvaara
Lämmittämättömiin kohteisiin (kesäasunnot yms) asennettuihin hanoihin liittyy jäätymisriski. Vesijärjestelmän sulkemisen jälkeen tulee hanat irroittaa putkistosta ja tyhjentää huolellisesti vedestä.
Puhtaanapito
Puhdista hanan ulkopinta pehmeällä pyyhkeellä, haalealla vedellä ja tarvittaessa miedolla saippualiuoksella. Hanaa ei tule puhdistaa emäksisillä, happamilla, kalkkia irroittavilla eikä hiovilla puhdistusaineilla. Poresuuttimille, suihkusiivilöille, keraamisille tiivisteille ja termostaateille tulee säännöllisesti suorittaa kalkinpoisto liuottamalla osia noin 2 tuntia etikkaliuoksessa ja huuhdella ne ne sen jälkeen huolellisesti puhtaalla vedellä.

Drift & Underhåll
Operation & Maintenance
Drift & Vedlikehold
Käyttö- ja hoito-ohje

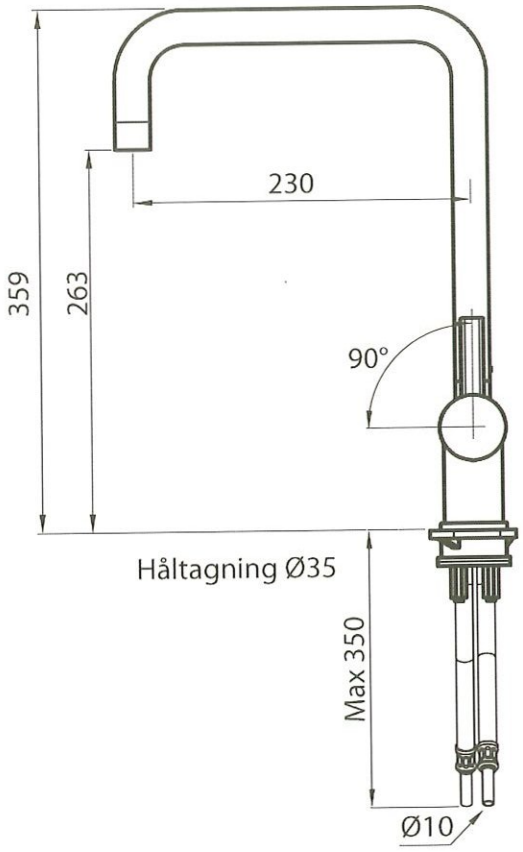

RT 984

Köksblandare med diskmaskinsavstängning
RSK nr 8309057
Perlator: ZAER24-8
Keramisk packning: ZA91245

Sprängskiss
Explosion drawing
Sprengskisse
Mittakuva

A

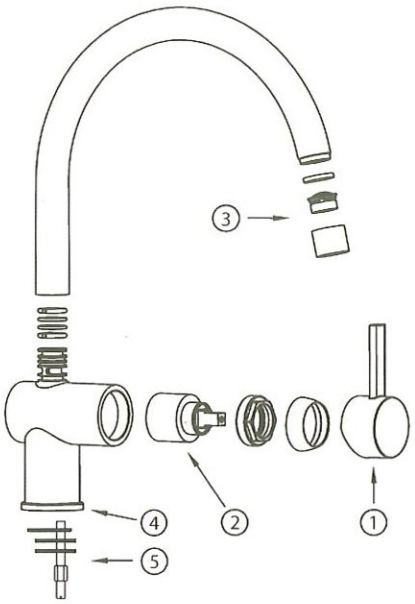

Svenska

1. Komplett flödesvred
2. Keramisk insats
3. Komplett perlator
4. Bricka
5. Komplett monteringssats

English

1. Complete handle
2. Cartridge
3. Complete aerator
4. Base
5. Complete mounting kit

Norsk

1. Komplett håndtak
2. Keramisk innmat
3. Komplett perlator
4. Sokkelbrikke
5. Komplett monteringssett

Suomeksi

1. Veden ja lampötilan säätövipu
2. Keraaminen kasetti
3. Pore
4. Asennuslevy
5. Asennussarja

Felsökning
Trouble shooting
Feilsøking
Vianetsintä

B

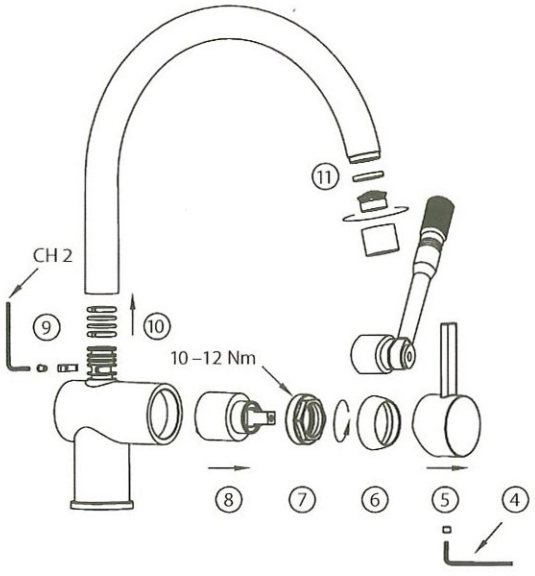

Svenska

Läckage ur pip _Bild B
Stäng av vattnet fram till blandaren.
Utför enligt 4–8. Byt keramisk insats 8.
Smörj med armaturfett runt o-ring vid behov.
Läckage vid pipinfästning _Bild B
Utför enligt 9–10. Byt o-ringar, smörj med armaturfett.
Läckage vid diskmavstängning _Bild A
Utför enligt 1–3. Byt keramisk insats 3.
Dåligt tryck _Bild B
Ta loss och rengör perlator 11.

English

Leakage from spout _Picture B
Shut off the incoming water. Replace the entire ceramic cartridge 4–8.
Grease its O-ring if so required.
Leak at spout connection _Picture B
Execute step 9–10. Replace the O-rings.
Lubricate with grease.
Leakage from dischwasher connection _Picture A
Execute step 1–3. Replace cartridge 3.
Poor flow _Picture B
Unscrew and clean the aerator 11.

Norsk

Lekkasje ut av tut _Bilde B
Steng vanntilførselen. Utfør ihht. 4–8.
Bytt keramisk pakning 8. Smør med armaturfett rundt O-ring ved behov.
Lekkasje rundt feste til tut _Bilde B.
Utfør ihht. 9–10. Bytt O-ringer, smør med armaturfett.
Lekkasje ved oppvaskmaskinstenging _Bilde A.
Utfør ihht. 1–3. Bytt keramisk innsats 3.
Dårlig trykk _Bilde B.
Ta ut og rengjør perlator 11.

Suomeksi

Vuotoa juoksuputkesta _Kuva B
Sulje hanan tulovedet. Toimi ohjeen kohtien 4–8 järjestyksessä. Vaihda keraaminen säätökasetti 8. Voitele o-rengas hanarasvalla tarvittaessa.
Vuotoa juoksuputken liitoksesta _Kuva B
Toimi kohtien 9–10 mukaisesti. Vaihda o-renkaat ja voitele ne hanarasvalla.
Vuotoa pesukoneliitännästä _Kuva A
Toimi kohtie 1–3 mukaisesti. Vaihda keraaminen käyttöventtiili 3.
Heikko vedenpaine _Kuva B
Irroita ja puhdista poresuutin 11.

GÖR SÅ HÄR med din matavfallskvarn:

Kvarnen har inga knivar och kan bara användas med locket på, detta för att undvika att fingrar eller andra föremål stoppas ner. Skyddslocket har tre lägen, tätt läge, genomströmningsläge eller kvarnläge.

Börja med att ta bort proppen/skyddslocket så att man kan se ner i kvarnen.

Spola kallvatten.
Lägg i matavfallet i kvarnen.
Sätt i gång kvarnen igång genom att skyddslocket sätts i kvarnen.
Stäng av kvarnen genom att ta bort skyddslocket.
Stäng av vattnet.
Sätt skyddslocket i genomströmningsläget.

OBS det finns tre lägen men ett passar för att starta kvarnen. Vrid skyddslocket till du hitta rätt läge.

TIPS: Felsökning
Kvarnen låter mycket och måste jobba lång tid när vissa typer av material ska malas.
Prova att spola med mer vatten eller lägg svår malet material bland restavfallet.

Exempel på saker som är svåra att mala är stora ben av kött, fågel och fisk samt fiberrika ärt, bön- och majsskidor. För att det ska gå fortare att mala kan saker som majskolvar, melon, grapefrukt- och bananskal delas i mindre bitar innan malning.
Malning av stora mängder fett och deg samt långa fiskskinn och senor bör undvikas.

De vanligaste orsakerna till stopp åtgärdas genom att rotera skivan med exempelvis skaftet av en träslev och att plocka upp saker med en tång med långt handtag eller tryck in säkringen på kvarnens nederkant

All annan användning av kvarnen skall undvikas.

Gör rent kvarnen efter behov eller en gång i halvåret med två nävar iskuber och en citronklyfta.
Kör kvarnen till all is är borta.

Tack för att du valt en miljökvarn, titta gärna in på www.miljökvarnar.se där hittar du mer information.

Miljökvarnar Nordic AB

Om vi alla hjälps åt kan vi hjälpa vår värld att må bättre
"WE ARE COMMITTED TO HELPING PROTECT THE EARTH"

Miljökvarnar Nordic AB

Användarhandbok:

Waste King

GRATTIS, DU HAR KÖPT DEN HÖGST PRESTERANDE AVFALLSKVARNEN PÅ MARKNADEN

VIKTIGT – Läs alla instruktioner noggrant. Behåll denna användarhandbok, då den kan komma till användning vid senare tillfällen.

VARNING – Läs igenom säkerhetsföreskrifterna och användarinstruktionerna innan avfallskvarnen installeras.

Vår miljökvarn är en pålitlig produkt som erbjuder ditt hushåll många års problemfri användning. Denna miljökvarn är speciellt designad för att ta hand om allt ditt organiska hushållsavfall. Sätt endast på vattnet, häll ner avfallet i miljökvarnen och sätt sedan på locket. Kvarnen kommer då hacka avfallet till små partiklar vilka är lätta att spola ner i avloppssystemet.

Innan installation och användning av din miljökvarn:

Vänligen läs och följ alla instruktioner i denna användarhandbok.

Vid frågor vänligen kontakta Miljökvarnar Nordic AB, www.miljokvarnar.se eller telefon 08-25 90 30.

Innehållsförteckning:

1. Användarinstruktioner
2. Tips – Värdefull hjälp
3. Rengöring och underhåll
4. Problemsökning
5. Säkerhetsföreskrifter

1. Användarinstruktioner

Denna miljökvarn innehåller ett "antistopp-skydd" som ger ifrån sig ett klickande ljud när det slår till. Detta indikerar en normal användning.

A. Ta bort vasklocket och sätt på normalt tryck med kallt vatten (se 5A).

B. Skrapa ner organiska hushållsavfall så som smulor, grönsaksskal, majskolvar, skal, fruktkärnor, ben och kaffesump (se 5B).

C. Sätt på locket för att starta miljökvarnen (se 5C). Ett av de två små spåren i locket måste matcha on/off kolvarna i miljökvarnens hals. Pressa bestämt nedåt för att miljökvarnen ska starta och lyft locket för att miljökvarnen ska stanna.

D. Kör miljökvarnen i ca 25 sekunder efter att kvarnen slutat mala, detta för att säkerställa att allt avfall blir ordentligt bortspolat.

E. För att fylla vasken, sätt på locket så att största hålet matchar on/off kolvarna (se 5D). Locket kan nu tryckas ner utan att aktivera miljökvarnen. När medelstorleken (se 5C) används kan vatten åka ner i avloppet med man riskerar inte att råka tappa ner något i miljökvarnen.

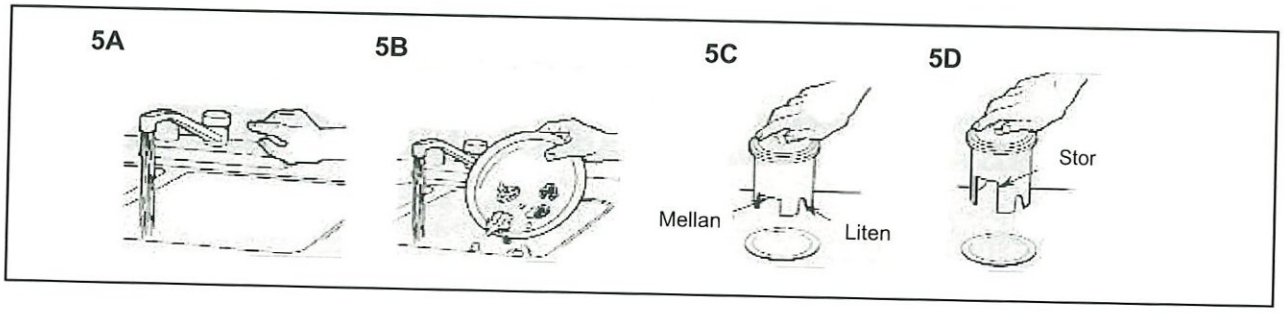

2. Tips – Värdefull hjälp

1. Säkerställ att miljökvarnen är tom då diskmaskinen används, så att den kan pumpa ut vatten utan problem.

2. Använd lockets medelstora hål för att förhindra att tappa saker ner i miljökvarnen.

3. Använd miljökvarnen med sunt förnuft. Miljökvarnen är gjord för att hålla i många år, men det går inte att mala ner vad som helst. Exempelvis går det inte mala ner burkar, flaskor, kapsyler, glas, porslin, läder, gummi, tyg, fjädrar, snoddar, mussel- och ostronskal. Detta är skräp som ska slängas i vanliga soppåsen.

4. Använd miljökvarnen före och efter måltiden. När mat lagas använd miljökvarnen för att direkt få bort mat- och andra rester. När måltiden är över skrapa ner matresterna direkt i miljökvarnen.

5. För en snabbare malningsprocess, släng stora ben och skär ner melon- och grapefruktskal samt majskolvar i mindre bitar. Dessa och liknande föremål tar lång tid att mala så överväg att slänga dem i soppåsen istället.

6. Även barr från julgranen går utmärkt att mala ner i miljökvarnen.

3.Rengörning och underhåll

Motorn är smörjfri. Försök INTE att smörja din miljökvarn själv.

Miljökvarnen rengör och skurar sig själv vid varje användningstillfälle.

Använd ALDRIG lut eller andra avloppskemikalier i miljökvarnen, då detta kan orsaka rost. Om dessa används och miljökvarnen går sönder gäller ej garantierna.

Mineral i vattnet kan orsaka fläckar på bottenplattan i kvarnen, vilket kan se ut som rost. Det är endast missfärgningar då bottenplattan är tillverkad av rostfritt stål och kan ej rosta. Missfärgningarna orsakar inga problem.

4.Problemlösning

Innan du ringer en reparatör eller köper en ny miljökvarn, rekommenderar vi att du läser igenom följande:

Högt ljud (högre ljud än då du maler ner ben eller fruktkärnor)

Vanligtvis orsakas ljudet av att en sked, kapsyl eller liknande föremål har fastnat i miljökvarnen. För att åtgärda detta, stäng av vattnet och ta bort säkerhetsstoppet/pluggen i avfallskvarnen, ta bort objektet med en lång tång.

Miljökvarnen startar inte

Ta ur väggkontakten. Kontrollera att bottenplattan roterar fritt, genom att använda exempelvis ett borstskaft. Om bottenplattan roterar fritt sätt tillbaka väggkontakten och kontrollera om "Reset"-knappen är utlöst. "Reset"-knappen är röd och sitter på motsatt sida från avloppsrörsfästet, nära botten (se 8A). Tryck på knappen tills att den klickar och förblir intryckt.

Om "Reset"-knappen inte är utlöst, kontrollera att eluttaget fungerar som det ska, exempelvis genom att ansluta en lampa. Hjälper inget av ovanstående steg kan komponenter i miljökvarnen vara skadade, miljökvarnen behöver då service.

Om bottenplatten inte roterar fritt

Kontrollera så att inga främmande föremål finns mellan bottenplattan och malringen. Lösgör eventuella föremål genom att rotera bottenplattan med exempelvis ett borstskaft. Ta sedan bort föremålen (se 8C). Om inga främmande föremål finns, beror felet förmodligen på kvarnen.

Läckage

Om miljökvarnen läcker från toppen beror det förmodligen på att:
1. Monteringen av vaskflänsen är felaktig (packningsval, kitt eller åtdragning av rören)
2. Stödringen inte är tillräckligt åtdragen.
3. Snabbkopplingen är trasig.

Om miljökvarnen läcker vid avloppsrörsböjen kan det bero på att skruvarna vid avloppsrörsböjen inte är tillräckligt åtdragna.

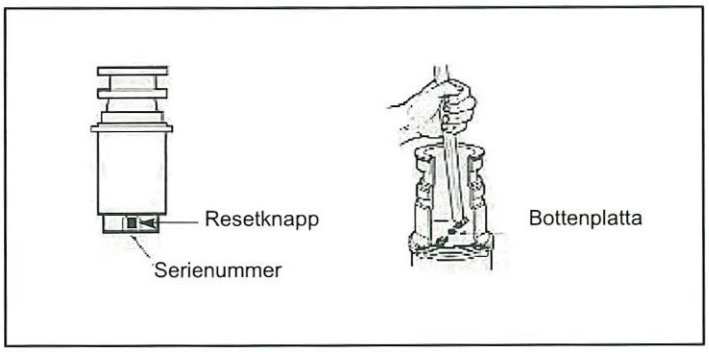

5. Säkerhetsföreskrifter

VARNING – Vid användning av elektriska maskiner, var alltid försiktig och tillämpa alltid följande regler:

1. Läs alla instruktioner innan du använder miljökvarnen.

2. Stoppa aldrig ner fingrar/händer i miljökvarnen. Använd alltid en lång tång, kvastskaft eller liknande då föremål har fastnat i miljökvarnen och då dessa ska avlägsnas.

3. För att minska risken av skador från föremål som miljökvarnen avvisar eller skadar miljökvarnen, mal ej ner någon av dessa:
   - Mussel- och ostronskal
   - Kemikalier för avloppsrengöring
   - Glas, porslin eller plast
   - Stora ben
   - Metall, t ex kapsyler, burkar eller aluminiumfolie
   - Hela majskolvar
   - Te- och kaffepåsar

Lämna alltid locket på när du inte använder din miljökvarn. Detta för att minska risken att oönskade föremål hamnar i miljökvarnen. Miljökvarnen ska källsorteras som elektriskt avfall.

Genom korrekt källsortering förhindras eventuella negativa konsekvenser på miljön och mänskligheten, som annars skulle kunna uppstå på grund av felaktig hantering av denna produkt. För mer detaljerad information om denna produkt, vänligen kontakta din återförsäljare.

Vid frågor kontakta Miljökvarn Nordic AB på e-post: info@miljokvarnar.se

Miljökvarnar Nordic AB

Elektricitet och jordfelsbrytare

Varje lägenhet har ett elcentralskåp där all el kommer in i bostaden, från skåpet leds sedan elen ut i din lägenhet.

Huvudsäkringen för din lägenhet sitter i ditt elcentralskåp och varje lägenhets elcentralskåp är även säkrad i husets centrala elrum. Detta innebär att huvudsäkringen i husets elrum i vissa fall kan lösa ut före den enskilda lägenhetens huvudsäkring. För att åter få ström måste båda huvudsäkringarna vara tillslagna.

I bostadens elcentralskåp finns även automatsäkringar, grupperade efter funktion och placering. Observera att automatsäkringarna ersätter den äldre typen av säkringar som skruvades fast. När automatsäkringen ät tillslagen pekar brytaren uppåt, om säkringen löser ut pekar brytaren neråt. Säkringen behöver inte bytas utan återställs genom att trycka upp brytaren igen. Exakt vart varje säkring är kopplad framgår av ett schema som finns på insidan av luckan till elcentralskåpet. Om en automatsäkring löser ut ska du ta reda på orsaken innan säkringen slås på igen.

Elmätare är placerade i husets el-rum alternativt i respektive våningsplans el-nisch. Kontakta ansvarig i föreningen om du vill läsa av din mätarställning eller få tillträde till husets huvudsäkringar. Din elleverantör fjärravläser din elförbrukning.

Eluttag och belysning
El och belysning i din bostad installeras av en behörig elektriker. Alla rum tänds och släcks med en strömbrytare som sitter på väggen vid eller i rummet. Eluttagen är placerade enligt ritningen som gäller för din bostad. De armaturer som installerats finns angivna i armaturförteckningen i denna flik. Belysningsarmaturer till badrum och klädkammare ingår i din bostad. I övriga rum finns uttag där du själv får sätta upp belysning. Om du har spotlights under skåp, tänk på att inte sätta in en lampa med högre effekt än 10 W eftersom lampan då blir för varm. Det finns flera typer av spotlights som har olika lampor och de byts på olika sätt. När det är dags att byta lampa till spotlight någonstans i bostaden, kontakta din leverantör spotlights för instruktioner om du känner dig osäker.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Strömställare och eluttag bör regelbundet kontrolleras så att dessa är hela. En spräckt strömställare eller ett spräckt eluttag kan betyda direkt livsfara. Alla eluttag är jordade, använd därför alltid godkända jordade elkontakter. Dubbelisolerade apparater, exempelvis elvisp och hårtork, kan även anslutas till jordade uttag. Apparaterna är då märkta med en dubbelkvadrat, ett så kallat FI-märke

De flesta eluttag har enfasanslutning. Till vissa apparater med hög effekt, exempelvis spisen, utnyttjas tre faser.

Elarbeten och säkerhet i hemmet

Elarbeten ska alltid utföras av en auktoriserad elektriker, både ur säkerhets- och försäkringssynpunkt. Tips om elsäkerhet i hemmet finns att hämta hos Elsäkerhetsverket (www.elsakerhetsverket.se).

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel på fast armatur eller eluttag. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan. Belysning som du installerat ansvarar du själv för.

Jordfelsbrytare

I elcentralskåpet finns en jordfelsbrytare som har till uppgift att bryta strömmen om det uppstår ett jordfel i någon elektrisk apparat. Samtliga eluttag, inklusive kyl och frys, är anslutna till jordfelsbrytaren och petsäkra för att öka säkerheten. Använd därför alltid godkända jordade el-kontakter i uttagen.

Jordfelsbrytaren har en testknapp som används för att kontrollera om jordfelsbrytaren fungerar som den ska. När knappen trycks in ska jordfelsbrytaren lösa ut. Återställ jordfelsbrytaren igen efter kontrollen. Kontrollen bör göras med högst sex månaders intervall.

Följande åtgärder rekommenderas när jordfelsbrytaren löser ut:

1. Sätt jordfelsbrytaren i "till-läge". Om den inte löser ut igen tyder det på en tillfällig störning som var övergående.

2. Om jordfelsbrytaren löser ut direkt efter tillslaget finns det en felkälla någonstans i bostaden. Slå då av alla automatsäkringar i elcentralskåpet.

3. Sätt jordfelsbrytaren i "till-läge" igen. Om jordfelsbrytaren löser ut innan några automatsäkringar återställts finns felet i elcentralskåpet, kontakta JM Kundservice (under garantitiden) eller en behörig elektriker direkt (efter garantitidens utgång). Annars gå vidare till nästa punkt.

4. Återställ nu en automatsäkring i taget tills jordfelsbrytaren löser ut på nytt. Felet är nu lokaliserat till den säkringsgrupp som återställdes till nätet sist i ordningen.

5. Dra ut alla stickproppsanslutna apparater inklusive alla lamputtagsansluta apparater som hör till denna grupp.

6. Sätt därefter jordfelsbrytaren i "till-läge" igen. Löser jordfelsbrytaren ut omedelbart så finns felet i den fasta elinstallationen. kontakta JM Kundservice (under garantitiden) eller en behörig elektriker direkt (efter garantitidens utgång). Annars gå vidare till nästa punkt.

7. Anslut en apparat i sänder till uttagen tills jordfelsbrytaren på nytt löser ut. Det är sannolikt att den sist anslutna apparaten är felaktig. Låt nu en fackkunnig person undersöka och reparera apparaten.

På bilden till vänster ser du ett exempel på en jordfelsbrytare. Jordfelsbrytaren på bilden är "till" då brytaren pekar uppåt. I frånslaget läge pekar strömbrytaren neråt.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

TV, telefon och dator

Det finns ett avtal mellan din bostadsrättsförening och Telia om installation av bredband i din bostad. Bredbandsnätet består av en så kallad Triple Play-funktion som levererar Digital-tv, telefon och Internetanslutning.

Följande ingår:

- En digitalbox (kollektiv box som tillhör bostadsföreningen och levereras till lägenheten före inflyttning). Observera att digitalboxen är knuten till det avtal som gäller mellan bostadsrättsföreningen och Telia. Du får alltså inte ta med den när du flyttar.
- Abonnemang och telefonadapter som möjliggör upp till fyra telefoner till samma telefonnummer.
- Internetanslutning med en hastighet på 50/8-100/10 Mbit per sekund.
- TV-abonnemang "Lagom" ingår.

Digitalboxen och allt som ingår i IT-skåpet tillhör föreningen och ska alltså vara kvar i lägenheten om du flyttar.

IT-skåp

I de flesta bostäderna finns IT-skåpet placerad i klädkammaren eller i hallen bredvid el-centralen. I IT-skåpet finns en panel med numrerade uttag, en så kallad patchpanel. I din patchpanel bestämmer du själv vilken funktion nätverksuttagen i respektive rum ska ha.

När du flyttar in är vissa uttag i sovrum, vardagsrum och kök redan aktiverade enligt information på insidan av IT-skåpet, men du kan alltså flytta och ändra fritt till andra uttag.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Triple-play boxen (Gateway) kan även fungera som trådlös router. Eftersom anslutningen är trådlös påverkas signalstyrkan av omgivningen. Du kan uppleva att du ibland tappar din trådlösa anslutning, eller att du inte har någon av olika anledningar. När många är anslutna samtidigt kan hastigheten försämras när ni surfar eller laddar filer.

Här är tips på hur du kan förbättra ditt trådlösa nätverk:

- Avståndet till routern från dator; ju längre avstånd desto svagare blir signalstyrkan, och därmed hastigheten.
- Svåra förhållanden såsom betongväggar, sten eller metall påverkar hastigheten. Testa att flytta utrustningen närmare routern och se om det sker förändring.
- Ha inte andra elektriska produkter såsom tv, radio och trådlösa telefoner i närheten av routern, eftersom signalstyrkan för ditt trådlösa nätverk då blir sämre.
- Är det flera trådlösa nätverk i samma område som ligger på samma kanal kan detta påverka, testa att byta kanal på din router.
- Installera en router till i ett rum närmare den plats där du vill ha trådlös anslutning, den fungerar som en förstärkare.

Felsökning och support

Se instruktion från Telia.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Exempel, IT-skåp

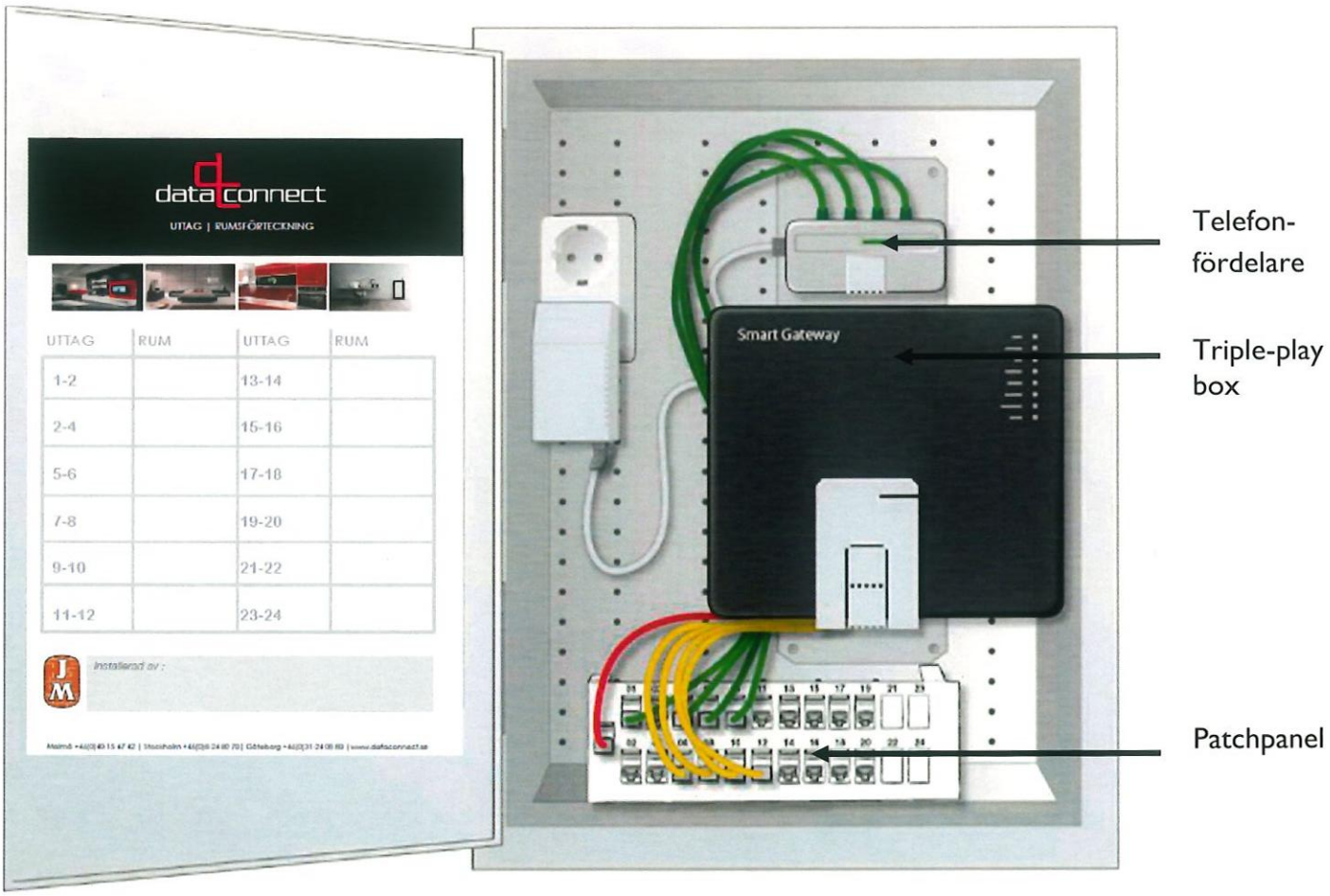

Följande färger gäller för kablarna i IT-skåpet:

Telefon:	**Gröna kablar**
TV och dator:	**Gula kablar**
Innkommande:	**Röd kabel (ska inte flyttas)**

Begreppsförklaring IT-skåp

Cat5-kabel	"Kategori 5e kabel". Är en standard kopparkabel för nätverksöverföring. Förmedlar exempelvis digital-TV-, bredbandstelefoni- och datasignaler i ett nätverk.
Digitalbox	Omvandlar den digitala TV-signalen till en analog signal. Behövs för att analoga TV-apparater skall kunna visa digitala signaler. Digitalboxen är tillverkad för Telias TV-tjänster. En digitalbox från andra leverantörer (exempelvis ComHem, Boxer, Viasat eller digitalbox inbyggd i TV) går ej att använda. Varje TV-apparat måste ha en egen digitalbox.
Media och Triple-play	Begreppet "media" innebär i detta sammanhang: TV, telefon och dator, vilket även kallas Triple-play.
Nätverkskabel	En Cat5e–kabel med RJ45-kontakter i var sin ända. Används i patchpanelen för att förbinda inkommande media med önskat uttag. Samma typ av kabel används för att ansluta utrustningen för de tre tjänsterna i respektive rum.
Patchpanel (korskopplingspanel)	En kopplingspanel med RJ45-uttag för flexibel uppkoppling av olika media i olika uttag i respektive rum.
RJ45-uttag	Ett mediauttag som används för anslutning av TV, telefon och Internet. Bilden till vänster nedan visar en uttagslock med 2 st RJ45-uttag. Bilden till nedan visar hur kontakten RJ45 på en Cat5e-kabel ser ut. 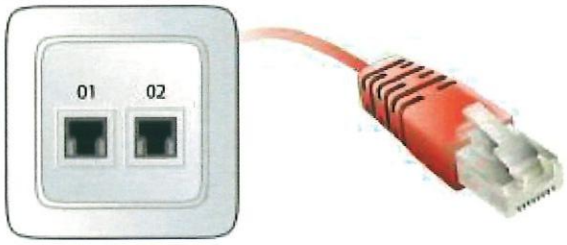
Router	En fördelare som gör att fler datorer kan använda Internet samtidigt.
Telefonfördelare	En fördelare som möjliggör att du kan koppla in upp till fyra telefoner till samma telefonnummer samtidigt.
Telefonomvandlare	En omvandlare (inbyggd i Triple play boxen) som är kopplad till ditt telefonabonnemang och möjliggör att du kan ringa över Internet med ditt telefonnummer och dina analoga telefoner.
Triple-play box	Även kallad Gateway. Fördelar inkommande signal till TV, telefon och dator. Gatwayen kan även fungera som en trådlös rauter. Vid fler än två TV-apparater behövs en "TV-fördelare"

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Patchpanelen

De numrerade uttagen på din patchpanel kan till exempel vara placerade enligt nedan.

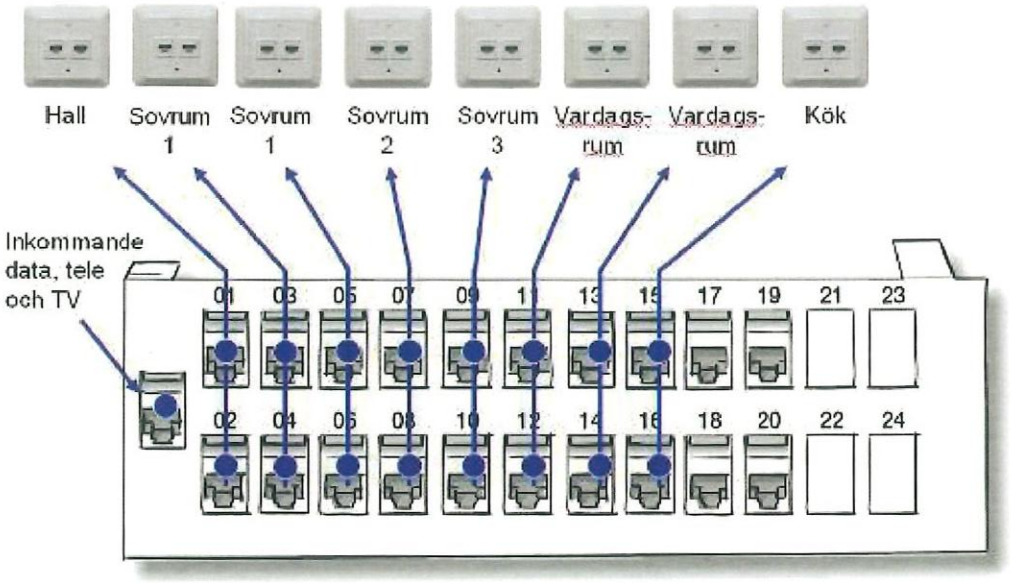

Genom att exempelvis koppla in den gula nätverkskabeln från TV-switchen till uttag 09 i patchpanelen får du TV i ditt multimediauttag med nummer 09 i vardagsrummet.

Exempel på numrering av uttag i lägenhet:

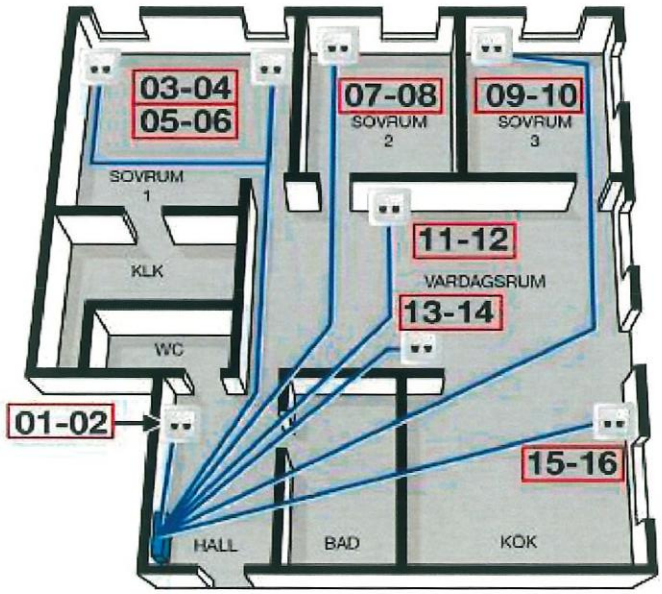

Uttagen är numrerade medurs.

Funktionerna kan alltså flyttas "hur som helst"

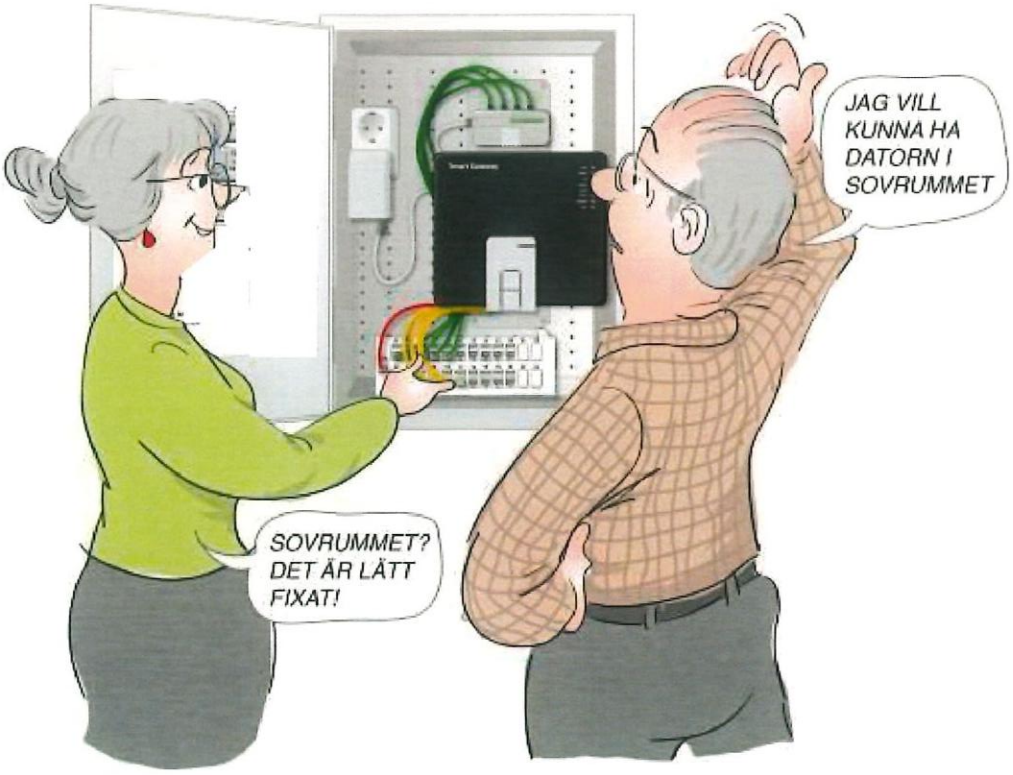

Telefon och en dator kopplat i sovrummets uttag:

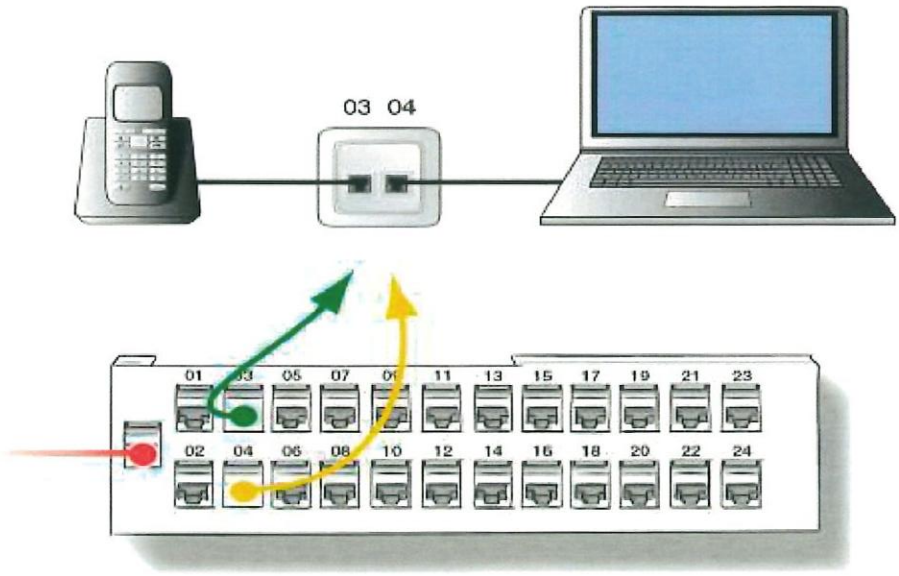

De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box (för dator), TV-swtich eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Dator och TV kopplat till sovrummets uttag:

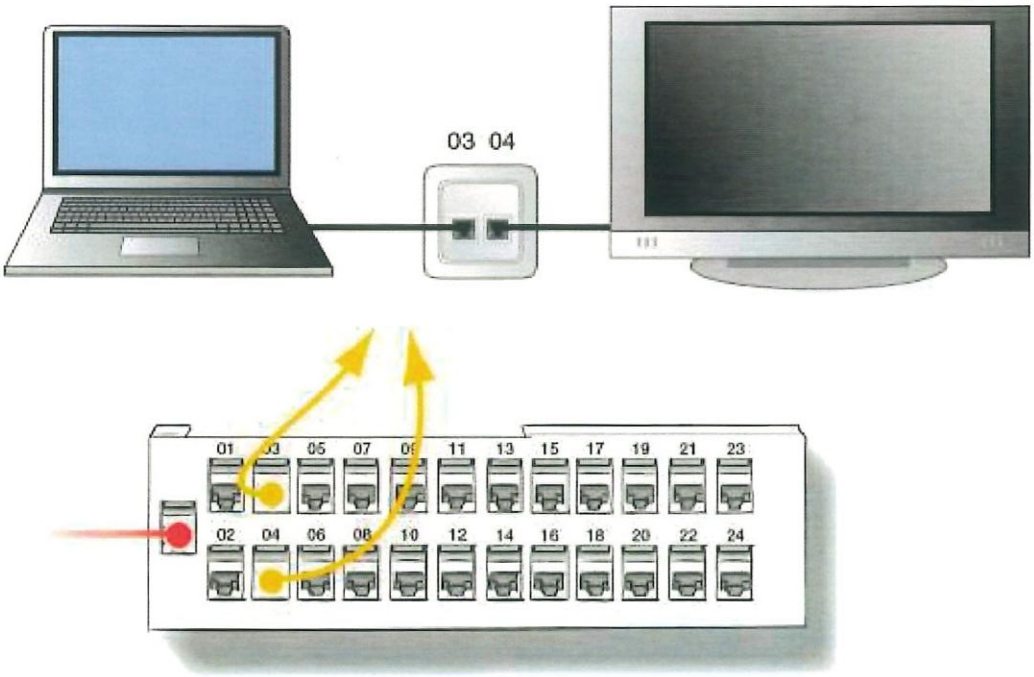

De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Inkoppling av en dator samt en trådlös router, "Gateway":

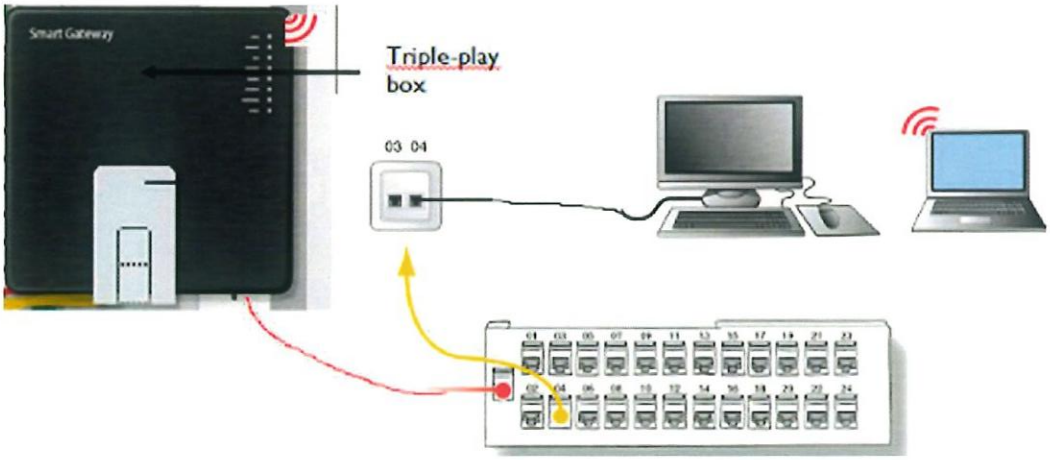

Bostad med två TV, en dator och fyra telefoner:

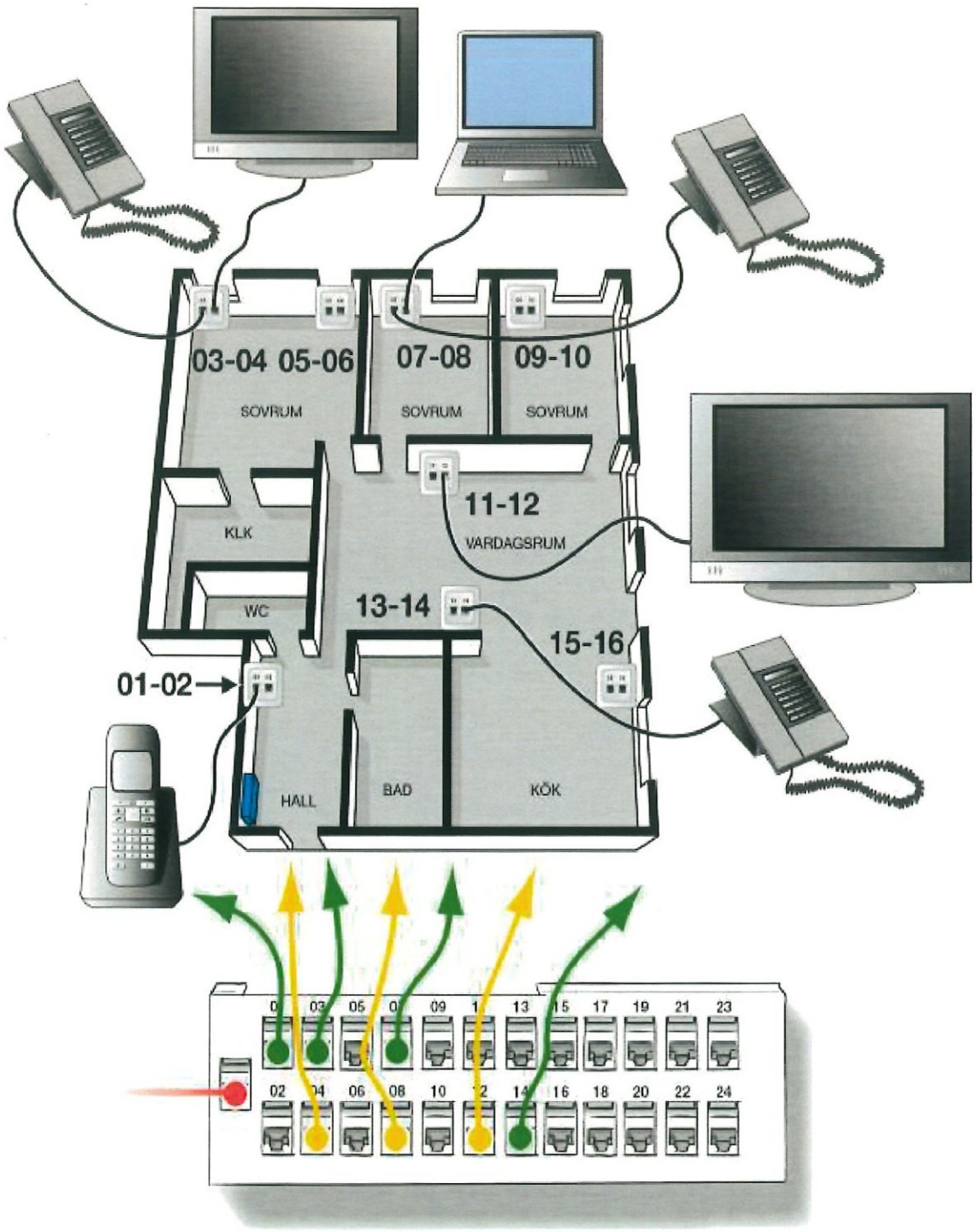

De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box (för dator), TV-swtich eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Brandvarnare

Din bostad är utrustad med brandvarnare. Den har ett långlivat batteri med hållbarhet på upp till 10 år. Brandvarnaren ger ifrån sig högfrekventa "pip" när det är dags att byta batteri.

Testa några gånger per år att brandvarnaren fungerar genom att trycka på testknappen.

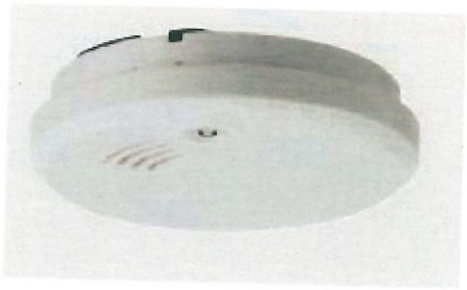

BRUKSANVISNING

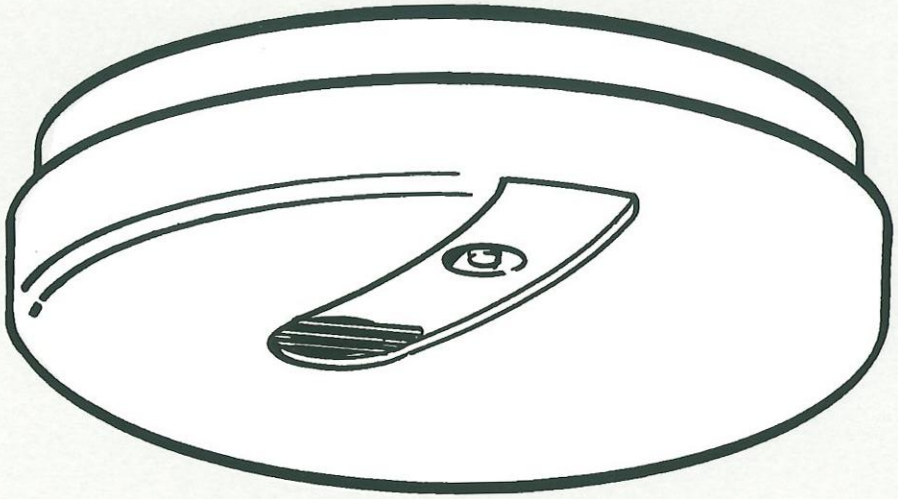

BRANDVARNARE

94.4012 / E63 034 05

marelco

Mätinstrument och Elprodukter

PLACERING

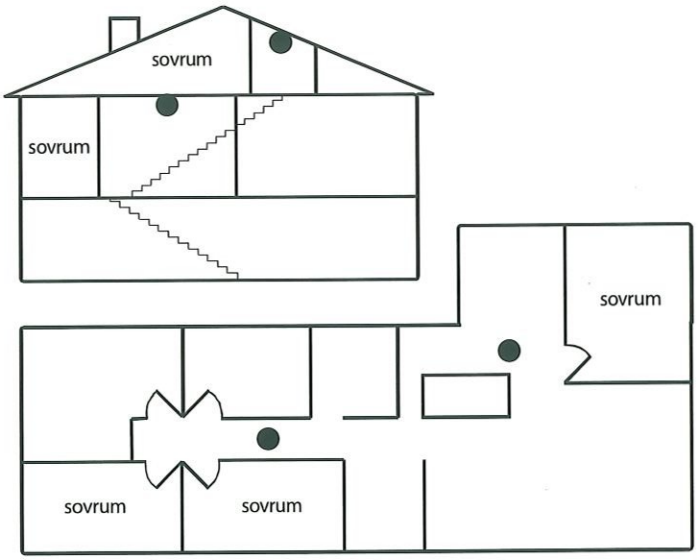

Bästa skydd erhålles vid montering av en brandvarnare i varje rum. Det skall åtminstone finnas en brandvarnare utanför varje sovrum.

I hus med flera våningar, bör man ha minst en varnare på varje våning.
Kontrollera alltid att brandvarnarna hörs tillräckligt i sovrummet.
Vid behov montera även brandvarnare i sovrummet.

Brandvarnarnarna bör helst monteras mitt i taket, minst 15 cm från vägg eller hörn. Vid väggmontage 15 cm från taket. På vindar med takås, 90 cm från centrum. För att undvika oönskade larm, bör brandvarnare ej placeras där naturliga förbränningspartiklar förekommer (ex. i garage, i dåligt ventilerade kök, bredvid öppna spisar), ej heller i närheten av fläktar eller ventilationsanordningar.

Montera ej brandvarnare i dammiga eller smutsiga lokaler; ej heller i närheten av lysrörsarmaturer. Rumstemperatur och luftfuktighet bör vara normala. Brandvarnaren får ej målas.

MONTERING

1. Lossa monteringsbeslaget från brandvarnaren genom att vrida det lite motsols.
2. Sätt i det medföljande batteriet.
3. Kontrollera att batteriet är rätt anslutet genom att hålla testknappen intryckt några sekunder, tills larmsignalen ljuder. Om larm erhålles är alla funktioner riktiga och brandvarnaren är nu klar för montering.
4. Skruva fast monteringsbeslaget i taket (skruvar medföljer)
5. Vrid fast brandvarnaren på monteringsbeslaget.

SKÖTSEL

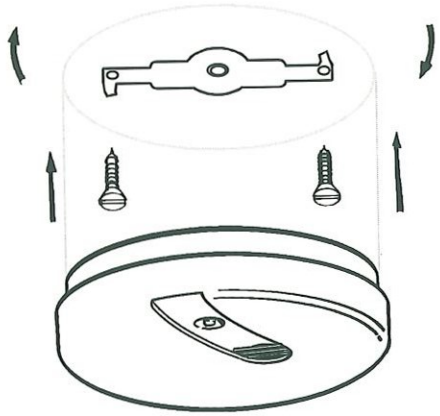

Prova brandvarnaren varje vecka, t.ex i samband med städning, genom att hålla testknappen intryckt minst 20 sekunder. Larmsignalen är en skarp och snabbt pulserande signal. Sirenen ljuder så länge testknappen hålls intryckt, eller så länge det finns rök i brandvarnaren.

Prova alltid brandvarnaren omedelbart efter semester eller annan längre bortavaro. Kontrollera att batteriet är rätt anslutet, eller byt batteri om varnaren ej larmar. I testknappen sitter en röd kontrollampa. Denna blinkar en gång varje minut, och indikerar att batteriet är korrekt anslutet. Brandvarnaren skall rengöras regelbundet, lämpligen med en lätt fuktad dammtrasa.

I samband med det årliga batteribytet, eller vid behov, t.ex. vid oönskade larm, rengörs och dammsugs brandvarnaren noggrant med en mjuk borste.

Batteriet varar i cirka 8–10 år. Ungefär en månad innan batteriet är helt slut börjar brandvarnaren ge ifrån sig korta ljudstötar en gång per minut. Då är det dags att byta batteri.
Brandvarnaren fungerar normalt även under denna tid.
Batteriet skall vara ett 9 V alkaliskt.
Prova alltid brandvarnaren efter batteribytet.

BRANDSÄKERHET

Se till att tändstickor förvaras utom räckhåll för barnen. Lämna aldrig levande ljus utan uppsikt. Töm aldrig askoppar i papperskorg eller soppåse utan att allting är ordentligt släckt.

Spola gärna vatten i askkoppen innan den töms – eller låt den stå över natten. Se till att kakelugnen eller öppna spisen alltid är ordentligt släckt eller att eldhärden är avskärmad så att inga gnistor kan komma ut. Hantera och förvara brandfarliga vätskor på ett säkert sätt.

Använd endast säkringar av rätt styrka i det elektriska systemet. Experimentera aldrig med hemmagjorda säkringar av något slag. Byt ut bristfälliga elektriska ledningar och kontakter. Använd endast godkända elektriska apparater i hushållet. Placera ej brännbara föremål i närheten av elektriska uppvärmnings-anordningar.

Var alltid beredd på brand

Om ditt hem börjar brinna, kan din familjs liv hänga på sekunder. Därför måste alla i huset vara väl förberedda för en sådan situation.

Gör upp utrymningsplan

Välj ut de fönster som lämpar sig bäst för nödutrymning om den vanliga vägen skulle vara blockerad av rök eller eld. Ligger fönstren högt över mark, ordna en utvändig stege eller lina. Bestäm en plats utanför huset, där familjen samlas vid larm. Håll helst sovrumsdörren stängd under natten. En dörr kan hålla branden borta så pass länge att man hinner ta sig ut genom ett fönster.

Om du har tillgång till brandsläckningsredskap, se till att de fungerar och att du kan sköta dem. Öva utrymning med familjen. Lägg upp det hela som en lek, för att inte skrämma barnen.

Om det börjar brinna

Varna övriga personer och se till att de kommer ut ur huset. Följ den uppgjorda utrymningsplanen. Stäng om möjligt dörrar och fönster för att begränsa branden. Larma brandkåren t.ex. från grannens telefon. Om branden är liten kan du försöka släcka den själv med en brandsläckare, vattenslang eller om branden är mycket liten, med en filt eller matta. Se till att du har en reträttväg. Kan du inte släcka själv, så ta dig ut ur huset så snabbt som möjligt. Gå inte tillbaka in i huset när du väl kommit ut.

Information från Statens strålskyddsinstitut

Denna brandvarnare innehåller 40 kBq av det radioaktiva ämnet Am241. Brandvarnaren är strålskyddsgranskad och godkänd. Vid normal användning är strålkällan inte åtkomlig och ingen strålning av betydelse, från hälsosynpunkt, tränger ut till omgivningen. Installation, drift, batteribyte och rengöring enligt instruktion är ofarlig för användaren.
Kasserad brandvarnare skall lämnas till anvisad plats för återvinning av el-avfall.
Får *inte* kastas med hushållsavfall. Lämna även uttjänta batterier till återvinning.
Kommunen kan ge besked om insamlingsplatser.

© Marelco, Göteborg 070626

Porttelefon och kodlås

Ditt hus är försett med porttelefon och kodlås. Hur porttelefonen och kodlåset fungerar finns det information om i leverantörens anvisningar på följande sidor.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel på porttelefonen eller kodlåset. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Ventilation

Ventilationssystemet är ett mekaniskt frånluftsystem, ett så kallat FX-system.

En frånluftsfläkt suger ut luften från bostaden via frånluftsdon i badrum, wc, och kök. Frisk ersättningsluft tas in via tilluftsdon i ytterväggg bakom radiatorerna i sovrum och vardagsrum. Från tilluftsdonet går en ljuddämpad kanal genom ytterväggen till ett fasadgaller på husets utsida. Fasadgallret kan vara synligt eller dolt under fönsterbläcket. Radiatorerna förvärmer den kalla uteluften när lägenheten har värmebehov.

Den varma frånluften tas till vara i en värmeväxlare som tillsammans med en centralt placerad värmepump återvinner frånluftens värme och använder den till uppvärmning av tappvarmvatten och vatten till radiatorkretsen.

Samtliga don är injusterade för att erhålla rätt luftmängder. Det är viktigt att inte ändra inställningen på frånluftsdonen, då det kan ge ökade uppvärmningskostnader, ljud- och dragproblem samt i värsta fall fuktskador i våtutrymmen.

Renande filter
Tilluftsdonen är försedda med ett löstagbart filter i klass F7 (EU 7) som hindrar pollen och föroreningar att ta sig in med friskluften. Den filtrerade luften kommer in i tilluftdonet och följer utmed radiatorns baksida. Kontakten med radiatorns varma yta gör att uteluften förvärms innan den släpps ut vid radiatorns överkant. Rummet tillförs därmed tempererad och filtrerad friskluft.

För att uppnå fullgod ventilation bör filtren bytas minst vartannat år. Vid hårt trafikerade gator kan detta behöva göras oftare. Vid filterbyte kan bostadsrättsföreningen göra en beställning för alla medlemmarna för att få bättre pris. Filtret kan dammsugas vid behov (men inte tvättas). Mer information om filter och filterbyte finns i leverantörens anvisningar på följande sidor i denna flik.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel på ditt ventilationssystem. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Inspektionslucka/renslucka för uteluftskanaler typ R

Uteluftskanal typ R har inspektions-/renslucka placerad ovanför radiatorn.
Denna lucka medger inspektion/rengöring i samband med OVK-besiktning (Obligatorisk Ventilations Kontroll). Efter demontering medges rengöring av kanalen som löper vågrätt genom väggen samt kanalens lodräta del.

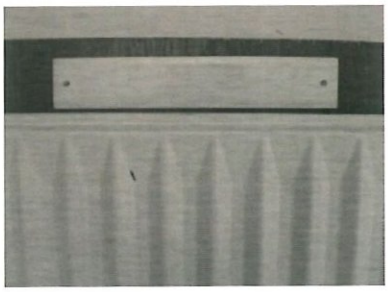

Lämpligt hjälpmedel vid rengöring (dammsugning). Ansluts till vanlig dammsugare.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Frånluftsdon BYBA

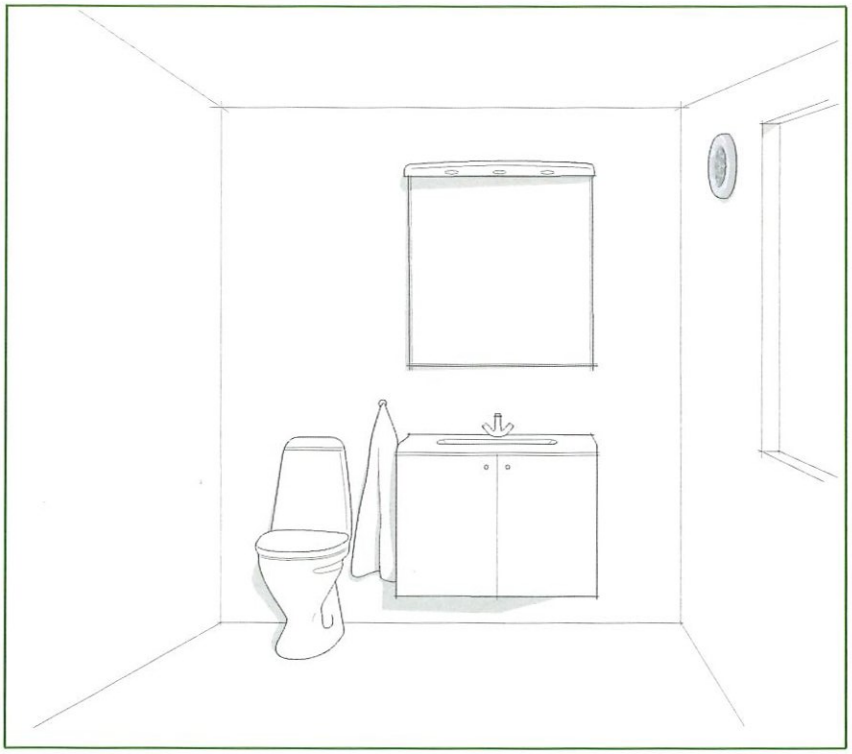

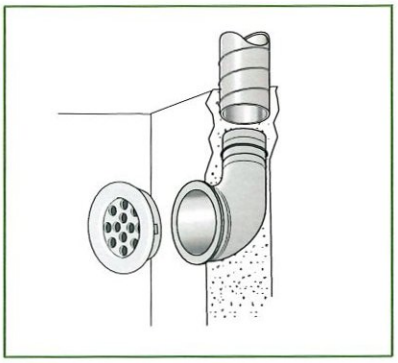

Frånluftsdon BYBA är avsett att användas i villor och lägenheter med mekaniskt ventilationssystem. Donen kan placeras i vägg eller tak.

Snabbval

Don	Luftflöde l/s (m^3/h) vid ljudnivå		
	20 dB	25 dB	30 dB
BYBA	17	22 [79]	24

Produktfakta

- Låg ljudnivå
- Kan monteras utan ram
- Lätt att injustera

VVS AMA-kod

QME.1 Frånluftsdon för väggmontage.
QME.2 Frånluftsdon för takmontage.

Produktkod exempel

Frånluftsdon BYBA-4-010

Rätt till ändringar förbehålles.

Luftflöde, ljuddata, mått och vikt

Luftflöde, tryckfall, ljudnivå

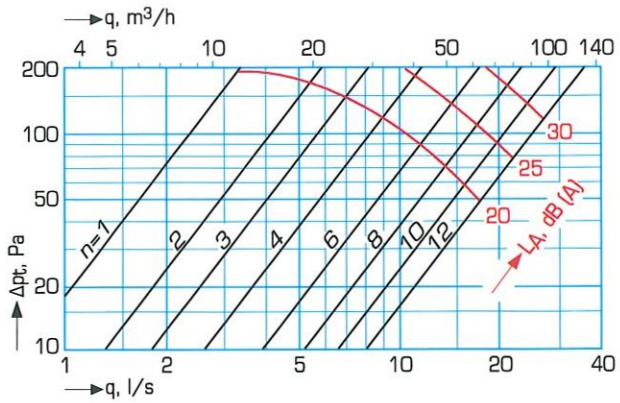

n = Antal öppna hål

Ljudeffektsnivå

	Korrektion av ljudnivå i dB vid						
	125	250	500	1000	2000	4000	8000
	-1	0	1	1	-4	-9	-12

Ljuddämpning

Öppna hål	Korrektion av ljudvivå i dB vid						
	125	250	500	1000	2000	4000	8000
2	23	22	24	18	16	15	10
6	19	16	15	12	8	10	7
12	19	15	12	9	5	5	3

Mått och vikt

Frånluftsdon BYBA-4-010

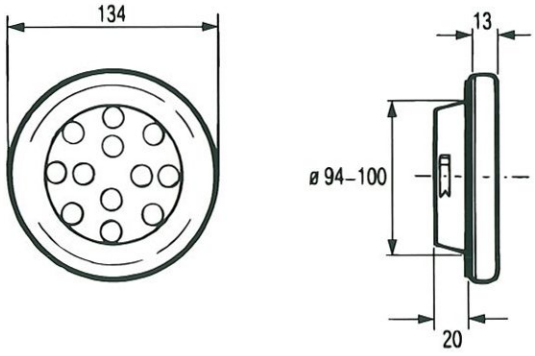

Vikt: 0,1 kg

Donen levereras med ett hål öppet. Önskat flöde erhålls genom att pluggar i övriga hål successivt tas bort.

Stos KGEZ-01-100, iskjutbar

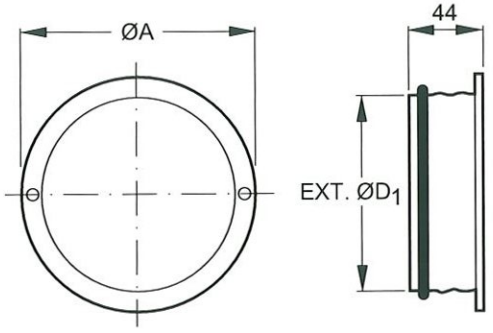

Vikt: 0,1 kg

Rörstos KGEZ-05-100, påskjutbar

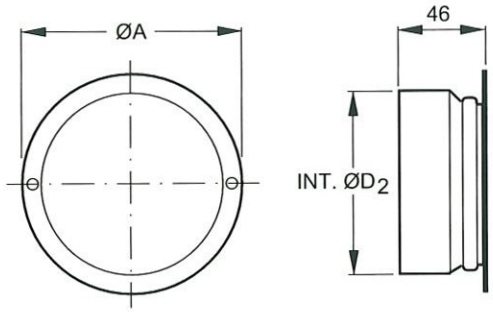

Vikt: 0,1 kg

Vinkelstos KGEZ-43-100-080

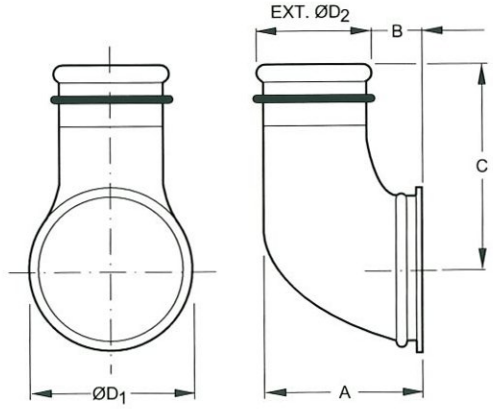

Vikt: 0,1 kg

Rätt till ändringar förbehålles.

Installation, injustering, utförande, produktkod

Installation och injustering

Frånluftsdon ansluten till rörstos

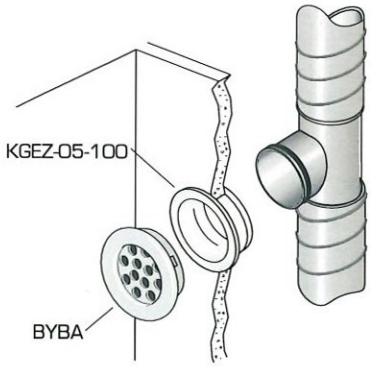

Frånluftsdon ansluten till vinkelstos

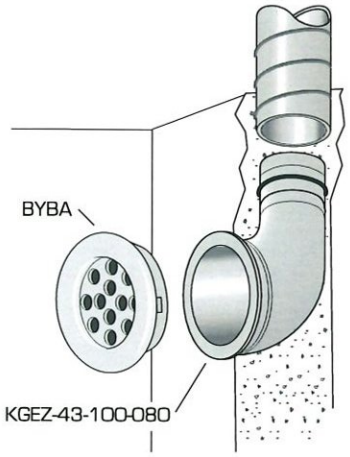

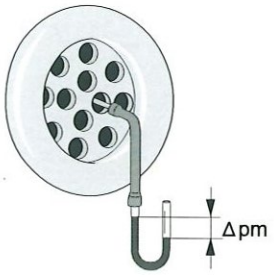

$$q = k\sqrt{\Delta p_m}$$
(l/s) (Pa)

Utförande

Frånluftsdon BYBA är avsett att användas i villor och lägenheter med mekaniskt ventilationssystem. Donet kan placeras i vägg eller tak, det har låg ljudnivå och är mycket enkelt att reglera.

BYBA kan sättas fast i runda öppningar med diameter 94-100mm med eller utan ram och är därför lämpligt även för ROT-projekt.

Material och ytbehandling

Donet är tillverkat av svårantändlig och smutsavvisande vit polypropolenplast.

Anvisningar

Anvisningar för installation, injustering och skötsel finns utförligt beskrivna i vår tekniska instruktion som bipackas varje produkt. Instruktionen finns även tillgänglig på Internet: www.flaktwoods.se.

Tekniska data och dimensionering

För dimensionering av don använd Fläkt Woods produktvalsprogram. Kontakta vårt närmaste säljkontor för vidare information.

Beskrivningstext

Frånluftsdon BYBA av Fläkt Woods fabrikat med eller utan stos, rörstos, vinkelstos.

Produktkod

Frånluftsdon

BYBA-4-010

Stos – iskjutbar

KGEZ-01-100

Rörstos – påskjutbar

KGEZ-05-100

Vinkelstos

KGEZ-43-100-080

Förpackning

Standardförpackning är kartong innehållande 20 ventiler. Vikt: 4 kg, volym 0,02 m³.

Rätt till ändringar förbehålles.

Spiskåpa

Utförliga instruktioner och skötselanvisningar för din spiskåpa finns i leverantörens anvisningar som ligger i en kökslåda när du flyttar in. Vi rekommenderar att du förvarar den här i en plastficka.

Matlagning och vädring
Öppna inte köksfönstret när du lagar mat. Gör du det sprids matoset i hela lägenheten. Luften som kommer in genom fönstret gör att det bildas ett övertryck i köket vilket medför att luft och matos drivs ut i resten av lägenheten. Spiskåpan kan inte suga upp matoset om fönstret är öppet i köket eftersom luftcirkulationen runt kåpan störs. Öppna ett fönster i ett sovrum och stäng sovrumsdörren. Det skapar ett undertryck i köket och ventilationsspringan som finns under dörren räcker för att den friska luften ska kunna komma in.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det är fel på din spisfläkt. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

FRANKE

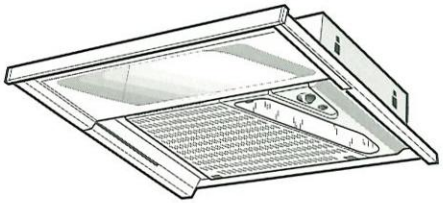

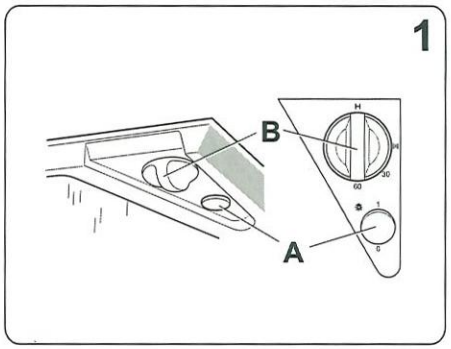

S BRUKSANVISNING Spiskåpa 490-11

SÅ HÄR ANVÄNDS SPISKÅPAN

Funktion fig 1.
A - Tryckknapp för belysning
B - Vred för spjäll
Öppna spjället vid matlagning. Spjället stängs sedan automatiskt efter 60 min. eller geom att vredet vrids till H
Att flambera under spisfläkten/spiskåpan är inte tillåtet.
Tillräckligt med luft måste tillföras rummet när spisfläkten/spiskåpan används samtidigt med produkter som använder annan energi, än el-energi t.ex. gasspis, gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.
Innan produkten används av personer med nedsatt mental, sensorisk eller fysisk förmåga, eller av barn, ska de informeras om hur produkten är avsedd att användas.

SKÖTSEL

Rengöring
Spiskåpan torkas av med våt trasa och diskmedel. Filtret bör rengöras ca 2 gånger i månaden vid normal användning.

Lossa filterkassetten genom att trycka in snäppena i bakkant, **fig 2 a**. Tag isär filtret och avlägsna filterduken genom att lossa filterhållaren, **fig 2 b**. Blötlägg filterduken och filterplåten i varmt vatten blandat med diskmedel. Filterkassetten kan även diskas i maskin.

Någon gång per år bör spisfläkten rengöras invändigt. Torka invändigt med våt trasa och diskmedel. Sätt tillbaka filterplåten och tryck upp så att den låser fast i snäppena.
Se till att samtliga fyra snäppen låser fast .

Risken för brandspridning ökar om spisfläkten/spiskåpan inte rengörs så ofta som anges.

Byte av lysrör

Lampglaset lossas genom att snäppet trycks i pilens riktning, **fig. 3.** Lysröret är nu åtkomlig för byte.
(Lysrör sockel G 23)

OM SPISKÅPAN INTE FUNGERAR

Service
Kontrollera att säkringen är hel.
Ring **FRANKE Futurums serviceavdelning, 0912 / 40 500**
De hjälper till att konstatera felet och anvisar servicefirma.

Produkten omfattas av gällande EHL-bestämmelser

FIN KÄYTTÖOHJE Liesikupu 490-11

KÄYTTÖ

Toimintakytkimet, kuva 1
A - Valaisimen kytkin
B - Säätöpellin väännin
Avaa pelti ruoanvalmistuksen ajaksi. Pelti sulkeutuu automaattisesti viimeistään 60 minuutin kuluttua tai kääntämällä väännin asentoon
Liesituulettimen tai - kuvun alla ei saa liekittää ruokia.
Jos liesituulettimen kanssa käytetään yhtä aikaa muuta kuin sähköenergiaa käyttävää laitetta kuten takkaa, kaminaa, kaasuliettä, puu/öljylämmitintä tms, on riittävän korvausilman tuonnista huonetilaan huolehdittava.
Ennen kuin tuote annetaan henkisiltä tai fyysisiltä kyvyiltään tai aisteiltaan rajoittuneiden henkilöiden tai lasten käyttöön, heille on selitettävä, miten tuotetta käytetään

HUOLTO

Puhdistus
Tuulettimen pinnat puhdistetaan astianpesuveteen kostutetulla rievulla. Suodatin suositellaan puhdistettavan pari kertaa kuukaudessa. Suodatin ja siipipyörä voidaan irrottaa puhdistuksen ajaksi. Irroita suodatinkasetti painamalla takareunassa olevia säppejä, **kuva 2 a**. Suodatin voidaan pestä koneessa tai käsin. Käsin-pesua varten vapauta suodatinkangas pidikkeestään, **kuva 2 b**.
Pese rasvasuodatin puristelemalla sitä lämpimässä pesuvedessä.
Tuulettimen sisäosa suositellaan pestävän pari kertaa vuodessa. Puhdista sisäpinnat kostealla rievulla. Suojarengas ja siipipyörä voidaan pestä koneessa tai käsin.
Puhdistuksen jälkeen siipipyörä ja suojarengas painetaan paikoilleen, jonka jälkeen suodatinkasetti asetetaan paikalleen niin, että säpit kiinnittävät sen laitteeseen.
Varmista, että kaikki neljä säppiä kiinnittyvät.

Huolehdi tuulettimen säännöllisestä puhdistuksesta.
Mikäli siitä ei huolehdita, saattaa sinne kerääntynyt rasva aiheuttaa palovaaran.

Loisteputken vaihto

Lampunlasi irroitetaan painamalla säppiä lasin suuntaisesti, **kuva 3**. Nyt loisteputki on vaihdettavissa.

MIKÄLI LIESIKUPU EI TOIMI

Huolto
Tarkista, että sulake on ehjä. Kokeile valaisinta ja eri käyntinopeuksia, jotta tiedät mikä ei toimi.
Soittamalla **Honkoliini Professional, puh. 03-225 49 00** saa tiedon lähimmästä huoltoliikkeestä.

TAKUU
Valmistaja antaa laitteelle 1 vuoden takuun ostopäivästä lukien mahdollisten raaka-aine- ja valmistusvirheiden varalta. Säilytä ostokuitti.

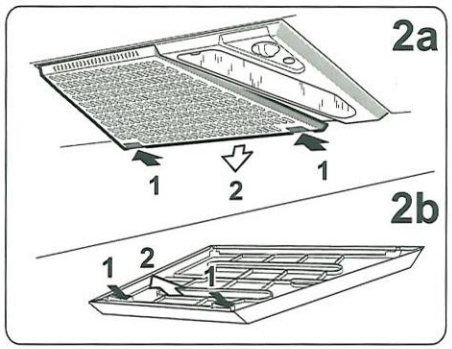

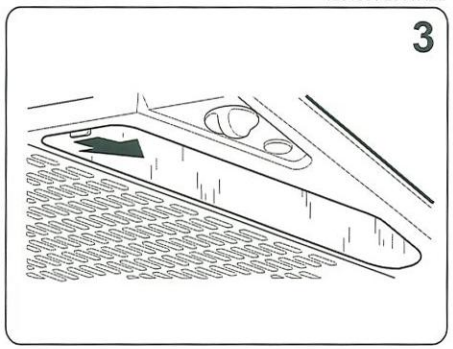

N BRUKSANVISNING Kjøkkenhette 490-11

SLIK BRUKES HETTEN:

Funksjon (fig. 1)
A - Trykk-knapp for belysning
B - Vrider for spjeld
Ved matlagning åpnes spjeldet. Spjeldet stenger igjen automatisk etter max. 60 minutter eller ved at vriden settes på H
Der er ikke tillatt å flambere under ventilatoren.
Tilstrekkelig med luft må tilføres rommet når ventilatoren benyttes samtidig med produkter som bruker annen energi enn elektrisk energi, f.eks. gass topp, gass varmeovner, ved/oljefyr. Etc.
Før produktet anvendes av personer med nedsatt mental, sensorisk eller fysisk evne, eller av barn, må de informeres om hvordan produktet er ment å bli benyttet.

VEDLIKEHOLD

Rengjøring
Kjøkkenhetten tørkes av med en fuktig klut og mildt såpevann. Filteret bør rengjøres ca. 2 ganger i måneden Ved normalt bruk. Filter kan tas løs fra ventilatoren ved rengjøring. Ta løs filterkassetten ved å trykke inn festeklipsene i bakkant, **fig. 2 a**.
Ta ifra hverandre filtret og filterduken ved å løsne filterholderen, **fig. 2 b**. Bløtlegg filterduken og filterplaten i varmt såpevann. Filterkassetten kan også vaskes i oppvaskmaskin. Noen ganger pr. år bør ventilatoren vaskes innvendig. Tørk av innvendig med fuktig klut og mildt såpevann. Sett filterkassetten tilbake og trykk opp slik at den låses fast i sneppene.
Kontroller at alle fire sneppene låses fast.

Fare for brann kan oppstå hvis ikke ventilatoren gjøres ren så ofte som angitt.

Bytte av lysrør

Ta løs lampeglasset ved at klipsfeste trykkes mot bakover, **fig. 3**. Lysrøret er nå klart for bytte. (Lysrør med sokkel G 23).

HVIS KJØKKENHETTEN IKKE FUNGERER

Service
Kontroller at sikringen er hel.
Ring **Nimanor AS, Moss, tel 069-25 22 30**

Dette produkt omfattes av NEL's gjeldende leveringsbetingelser.

DK BRUGSANVISNING Emfang 490-11

SÅDAN ANVENDES EMHÆTTEN

Funktion **fig 1**
A - Kontakt for lys
B - Knap for spjæld
Ved madlavning skal splældet åbnes. Spjældet lukkes automatiskt efter max. 60 min. eller ved at tidsuret manuelt drejes til H
Det er ikke tilladt at flambere under emhætten.
Tilstrækkelig med luft må tilføres rummet, når emhætten anvendes samtidig med at produkter som anvender anden energi end el-energi, som eksempel gaskomfur eller gaskaminer.
Før produktet anvendes af børn eller af personer med nedsatte mentale, sensoriske eller fysiske evner, skal de informeres om, hvad det skal bruges til.

VEDLIGEHOLDELSE

Rengøring
Emfanget tørres af med en våd klud og lidt opvaskemiddel. Filteret bør rengøres ca 2 gange om måneden ved normal brug. Filter demonteres ved rengøring. Demontèr filterkasetten ved, at trykke på snaplåsene i bagkanten af filteret, **fig. 2 a**. Tag filteret ud af kasetten ved at løsne filterholderen, **fig. 2 b**. Kom filteret og kasetten i varmt vand med lidt opvaskemiddel tilsat. Filterkasetten kan også rengøres i en opvaskemaskine. Emfanget bør rengøres indvendigt nogle gange om året. Aftør indvendigt med en våd klud tilsat lidt opvaskemiddel. Sæt filterkassetten på plads og tryk op så den låser i hægterne.
Var sikker på, filterkassetten låser sig fast i alle fire hægter.

Risiko for brand kan forekomme, hvis emhætten ikke rengøres så ofte som anbefalet.

Udskiftning af Lysrør

Lampeglasset løsnes ved at trykke snaplåsen i pilensretning, **fig. 3**. Lysrøret kan nu udskiftes. (Lysrør sokkel G 23)

HVIS EMFANGET IKKE FUNGERER.

Service
Kontroller at sikringen er intakt.
DTS - Dansk Total Service. Ring til
FRANKE Futurum's serviceafdeling på tlf. +46 (0)912-40 500.
Vi anviser nærmeste reparatør, så du får den bedste og hurtigste service.
Garanti
Garantiperioden er 12 måneder fra købsdato. Vedevt. montørbesøg i garantiperioden skal købsdokument forevises.

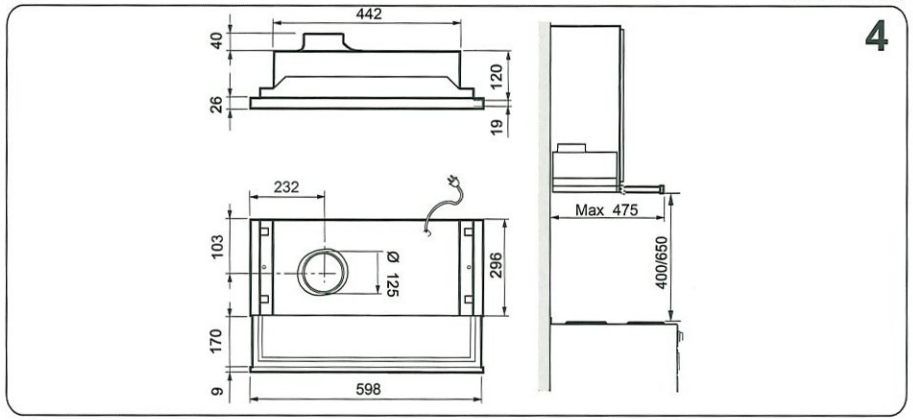

S

TEKNISKA UPPGIFTER
Mått: se **fig. 4**
Elanslutning: 230 V ~ med skyddsjord.
Belysning: Lysrör 11 W, sockel G 23

Montering anslutningsstos med spjäll
Utluftdonet levereras inuti spiskåpan. Spjällaxeln **A** placeras i öglan under spjäll-locket, **fig 5**. Se till så att klackarna **B** hamnar under plåtkanten. Donet snäpper fast.

Elektrisk installation
Spiskåpan levereras med sladd och jordad stickpropp för anslutning till jordar vägguttag.

BYTE AV FRONT
Fronten är löstagbar för byte mot belysningslist.
Lossa de fyra skruvarna enl. **fig 6.**

TILLBEHÖR
Trumsats för anslutning till imkanal.
Anvisning för montering av trumsats medföljer satsen.

MONTERING/INJUSTERING.
Se separat anvisning.

FIN

TEKNISET TIEDOT
Mitat: **katso kuva 4.**
Sähköliitäntä: 230 V~ suojamaatettu
Valaistus: Loisteputki 11 W, kanta G 23

Liitäntäkauluksen asennus
Liitäntäkaulus toimitetaan liesikuvun mukana. Aseta säätöpellin akseli **A** renkaaseen säätöpellin kannen alle **(kuva 5)**.
Katso, että lukitsimet **B** tulevat peltireunan alle.
Tällöin kaulus lukkiutuu paikalleen.

Sähköliitäntä
Sähköliitäntää varten liesikuvussa on maadoitetulla pistotulpalla varustettu liitäntäjohto.

LISTAN VAIHTO
Etulista on vaihdettavissa. **Kuva 6**.
Irrota neljä ruuvia kuvan mukaisesti.

TARVIKKEET
Hormisarja kanavaan liittämistä varten.
Lisävarusteiden mukana on omat asennusohjeet.

ASENNUS/SÄÄTÖ:
Katso erillisestä ohjeesta.

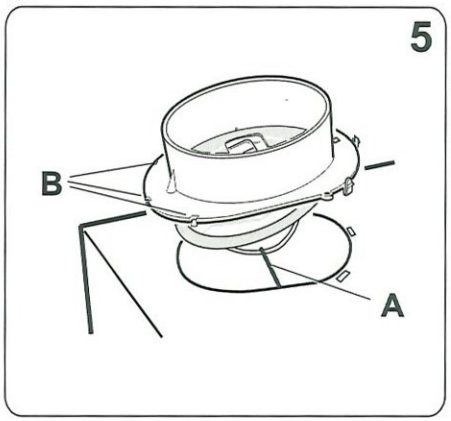

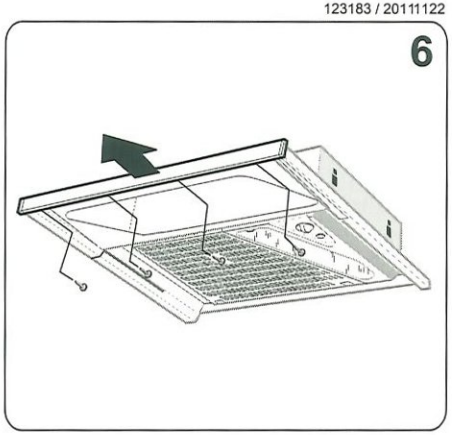

N

TEKNISKE DATA
Mål: se **fig. 4.**
Elektrisk tilkobling: 230V ~ jordet
Belysning: Lysrør 11 W, sokkel G 23

Montering anslutningsstuds med spjeld
Anslutningsstudsen leveres løst inni hetten. Se til at spjeldakslingen **A** plasseres under spjeld-lokket, **fig 5**.
Se til at festene **B** i fremkant på donet kommer under platekanten. Donet snepper på plass.

Elektrisk installasjon
Volumhetten leveres med ledning og støpsel for anslutning til jordet veggkontakt.

BYTTE AV FRONT
Fronten er avtagbar for bytte mot lyslist.
Ta løs de fire skruvene i henhold til **fig. 6.**

TILBEHØR
Kanalsett for tilkobling til ventilasjonskanal.
Anvisning for montering av kanalsett følger denne.

MONTERING/INJUSTERING:
Se egen anvisning.

DK

TEKNISKE DATA
Mål: **se fig 4.**
Eltilslutning: 230V ~ + jord
Belysning: Lysrør 11 W, sokkel G 23

Montering af tilslutningsstuds med spjæld
Tilslutningsstudsen leveres med i emfangenpakningen.
Spjældakslen **A** placeres i øjet under spjældlåget, **fig. 5.**
Sørg for at tapperne **B** sættes under pladekanten.
Studsen klikker fast.

Elektrisk installation
Emfanet leveres med ledning, beregnet for montering af stikprop med jord.

UDSKIFTNING AF FRONT
Fronten kan udskiftes.
Frigør fronten med de 4 skruer, **fig.6.**

TILBEHØR
Monteringssæt for tilslutning til udluftningskanal.
Anvisning for monteringssæt medfølger.

MONTERING/JUSTERING:
Se separat anvisning.

FRANKE

SPISKÅPA 782-10 STIL

S INSTALLATION

Spiskåpa STIL är avsedd för montering på vägg. Spiskåpan har motordrivet spjäll, halogenlampor och metalltrådsfilter. Installation, skötsel, underhåll mm. framgår av denna anvisning.

Tekniska uppgifter

Mått:	se **fig 2.**
Elanslutning:	230 V ~ med skyddsjord.
Belysning:	Halogenlampa 12V 20 W, sockel G4

INSTALLATION

Monteringsdetaljer, skruvar för uppfästning mm levereras med spiskåpan.

Avledning av utblåsningsluften skall utföras i enlighet med föreskrifter utfärdade av berörd myndighet. (Boverket). Utblåsningsluften får inte ledas in i rökkanal som används för avledning av rökgaser från tex gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Installationskomponenter, fig 3. Medföljande delar

C	2 st Fästvinklar för övre skorstensdel
E	7 st Väggpluggar 5,5 x 35
F	7 st Skruvar 4,5 x 32 **TORX T25**
G	4 st Skruvar 2,9 x 9,5
H	2 st Skruvar B6 x 8

Montering av väggfästen, märkning på vägg, fig 3:
Avståndet mellan spis och kåpa måste vara minst 50 cm. Vid gasspis ökas avståndet till 65 cm. Om högre monteringshöjd rekommenderas av gasspisens tillverkare ska hänsyn tas till detta.
OBS! Max avstånd mellan kåpans nedre kant och skorstenens övre kant är 980 mm. Vid montering med en förlängd övre skorstensdel, se måttuppgifter för denna.
Markera en centrumlinje **A** ovanför spisen där spiskåpan ska monteras. Dra en horisontell referenslinje **B** 500/650 mm ovanför spisen. Placera övre fäste för skorsten **C** på väggen, som framgår av måttbilden, **fig. 3.** Märk ut fästets skruvhål på väggen.
Placera undre fäste för skorsten **C** på väggen 185 mm under det övre fästet och märk ut fästets skruvhål på väggen.
Märk ut skruvhålen för kåpans upphängning, **D**, på väggen, som framgår av måttbilden, **fig 3.**
Borra Ø 3,5 mm hål i centrum på samtliga uppmärkta punkter. Skruva fast fästen för skorsten och fästen för kåpan genom att använda skruvarna **F** (4,2 x 32 mm).
Om medlevererad plugg ska användas, borra Ø 6 mm hål. Placera väggpluggar **E** i hålen. Kontrollera att plugg som används är avsedd för materialet i väggen.

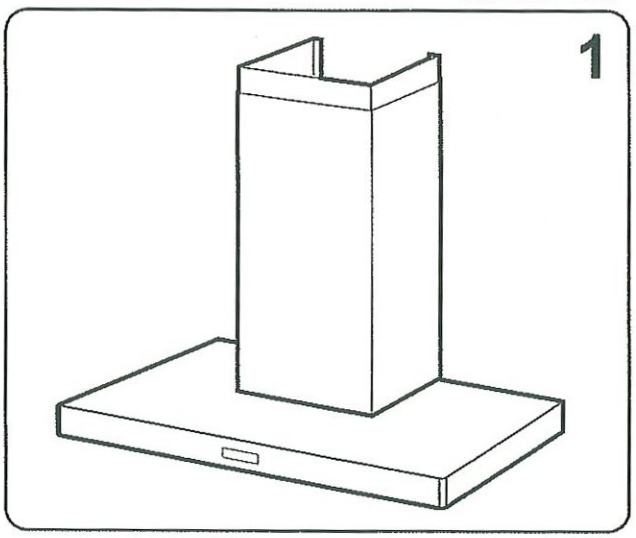

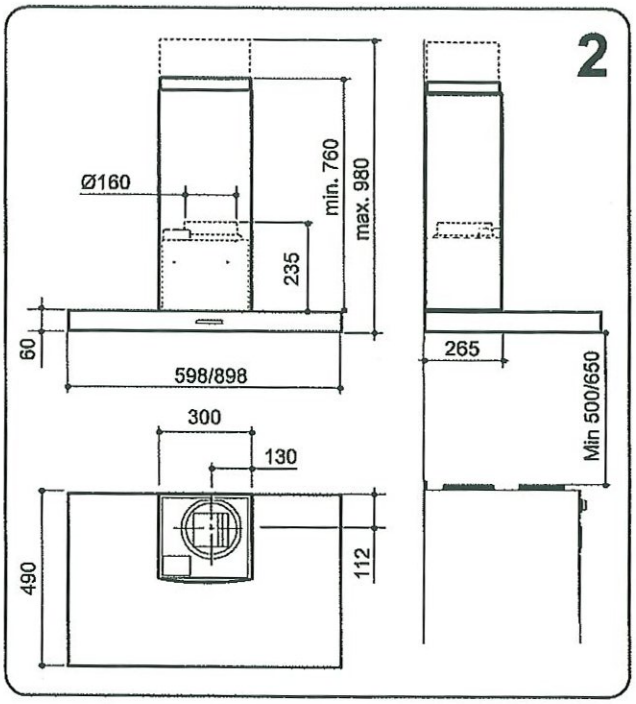

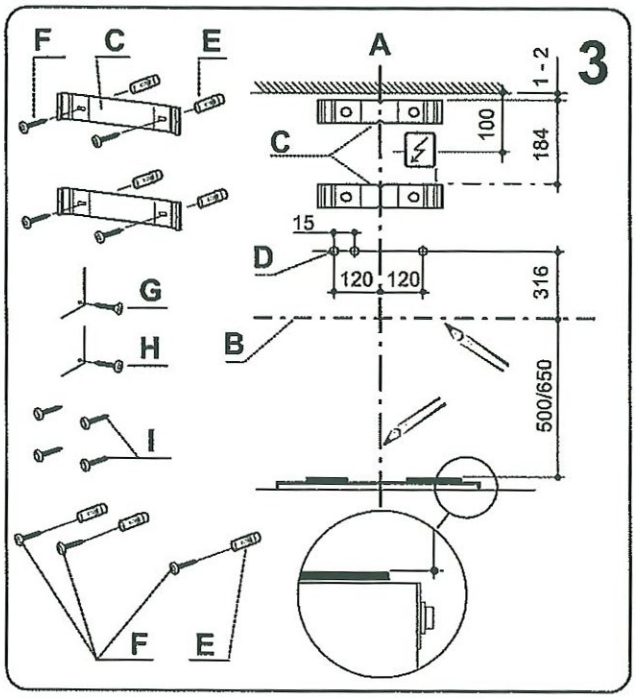

S

Montering av spiskåpan, fig 4.
Före upphängning av kåpan, skruva dit två skruvar **F** i de förborrade hålen.
Häng upp kåpan och justera den vågrätt. Lås fast med en skruv **F**.

Anslutning till frånluftkanal.
Anslut spiskåpan med rör eller slang Ø160 mm. Är anslutningen Ø125 mm måste reduceringsstos användas.

OBS! *Vid montering med anslutningsslang, måste slangen monteras sträckt närmast anslutningen,* **fig 5**.

Elektrisk installation
Anslut den elektriska kabeln.
Kopplingsbox eller vägguttag placeras som framgår av måttbilden, **fig 3**.
Spiskåpan levereras med sladd och jordad stickpropp för anslutning till jordat vägguttag. Vägguttaget ska vara åtkomligt efter installation. Annan typ av anslutning eller utbyte av sladdställ ska utföras av behörig fackman.

Montering skorsten, fig 6.
Skorsten, övre sektion.
För försiktigt de två sidorna av den övre skorstensdelen utåt och haka dem på fästena **C**. Se till att de sitter ordentligt.
Fixera sidorna mot fästena med hjälp av de 4 skruvarna **G** (2,9 x 9,5).
Skorsten, nedre sektion
För försiktigt de två sidorna av den nedre skorstensdelen utåt och haka fast dem mellan den övre skorstensdelen och väggen. Se till att de kommer ordentligt på plats.
Fixera den undre skorstensdelens sidor mot kåpan med hjälp av de 2 skruvarna **H** (B6 x 8).

Emballage- och produktåtervinning
Emballaget ska lämnas in på närmaste miljöstation för återvinning

Symbolen anger att produkten inte får hanteras som hushållsavfall. Den skall i stället lämnas in på uppsamlingsplats för återvinning av el- och elektronikkomponenter. Genom att säkerställa att produkten hanteras på rätt sätt bidrar du till att förebygga eventuellt negativa miljö- och hälsoeffekter som kan uppstå om produkten kasseras som vanligt avfall. För ytterligare upplysningar om återvinning bör du kontakta lokala myndigheter eller sophämtningstjänst eller affären där du köpte varan.

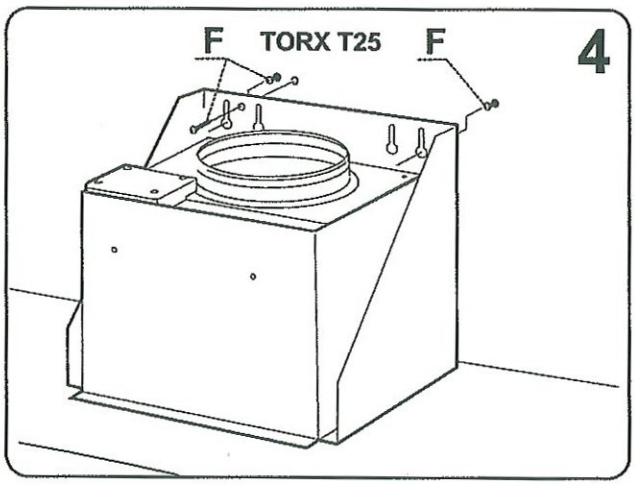

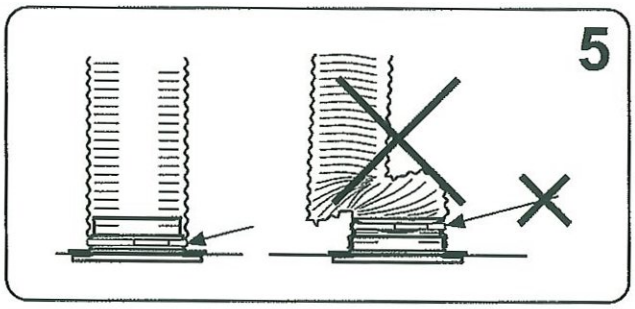

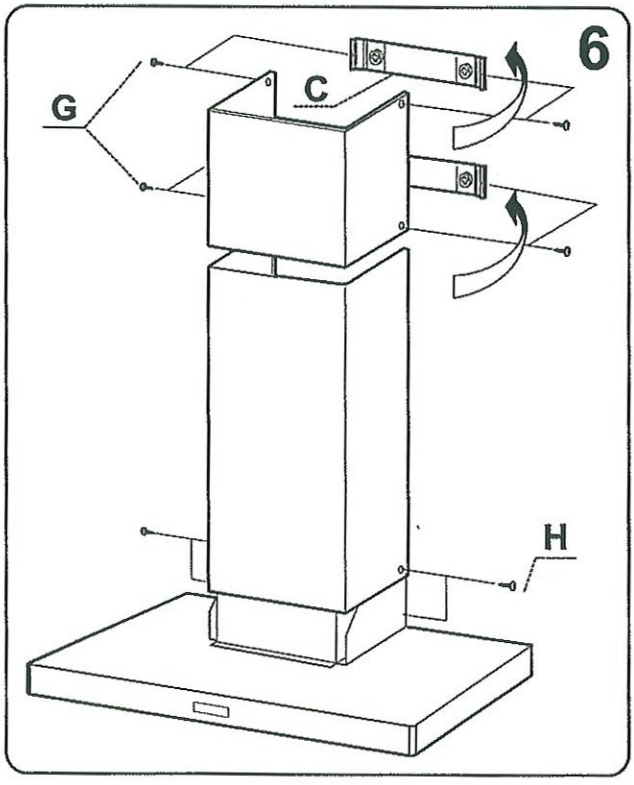

S BRUKSANVISNING

ANVÄNDNING

Att flambera under spiskåpan är inte tillåtet.
Tillräckligt med luft måste tillföras rummet när spiskåpan används samtidigt med produkter som använder annan energi, än el-energi t.ex. gasspis, gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Innan produkten används av personer med nedsatt mental, sensorisk eller fysisk förmåga, eller av barn, ska de informeras om hur produkten är avsedd att användas.

Funktion strömbrytare, fig 7.
A - Belysning
B - Spjällfunktion
C - Indikeringslampa (tänd vid öppet spjäll)

Öppna spjället vid matlagning. Spjället stängs automatiskt efter 60 min. eller genom att trycka en andra gång på knappen **B**.
Låt gärna spjället vara öppet en stund före och efter matlagning, för att hindra att os sprids i rummet.

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Rengöring
Risken för brandspridning ökar om spiskåpan inte rengörs så ofta som anges.

- Fettfiltren ska rengöras minst varannan månad vid normal användning. Rengör oftare vid intensiv användning.
- Insidan av kåpan ska rengöras minst två gånger per år.

Fettfiltren diskas i diskmaskin eller kan alternativt blötläggas i varmt vatten och diskmedel.
Övriga delar av kåpan torkas av med fuktad trasa och diskmedel.
Ta bort fettfiltren genom att öppna snäppena, **fig 8.**
Hantera filtren försiktigt, var noga med att inte bocka dem.
Återmontera fettfiltren efter rengöring, se till att de snäpper fast ordentligt.

Byte av halogenlampor, fig 9.
OBS! Risk för brännskador.
Bryt strömmen till belysning vid lampbyte!

Lampglaset lossas genom att dra metallringen rakt ned, **fig 9**. Lampan är nu åtkomlig för byte. (Halogenlampa 12V 20W, sockel G 4). Undvik direkt kontakt med lampan.

Felsökning och service
Kontrollera att elektrisk anslutning är korrekt och att säkringen är hel. Prova belysning och samtliga hastigheter för att konstatera vad som inte fungerar.
Ring
FRANKE Futurums serviceavdelning 0912-40 500. De kan hjälpa till att åtgärda felet eller anvisa till närmaste servicefirma för snabb och bra service.

Produkten omfattas av gällande EHL-bestämmelser

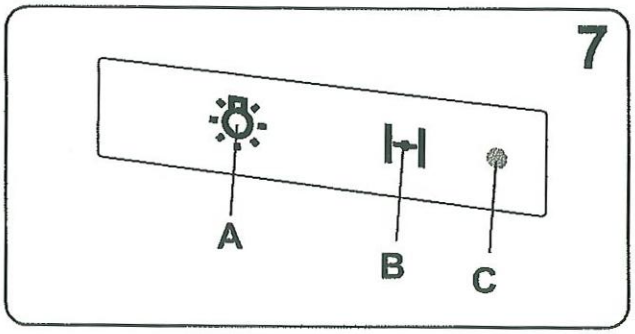

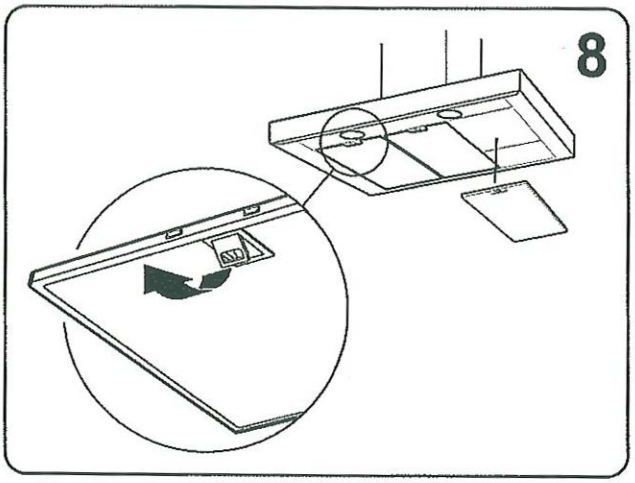

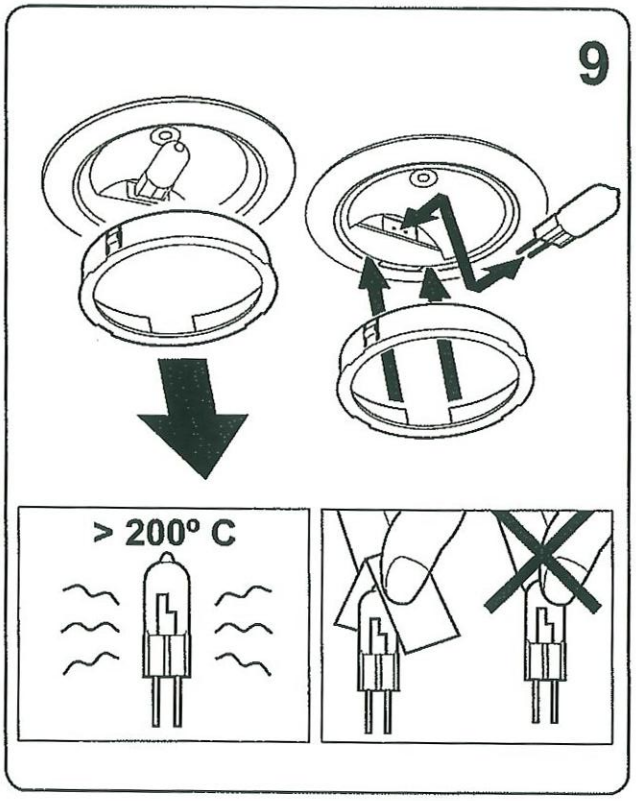

FRANKE

SPISKÅPA
602-10

S INSTALLATION

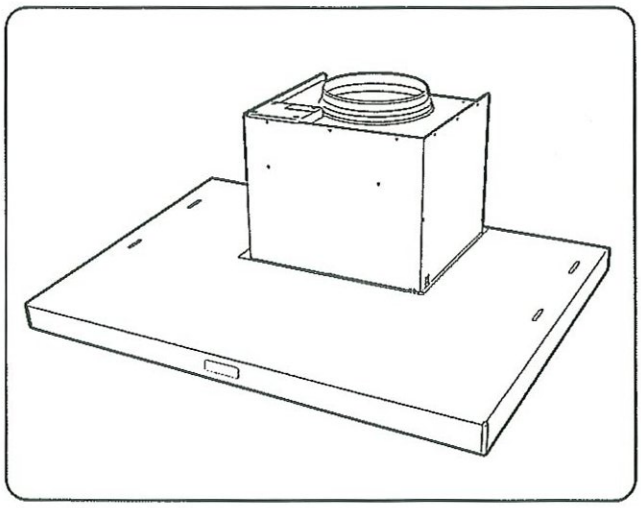

Spiskåpa 602-10 är avsedd för montering under, infälld eller mellan skåp. Spiskåpan har motordrivet spjäll, halogenlampor och metalltrådsfilter. Installation, skötsel, underhåll mm. framgår av denna anvisning.

Tekniska uppgifter

Mått: **se fig 1.**
Elanslutning: 230 V ~ med skyddsjord.
Belysning: Halogenlampa 12V 20W, sockel G4

INSTALLATION

Monteringsdetaljer, skruvar för uppfästning mm levereras med spiskåpan.

Avledning av utblåsningsluften skall utföras i enlighet med föreskrifter utfärdade av berörd myndighet. (Boverket). Utblåsningsluften får inte ledas in i rökkanal som används för avledning av rökgaser från tex gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Montering av spiskåpan, fig 2

Avståndet mellan spis och kåpa måste vara minst 45 cm. Vid gasspis ökas avståndet till 65 cm. Om högre monteringshöjd rekommenderas av gasspisens tillverkare ska hänsyn tas till detta.

Spiskåpan kan placeras under, infälld eller mellan skåp. Under skåp skruvas fläkten fast med 4 st skruvar **3,8 x 30, fig 3.**

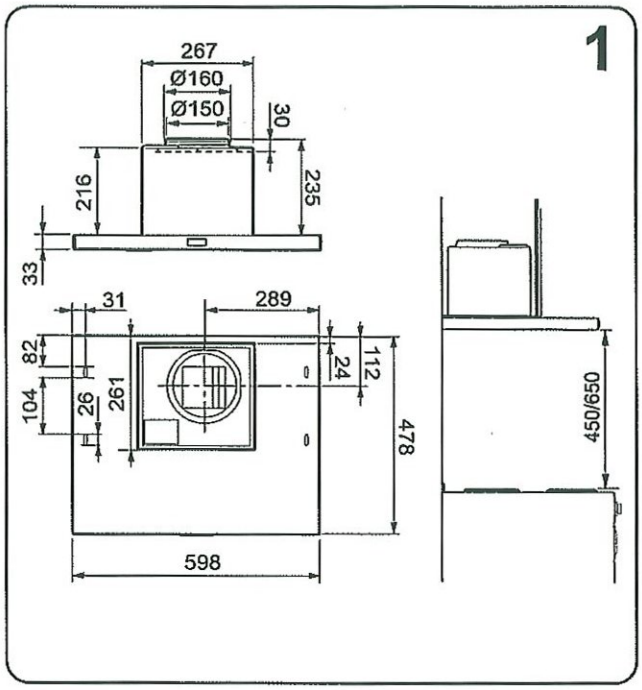

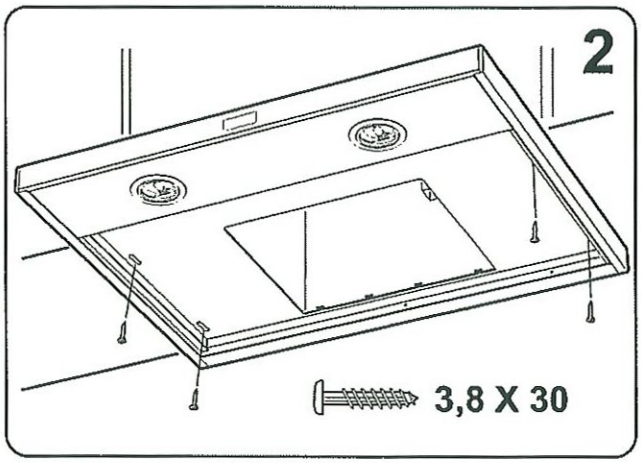

Infälld eller mellan skåp monteras spiskåpan med hjälp av konsoler. Konsoler och fläkt skruvas fast med 8 st skruvar **3,5 x 13, fig 3.**
Konsolerna skruvas fast med de fasade hörnen utåt och jämnsides med skåpets framkant, **fig 3A,** eller med konsolen mot överskåpets frontstycke, **fig 3B.**
Spiskåpan skruvas sedan fast i konsolerna.

Anslut spiskåpan med rör eller slang Ø160 mm. Är anslutningen Ø125 mm måste reduceringsstos användas

OBS!** Vid montering med anslutningsslang, måste slangen monteras sträckt närmast anslutningen, **fig 4.

Elektrisk installation
Anslut den elektriska kabeln.
Spiskåpan levereras med sladd och jordad stickpropp för anslutning till jordat vägguttag. Vägguttaget ska vara åtkomligt efter installation. Annan typ av anslutning eller utbyte av sladdställ ska utföras av behörig fackman.

Injustering av spjäll.
Se separat anvisning

Emballage- och produktåtervinning
Emballaget ska lämnas in på närmaste miljöstation för återvinning

Symbolen anger att produkten inte får hanteras som hushållsavfall. Den skall i stället lämnas in på uppsamlingsplats för återvinning av el- och elektronikkomponenter. Genom att säkerställa att produkten hanteras på rätt sätt bidrar du till att förebygga eventuellt negativa miljö- och hälsoeffekter som kan uppstå om produkten kasseras som vanligt avfall. För ytterligare upplysningar om återvinning bör du kontakta lokala myndigheter eller sophämtningstjänst eller affären där du köpte varan

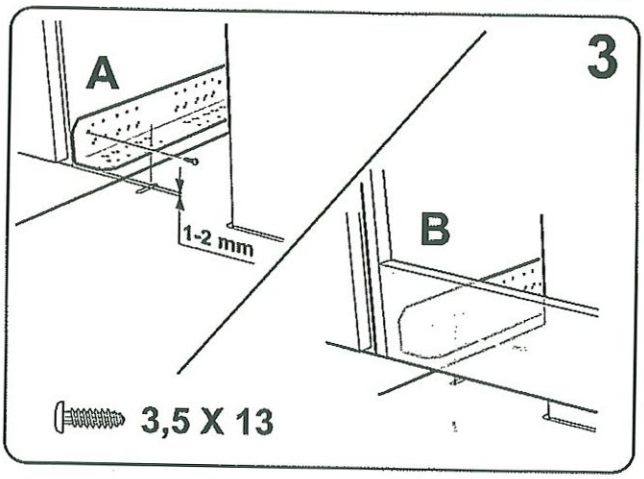

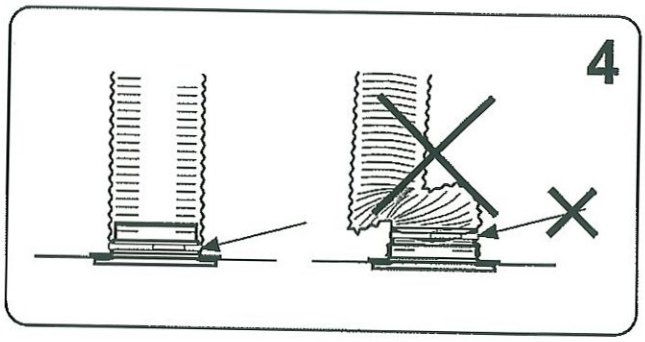

S BRUKSANVISNING

ANVÄNDNING

Att flambera under spiskåpan är inte tillåtet.
Tillräckligt med luft måste tillföras rummet när spiskåpan används samtidigt med produkter som använder annan energi än el-energi tex gasspis, gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Innan produkten används av personer med nedsatt mental, sensorisk eller fysisk förmåga, eller av barn, ska de informeras om hur produkten är avsedd att användas.

Funktion strömbrytare, fig 5.
A - Belysning
B - Spjällfunktion
C - Indikeringslampa (tänd vid öppet spjäll)

Öppna spjället vid matlagning. Spjället stängs automatiskt efter 60 min. eller genom att trycka en andra gång på knappen **B**.
Låt gärna spjället vara öppet en stund före och efter matlagning, för att hindra att os sprids i rummet.

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Rengöring
Risken för brandspridning ökar om spiskåpan inte rengörs så ofta som anges.

- Fettfiltren ska rengöras minst varannan månad vid normal användning. Rengör oftare vid intensiv användning.
- Insidan av spiskåpan ska rengöras minst två gånger per år.

Fettfiltren diskas i diskmaskin eller kan alternativt blötläggas i varmt vatten och diskmedel.
Övriga delar av spiskåpan torkas av med fuktad trasa och diskmedel.

Lossa filterkassetten genom att med hjälp av de runda hålen i filterplåten dra kassetten rakt ned, **fig 6A**.
Vid blötläggning, tag isär filtret och avlägsna filterduken genom att klämma ihop trådbygeln, **fig 6B**

Byte av halogenlampor, fig 7.
OBS! Risk för brännskador.
Bryt strömmen till belysning vid lampbyte!

Lampglaset lossas genom att dra metallringen rakt ned, **fig 7**. Lampan är nu åtkomlig för byte. (Halogenlampa 12V 20W, sockel G 4). Undvik direkt kontakt med lampan.

Felsökning och service
Kontrollera att elektrisk anslutning är korrekt och att säkringen är hel. Prova belysning och samtliga hastigheter för att konstatera vad som inte fungerar.
Ring
FRANKE Futurums serviceavdelning 0912-40 500. De kan hjälpa till att åtgärda felet eller anvisa till närmaste servicefirma för snabb och bra service.

Produkten omfattas av gällande EHL-bestämmelser
.

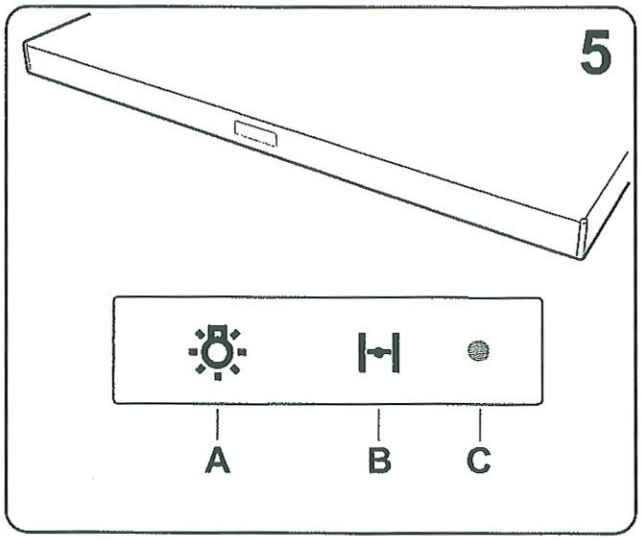

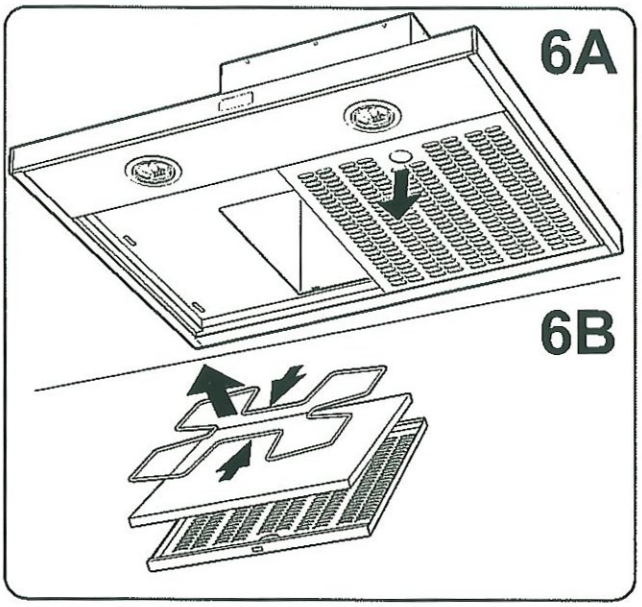

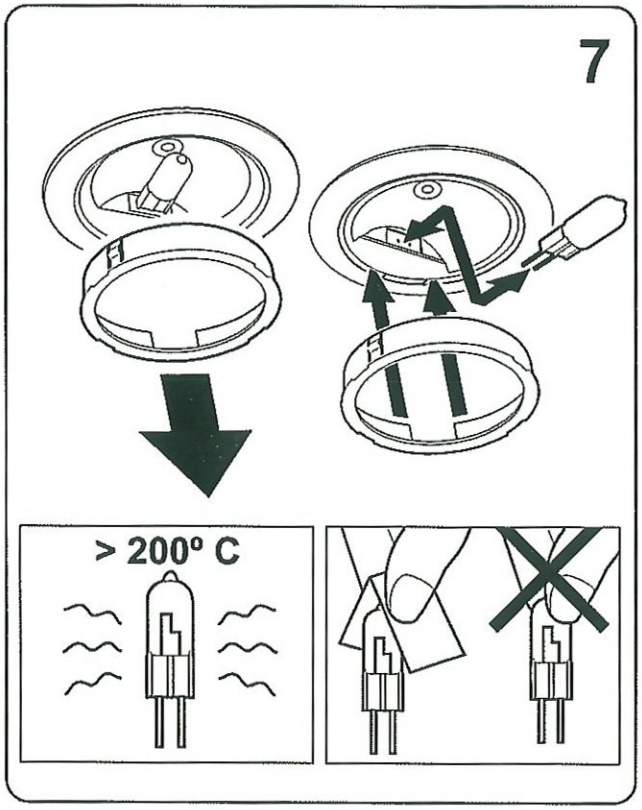

FRANKE

TENDER SYSTEM
722-10

S INSTALLATION

Spiskåpa TENDER är avsedd för montering på vägg. Kåpan har motordrivet spjäll, halogenlampor och metalltrådsfilter. Installation, skötsel, underhåll mm. framgår av denna anvisning.

Tekniska uppgifter

Mått:	se **fig 2.**
Elanslutning:	230 V ~ med skyddsjord.
Belysning:	Halogenlampa 12V 20 W, sockel G4

INSTALLATION

Monteringsdetaljer, skruvar för uppfästning mm levereras med spiskåpan.

Avledning av utblåsningsluften skall utföras i enlighet med föreskrifter utfärdade av berörd myndighet. (Boverket). Utblåsningsluften får inte ledas in i rökkanal som används för avledning av rökgaser från tex gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Installationskomponenter, fig 3

D	2 st Konsoler för övre skorstensdel
E	7 st Väggpluggar
F	7 st Skruvar 4,5 x 32 **TORX T25**
G	2 st Skruvar 2,9 x 9,5 **TORX T10**
I	4 st Skruvar 3,5 x 6,5 **TORX T10**

Montering av väggfästen, märkning på vägg, fig 3:
Avståndet mellan spis och fläkt måste vara minst 50 cm. Vid gasspis ökas avståndet till 65 cm. Om högre monteringshöjd rekommenderas av gasspisens tillverkare ska hänsyn tas till detta.

OBS! Max avstånd mellan spiskåpans nedre kant och skorstenens övre kant är 1075 mm. Vid montering med en förlängd övre skorstensdel, se måttuppgifter för denna.

Markera en centrumlinje **A** ovanför spisen där spisfläkten ska monteras. Dra en horisontell referenslinje **B** 500/650 mm ovanför spisen. Placera övre fäste **D** för skorsten på väggen, som framgår av måttbilden, **fig. 3**. Märk ut fästets skruvhål på väggen.

Placera undre fäste **D** för skorsten på väggen 385 mm under det övre fästet och märk ut fästets skruvhål på väggen.

Märk ut skruvhålen för fläktens upphängning, **C**, på väggen, som framgår av måttbilden, **fig 3**. Borra Ø 2,8 mm hål i centrum på samtliga uppmärkta punkter. Skruva fast konsolerna till skorstenen, genom att använda skruvarna **F** (4,5 x 32 mm). Om medlevererad plugg ska användas, borra 5,5 mm hål. Placera väggpluggar **E** i hålen. Kontrollera att plugg som används är avsedd för materialet i väggen.

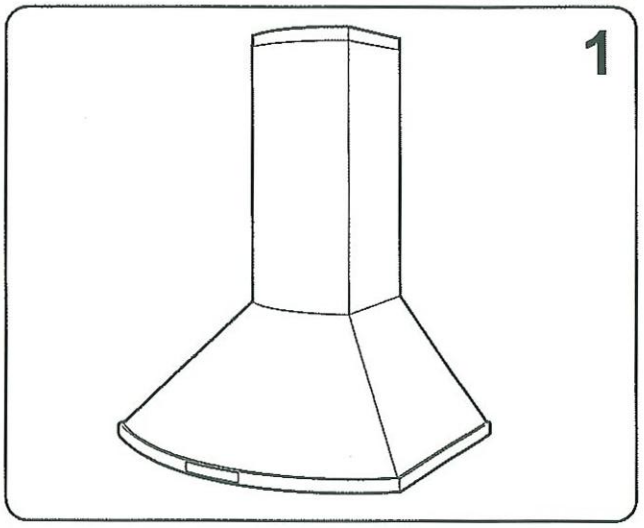

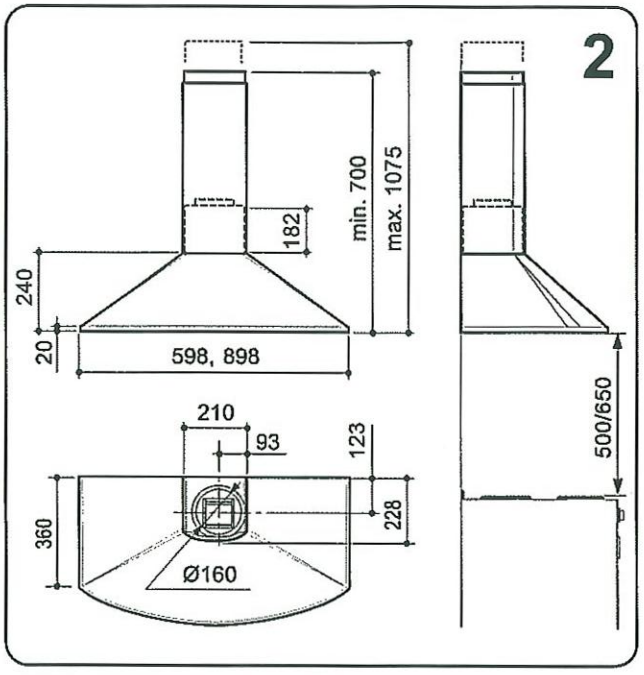

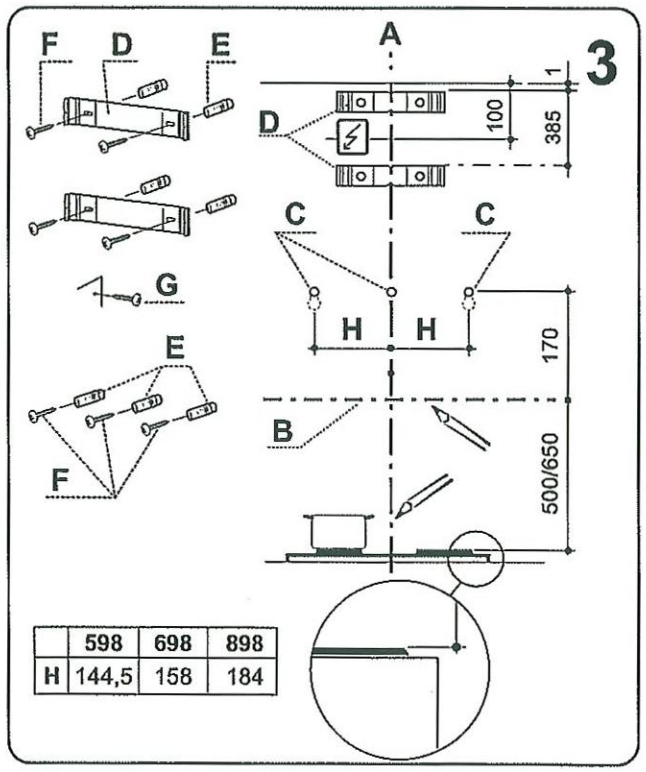

	598	698	898
H	144,5	158	184

S

Montering av spjällenhet, fig 4.
Tag bort fettfiltren, **fig 10.**
Placera kåpa och spjällenhet liggande på ett plant underlag.
Skruva fast spjällenheten i spiskåpan med skruvar **I.**
Anslut styrledningen för spjäll till stiftet på spjällenhetens ovansida, **fig 4.**

Montering av kupan, fig 5.
Före upphängning av kupan, skruva in två skruvar **F** för nyckelhålsfästena så att de sticker ut några mm, **fig 5A.**
Häng upp kupan i nyckelhålen.
Justera kupan vågrätt och drag fast skruvarna.
Lås fast kupan med en skruv **F, fig 5B.**

Anslutning till frånluftkanal.
Anslut spiskåpan med rör eller slang Ø160 mm.Är anslutningen Ø125 mm måste reduceringsstos användas.

OBS! *Vid montering med anslutningsslang, måste slangen monteras sträckt närmast anslutningen,* **fig 6.**

Elektrisk installation
Spiskåpan levereras med sladd och jordad stickpropp för anslutning till jordat vägguttag. Vägguttag placeras som framgår av måttbilden, **fig 3,** Vid montering med en förlängd övre skorstensdel, ta hänsyn till detta vid placering av uttag. Vägguttaget ska vara åtkomligt efter installation. Annan typ av anslutning eller utbyte av sladdställ ska utföras av behörig fackman.

Injustering av spjäll
Se separat anvisning.

Montering skorsten, fig 7.
Skorsten, övre sektion
För försiktigt de två sidorna av den övre skorstensdelen utåt och haka dem på konsolerna **D** så att de snäpper fast. Se till att den sitter ordentligt.
Fixera sidorna mot övre konsolen med hjälp av de 2 skruvarna **G** (2,9 x 9,5 **TORX T10**).
Skorsten, nedre sektion
För de två sidorna av den nedre skorstensdelen utåt och sätt försiktigt ner den på kupan. Haka fast skorstendelen i nederkant. Tryck ner ordentligt så att den passar innanför kanten på kupan. Haka fast i överkant mellan den övre skorstensdelen och väggen. Se till att den snäpper fast ordentligt.

Emballage- och produktåtervinning
Emmballaget ska lämnas in på närmaste miljöstation för återvinning.

Symbolen anger att produkten inte får hanteras som hushållsavfall. Den skall i stället lämnas in på uppsamlingsplats för återvinning av el- och elektronikkomponenter. Genom att säkerställa att produkten hanteras på rätt sätt bidrar du till att förebygga eventuellt negativa miljö- och hälsoeffekter som kan uppstå om produkten kasseras som vanligt avfall. För ytterligare upplysningar om återvinning bör du kontakta lokala myndigheter eller sophämtningstjänst eller affären där du köpte varan.

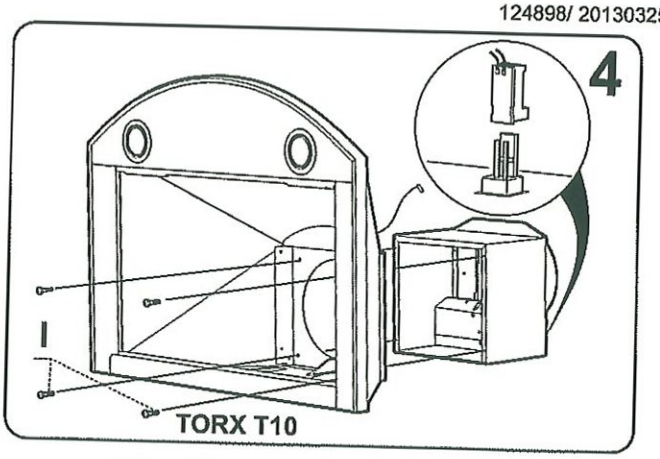

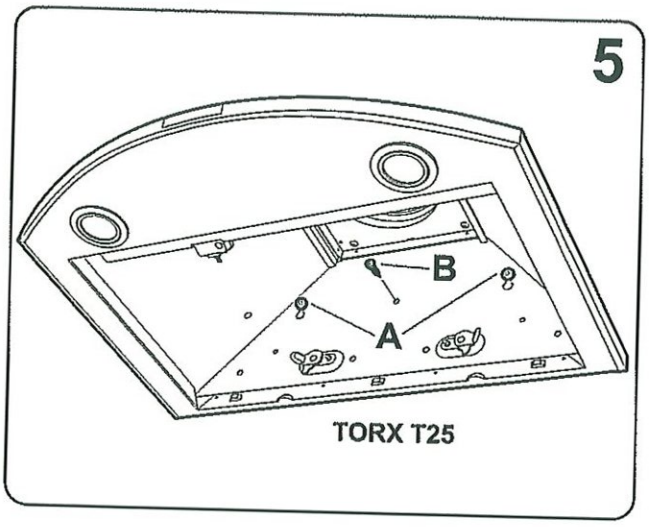

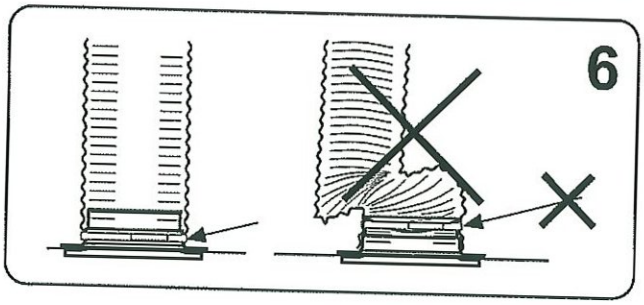

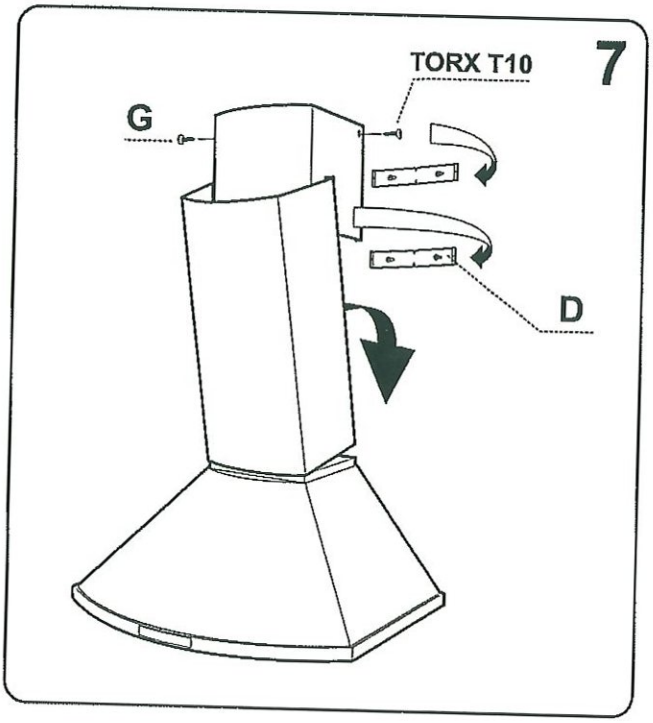

S BRUKSANVISNING

ANVÄNDNING

Att flambera under spiskåpan är inte tillåtet.
Tillräckligt med luft måste tillföras rummet när spiskåpan används samtidigt med produkter som använder annan energi, än el-energi t.ex. gasspis, gas/braskaminer, ved/oljepannor etc.

Innan produkten används av personer med nedsatt mental, sensorisk eller fysisk förmåga, eller av barn, ska de informeras om hur produkten är avsedd att användas.

Funktion reglage, fig 8.
A - Belysning
B - Spjällfunktion
C - Indikeringslampa (tänd vid öppet spjäll)

Vid matlagning öppnas spjället. Spjället stängs automatiskt efter 60 min. eller genom att trycka en andra gång på knappen **B**. Låt gärna spjället vara öppet en stund före och efter matlagning, för att hindra att os sprids i rummet.

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Rengöring
Risken för brandspridning ökar om spiskåpan inte rengörs så ofta som anges.

Filtren diskas i maskin och måste rengöras minst varannan månad. Rengör oftare vid intensiv användning.
Delarna kan alternativt blötläggas i varmt vatten och diskmedel.

Ta bort filtren genom att öppna snäppena, **fig 9.**
Hantera filtren försiktigt, var noga med att inte bocka dem.
Återmontera filtren efter rengöring, se till att de snäpper fast ordentligt.

Övriga delar av spiskåpan torkas av med fuktad trasa och diskmedel.

Byte av halogenlampor, fig 10.
OBS! Risk för brännskador.
Bryt strömmen till belysning vid lampbyte!

Lampglaset lossas genom att dra metallringen rakt ned, **fig 10.** Lampan är nu åtkomlig för byte. (Halogenlampa 12V 20W, sockel G 4). Undvik direkt kontakt med lampan.

Felsökning och service
Kontrollera att elektrisk anslutning är korrekt och att säkringen är hel. Prova belysning och samtliga hastigheter för att konstatera vad som inte fungerar.
Ring
FRANKE Futurums serviceavdelning 0912-40 500.
De kan hjälpa till att åtgärda felet eller anvisa till närmaste servicefirma för snabb och bra service.

Produkten omfattas av gällande EHL-bestämmelser

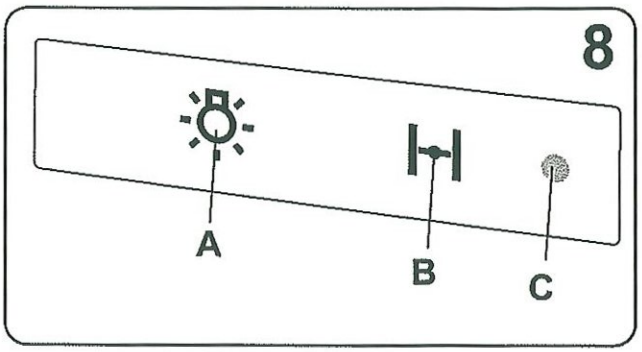

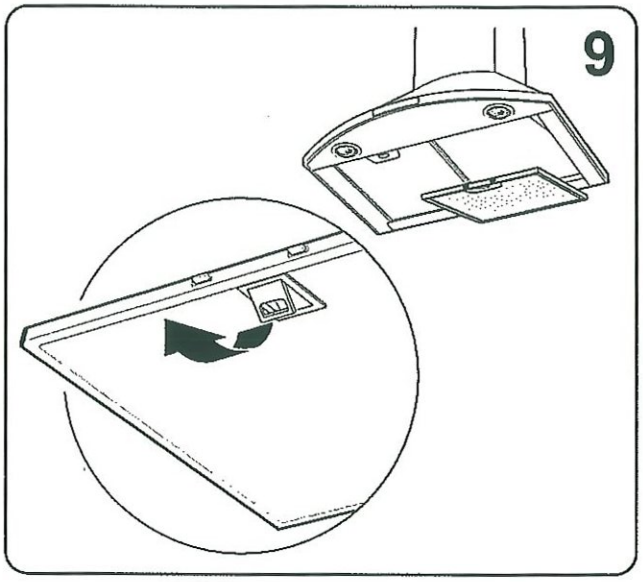

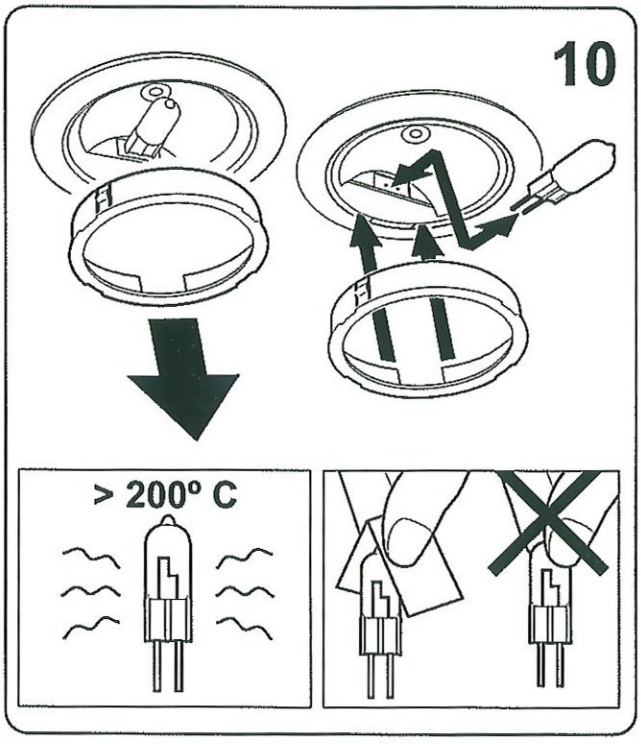

Spishäll och ugn

Din bostad är utrustad med en plan glaskeramikhäll och en energieffektiv ugn. Utförliga skötselanvisningar finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningarna här i en plastficka.

Rengöring av häll
Hällen rengörs med ett speciellt rengöringsmedel anpassat för glaskeramik. Det anpassade medlet lägger en skinande, smutsavvisande hinna över hällen som förenklar fortsatt rengöring. Vattenfläckar tas bort med hjälp av citron eller ättika. Var noga med att rengöra hällen efter varje gång du använt den, på så sätt bränns inte maten fast. Mat som kokar över och fastnar samt kraftig smuts på hällen tas enkelt bort med en speciell skrapa anpassad för glaskeramikhällar. Använd endast skrapbladet till detta, de andra delarna av skrapan kan göra repor i glaskeramiken. Bladet är mycket vasst, tryck därför in bladet i skrapan igen efter att du använt glasskrapan.

Skador på hällen
Salt, socker och sand kan orsaka repor i glaskeramiken. Använd därför inte spishällen som avlastnings- eller arbetsyta. Skadat skrapblad ska bytas ut för att inte orsaka skador på keramiken.

Varma plattor
Överhettad olja och fett antänder lätt. Undvik detta genom att alltid hålla uppvärmningen under uppsikt. Skulle oljan eller fettet ändå antändas, släcks det genom att omedelbart sätta på locket eller lägg på en tallrik. Häll aldrig vatten över brinnande olja eftersom det får elden att flamma upp. Spishällen kan vara varm en stund efter användandet, lägg därför inte ifrån dig något på hällen. Restvärmeindikatorn på ovansidan varnar om att hällen fortfarande är varm. Håll uppsikt över barn som vistas vid hällen.

Rengöring av ugn
Ugnens utsida torkar du av med vatten och lite diskmedel, eftertorka med en mjuk trasa. Använd inga starka rengöringsmedel. Insidan rengörs med ett speciellt rengöringsmedel anpassat för ugn på dess emaljerade ytor. För att underlätta rengöring kan man tända lampan och hänga av ugnsluckan. Om din ugn är försedd med katalytisk emalj (självrengörande emalj) ska inte ugnsrengöring användas, se leverantörens anvisningar för mer utförlig information.

Ugn med front i rostfritt stål
Avlägsna alltid kalk-, fett-, stärkelse- och äggvitefläckar omedelbart. Korrosion kan bildas under denna typ av fläckar. Använd vatten och lite diskmedel för rengöring. Torka av ytan med en mjuk duk.

Om du misstänker att det är något fel på din spishäll eller ugn gör du i första hand en felanmälan till leverantören. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

BOSCH
SIEMENS
GAGGENAU

Välkommen till er nya bostad!

Vi hoppas att ni kommer att trivas och vara nöjda med er köksutrustning.
Om ni har frågor eller om någon av era köksapparater inte fungerar tillfredställande, ber vi er att kontakta BSH Home Appliances AB. Uppge att ni bor i ett byggprojekt som byggts av **JM AB**, ha även ert kontrakt med byggföretaget tillgängligt där inflyttningsdagen visas. Ni hittar även svar på många av era frågor i bruksanvisningen.

Skriv ned E-numret och FD-numret, ex. WM145471DN/18, FD8810, innan ni kontaktar oss. Dem finns på produktens typskylt (se nedan) eller i bruksanvisningen, där det finns en extra typskylt. Om ni har separat häll ber vi er att fästa den lösa etiketten på lämpligt ställe i bruksanvisningen. Typskyltens plats:

Kyl, frys, kyl/frys:	Vänster innervägg långt ned
Diskmaskin, ugn, mikro:	Luckans kant
Tvätt, Torktumlare:	Luckans insida
Spis:	Lådan under ugnen eller på ugnsluckans kant
Häll:	Undersidan

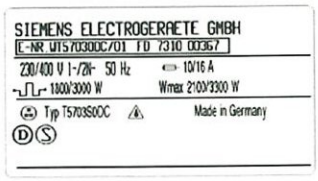

VIKTIGT: Vid längre frånvaro, bryt vattentillförseln i bostaden till de apparater som har vattenanslutning.

	BOSCH	SIEMENS	GAGGENAU
Ytterliggare information hur du hittar din typskylt:	bosch-home.se/typskylt	siemens-home.se/typskylt	gaggenau.se/typskylt
Allmänna frågor:	08-734 12 00	08-734 12 00	08-734 12 00
Boka servicebesök online:	bosch-home.se/servicebesok	siemens-home/servicebesok	
På telefon:	0771-11 22 77	0771-11 22 77	08-734 1370
Köp av tillbehör, rengöringsmedel och reservdelar:	bosch-eshop.se	siemens-eshop.se	gaggenau-eshop.se
Bruksanvisningar för nedladdning:	bosch-home.se/bruksanvisningar	siemens-home.se/bruksanvisningar	gaggenau.se/bruksanvisningar
Hemsida:	bosch-home.se	siemens-home.se	gaggenau.se
Besök gärna våra Showroom!	Besöksadress: Landsvägen 32, Solna. Tel: +46 (0) 8 734 12 00		

Med vänlig hälsning,
BSH Home Appliances AB

2-års Garanti

BSH Home Appliances AB
Box 503
Landsvägen 32
S-169 29 SOLNA
Telefon: +46 771 11 22 77

Bankgiro: 709-1705
Plusgiro: 7 24-5
Org nr: 556201-4182
VAT nr: SE556201418201

Säte: Stockholm
Företaget innehar F-skattebevis
Tillämpar EHL
branschbestämmelser www.ehl.se

Kylskåp och frys

Utförliga skötselanvisningar för dina vitvaror finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar dem bakom den här fliken i en plastficka.

Rengöring kylskåp
Kylskåpet rengörs invändigt vid behov med ett milt diskmedel och mjuk trasa. Rengöring under och på baksidan av kylskåpet samt runt kompressorn förlänger livslängden. En dammig baksida medför även risk för brand.

Rengöring och avfrostning av frys
Frys bör frostas av och rengöras regelbundet för att få jämn temperatur och låg elförbrukning. Observera att vissa frysmodeller har automatisk avfrostning. Liksom för kylskåpet måste under- och baksidan av frysen rengöras regelbundet.

Manuell avfrostning:

1. Ställ termostaten på noll och tag ut varorna. Du kan påskynda avfrostningen genom att ställa in kärl med hett vatten (ej kokande) i frysen.

2. Rengör skåpen med ljummet vatten och milt diskmedel.

3. Torka skåpet ordentligt torrt. Det är fukten som ger frostbildning.

Kylskåp och frys är placerade på plastlådor för att eventuell kondens ska samlas upp och inte skada golvet. Kontrollera fuktskyddet regelbundet och torka upp fukt vid behov. När du flyttar ut kylskåp och frys för att städa bakom och under, tänk på att sätta tillbaka fuktskyddet.

Om något fel uppstår på ditt kylskåp eller frys gör du i första hand en felanmälan direkt till leverantören. Se även flik Felanmälan.

BOSCH
SIEMENS
GAGGENAU

Välkommen till er nya bostad!

Vi hoppas att ni kommer att trivas och vara nöjda med er köksutrustning.
Om ni har frågor eller om någon av era köksapparater inte fungerar tillfredställande, ber vi er att kontakta BSH Home Appliances AB. Uppge att ni bor i ett byggprojekt som byggts av **JM AB**, ha även ert kontrakt med byggföretaget tillgängligt där inflyttningsdagen visas. Ni hittar även svar på många av era frågor i bruksanvisningen.

Skriv ned E-numret och FD-numret, ex. WM145471DN/18, FD8810, innan ni kontaktar oss. Dem finns på produktens typskylt (se nedan) eller i bruksanvisningen, där det finns en extra typskylt. Om ni har separat häll ber vi er att fästa den lösa etiketten på lämpligt ställe i bruksanvisningen. Typskyltens plats:

Kyl, frys, kyl/frys:	Vänster innervägg långt ned
Diskmaskin, ugn, mikro:	Luckans kant
Tvätt, Torktumlare:	Luckans insida
Spis:	Lådan under ugnen eller på ugnsluckans kant
Häll:	Undersidan

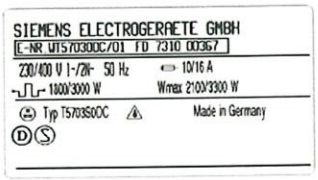

VIKTIGT: Vid längre frånvaro, bryt vattentillförseln i bostaden till de apparater som har vattenanslutning.

	BOSCH	SIEMENS	GAGGENAU
Ytterliggare information hur du hittar din typskylt:	bosch-home.se/typskylt	siemens-home.se/typskylt	gaggenau.se/typskylt
Allmänna frågor:	08-734 12 00	08-734 12 00	08-734 12 00
Boka servicebesök online:	bosch-home.se/servicebesok	siemens-home/servicebesok	
På telefon:	0771-11 22 77	0771-11 22 77	08-734 1370
Köp av tillbehör, rengöringsmedel och reservdelar:	bosch-eshop.se	siemens-eshop.se	gaggenau-eshop.se
Bruksanvisningar för nedladdning:	bosch-home.se/bruksanvisningar	siemens-home.se/bruksanvisningar	gaggenau.se/bruksanvisningar
Hemsida:	bosch-home.se	siemens-home.se	gaggenau.se
Besök gärna våra Showroom!	Besöksadress: Landsvägen 32, Solna. Tel: +46 (0) 8 734 12 00		

Med vänlig hälsning,
BSH Home Appliances AB

2-års Garanti

BSH Home Appliances AB
Box 503
Landsvägen 32
S-169 29 SOLNA
Telefon: +46 771 11 22 77

Bankgiro: 709-1705
Plusgiro: 7 24-5
Org nr: 556201-4182
VAT nr: SE556201418201

Säte: Stockholm
Företaget innehar F-skattebevis
Tillämpar EHL
branschbestämmelser www.ehl.se

Diskmaskin

Skötselanvisningar för din diskmaskin finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen bakom den här fliken i en plastficka.

Diskmaskinen är liksom kylskåp och frys placerad på en plastlåda för att eventuell kondens och vattenläckage ska samlas upp och inte skada golvet. Kontrollera fuktskyddet regelbundet och torka upp fukt vid behov.

Avstängningsventilen för diskmaskinen är placerad framtill på diskbänksblandaren och den ska vara avstängd när du inte använder diskmaskinen.

Om du misstänker att det är något fel på din diskmaskin gör du i första hand en felanmälan till leverantören. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Välkommen till er nya bostad!

Vi hoppas att ni kommer att trivas och vara nöjda med er köksutrustning.
Om ni har frågor eller om någon av era köksapparater inte fungerar tillfredställande, ber vi er att kontakta BSH Home Appliances AB. Uppge att ni bor i ett byggprojekt som byggts av **JM AB**, ha även ert kontrakt med byggföretaget tillgängligt där inflyttningsdagen visas. Ni hittar även svar på många av era frågor i bruksanvisningen.

Skriv ned E-numret och FD-numret, ex. WM145471DN/18, FD8810, innan ni kontaktar oss. Dem finns på produktens typskylt (se nedan) eller i bruksanvisningen, där det finns en extra typskylt. Om ni har separat häll ber vi er att fästa den lösa etiketten på lämpligt ställe i bruksanvisningen. Typskyltens plats:

Kyl, frys, kyl/frys:	Vänster innervägg långt ned
Diskmaskin, ugn, mikro:	Luckans kant
Tvätt, Torktumlare:	Luckans insida
Spis:	Lådan under ugnen eller på ugnsluckans kant
Häll:	Undersidan

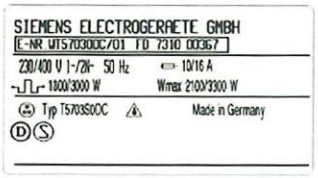

VIKTIGT: Vid längre frånvaro, bryt vattentillförseln i bostaden till de apparater som har vattenanslutning.

	BOSCH	SIEMENS	GAGGENAU
Ytterliggare information hur du hittar din typskylt:	bosch-home.se/typskylt	siemens-home.se/typskylt	gaggenau.se/typskylt
Allmänna frågor:	08-734 12 00	08-734 12 00	08-734 12 00
Boka servicebesök online:	bosch-home.se/servicebesok	siemens-home/servicebesok	
På telefon:	0771-11 22 77	0771-11 22 77	08-734 1370
Köp av tillbehör, rengöringsmedel och reservdelar:	bosch-eshop.se	siemens-eshop.se	gaggenau-eshop.se
Bruksanvisningar för nedladdning:	bosch-home.se/bruksanvisningar	siemens-home.se/bruksanvisningar	gaggenau.se/bruksanvisningar
Hemsida:	bosch-home.se	siemens-home.se	gaggenau.se

Besök gärna våra Showroom! Besöksadress: Landsvägen 32, Solna. Tel: +46 (0) 8 734 12 00

Med vänlig hälsning,
BSH Home Appliances AB

2-års Garanti

BSH Home Appliances AB
Box 503
Landsvägen 32
S-169 29 SOLNA
Telefon: +46 771 11 22 77

Bankgiro: 709-1705
Plusgiro: 7 24-5
Org nr: 556201-4182
VAT nr: SE556201418201

Säte: Stockholm
Företaget innehar F-skattebevis
Tillämpar EHL
branschbestämmelser www.ehl.se

Mikrovågsugn

Skötselanvisningar för din mikrovågsugn finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen bakom den här fliken i en plastficka.

Om du misstänker att det är något fel på din mikrovågsugn gör du i första hand en felanmälan till leverantören. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

BOSCH
SIEMENS
GAGGENAU

Välkommen till er nya bostad!

Vi hoppas att ni kommer att trivas och vara nöjda med er köksutrustning.
Om ni har frågor eller om någon av era köksapparater inte fungerar tillfredställande, ber vi er att kontakta BSH Home Appliances AB. Uppge att ni bor i ett byggprojekt som byggts av **JM AB**, ha även ert kontrakt med byggföretaget tillgängligt där inflyttningsdagen visas. Ni hittar även svar på många av era frågor i bruksanvisningen.

Skriv ned E-numret och FD-numret, ex. WM145471DN/18, FD8810, innan ni kontaktar oss. Dem finns på produktens typskylt (se nedan) eller i bruksanvisningen, där det finns en extra typskylt. Om ni har separat häll ber vi er att fästa den lösa etiketten på lämpligt ställe i bruksanvisningen. Typskyltens plats:

Kyl, frys, kyl/frys:	Vänster innervägg långt ned
Diskmaskin, ugn, mikro:	Luckans kant
Tvätt, Torktumlare:	Luckans insida
Spis:	Lådan under ugnen eller på ugnsluckans kant
Häll:	Undersidan

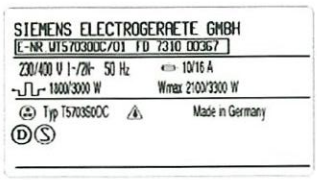

VIKTIGT: Vid längre frånvaro, bryt vattentillförseln i bostaden till de apparater som har vattenanslutning.

	BOSCH	SIEMENS	GAGGENAU
Ytterliggare information hur du hittar din typskylt:	bosch-home.se/typskylt	siemens-home.se/typskylt	gaggenau.se/typskylt
Allmänna frågor:	08-734 12 00	08-734 12 00	08-734 12 00
Boka servicebesök online:	bosch-home.se/servicebesok	siemens-home/servicebesok	
På telefon:	0771-11 22 77	0771-11 22 77	08-734 1370
Köp av tillbehör, rengöringsmedel och reservdelar:	bosch-eshop.se	siemens-eshop.se	gaggenau-eshop.se
Bruksanvisningar för nedladdning:	bosch-home.se/bruksanvisningar	siemens-home.se/bruksanvisningar	gaggenau.se/bruksanvisningar
Hemsida:	bosch-home.se	siemens-home.se	gaggenau.se
Besök gärna våra Showroom!	Besöksadress: Landsvägen 32, Solna. Tel: +46 (0) 8 734 12 00		

Med vänlig hälsning,
BSH Home Appliances AB

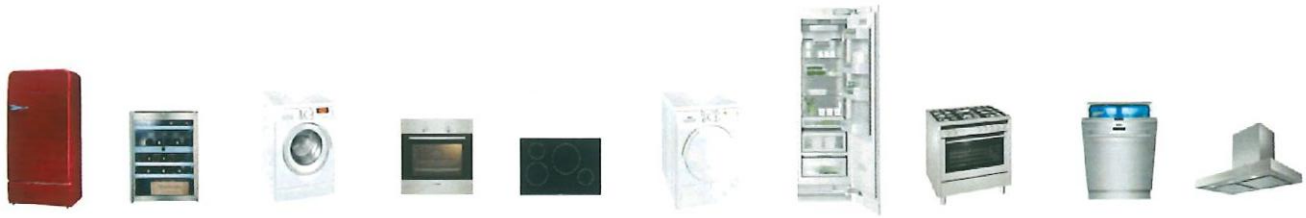

2-års Garanti

BSH Home Appliances AB
Box 503
Landsvägen 32
S-169 29 SOLNA
Telefon: +46 771 11 22 77

Bankgiro: 709-1705
Plusgiro: 7 24-5
Org nr: 556201-4182
VAT nr: SE556201418201

Säte: Stockholm
Företaget innehar F-skattebevis
Tillämpar EHL
branschbestämmelser www.ehl.se

Tvättmaskin och torktumlare

Skötselanvisningar för din tvättmaskin och torktumlare finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen här i en plastficka.

Om du misstänker att det är något fel på din tvättmaskin eller torktumlare gör du i första hand en felanmälan till leverantören. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

BOSCH
SIEMENS
GAGGENAU

Välkommen till er nya bostad!

Vi hoppas att ni kommer att trivas och vara nöjda med er köksutrustning.
Om ni har frågor eller om någon av era köksapparater inte fungerar tillfredställande, ber vi er att kontakta BSH Home Appliances AB. Uppge att ni bor i ett byggprojekt som byggts av **JM AB**, ha även ert kontrakt med byggföretaget tillgängligt där inflyttningsdagen visas. Ni hittar även svar på många av era frågor i bruksanvisningen.

Skriv ned E-numret och FD-numret, ex. WM145471DN/18, FD8810, innan ni kontaktar oss. Dem finns på produktens typskylt (se nedan) eller i bruksanvisningen, där det finns en extra typskylt. Om ni har separat häll ber vi er att fästa den lösa etiketten på lämpligt ställe i bruksanvisningen. Typskyltens plats:

Kyl, frys, kyl/frys:	Vänster innervägg långt ned
Diskmaskin, ugn, mikro:	Luckans kant
Tvätt, Torktumlare:	Luckans insida
Spis:	Lådan under ugnen eller på ugnsluckans kant
Häll:	Undersidan

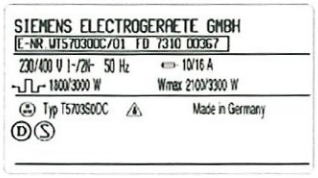

VIKTIGT: Vid längre frånvaro, bryt vattentillförseln i bostaden till de apparater som har vattenanslutning.

	BOSCH	SIEMENS	GAGGENAU
Ytterliggare information hur du hittar din typskylt:	bosch-home.se/typskylt	siemens-home.se/typskylt	gaggenau.se/typskylt
Allmänna frågor:	08-734 12 00	08-734 12 00	08-734 12 00
Boka servicebesök online:	bosch-home.se/servicebesok	siemens-home/servicebesok	
På telefon:	0771-11 22 77	0771-11 22 77	08-734 1370
Köp av tillbehör, rengöringsmedel och reservdelar:	bosch-eshop.se	siemens-eshop.se	gaggenau-eshop.se
Bruksanvisningar för nedladdning:	bosch-home.se/bruksanvisningar	siemens-home.se/bruksanvisningar	gaggenau.se/bruksanvisningar
Hemsida:	bosch-home.se	siemens-home.se	gaggenau.se
Besök gärna våra Showroom!	Besöksadress: Landsvägen 32, Solna. Tel: +46 (0) 8 734 12 00		

Med vänlig hälsning,
BSH Home Appliances AB

2-års Garanti

BOSCH AND SIEMENS HOME APPLIANCES GROUP

BSH Home Appliances AB
Box 503
Landsvägen 32
S-169 29 SOLNA
Telefon: +46 771 11 22 77

Bankgiro: 709-1705
Plusgiro: 7 24-5
Org nr: 556201-4182
VAT nr: SE556201418201

Säte: Stockholm
Företaget innehar F-skattebevis
Tillämpar EHL
branschbestämmelser www.ehl.se

Kakel och klinker

Våtrumsväggar och golv
Badrummet har ett tätskikt som säkerställer att fukt inte kan tränga in i väggen eller ner i golvet. Undvik därför att göra hål i en kakelklädd vägg, särskilt vid duschplats och kring badkar. Om du ändå måste göra hål är det viktigt att du tätar hålet kring skruven med våtrumssilikon. Material hittar du hos välsorterade fackhandlare. Anlita en hantverkare/plattläggare om du känner dig minsta tveksam. Punkteras tätskiktet utan erforderlig tätning kan fuktskador uppstå.

Rengöring
Väggar och golv beklädda med kakelplattor eller glaserade klinkerplattor rengörs i första hand med vatten och eventuellt rengöringsmedel (exempelvis diskmedel eller allrengöringsmedel). Vid kraftig nedsmutsning används skursvamp eller skurborste med alkaliskt allrengöringsmedel. Tänk på att fogarna är porösa och lätt smutsas ned. Eventuella mjuka fogar bör torkas rena så att smuts inte fastnar i fogmaterialet.

Kalkavlagringar som bildats av kalkhaltigt vatten avlägsnas enklast med ett svagt, surt rengöringsmedel. Utspädd hushållsättika fungerar utmärkt. Kom ihåg att vattenmätta fogarna före tvättning. Vissa kakelplattor har glasyrer eller speciella dekorer som kan vara känsliga för starkt sura rengöringsmedel, kontrollera därför leverantörens anvisningar. Avsluta rengöringen med rent vatten och mjuk svamp, avsluta alltid med att torka ytorna med torr trasa.

Oglaserade plattor
För att få bort smuts som fastnat i beläggningens yta används vatten och återfettande rengöringsmedel eller såplösning. Behandling med såplösning ger på sikt en effekt som liknar den man uppnår genom efterbehandling med klinkerolja. Om plattorna är kraftigt nedsmutsade rengörs de med vatten och alkaliskt allrengöringsmedel eller grovrengöringsmedel. Torka med rent vatten efteråt.

Glaserade plattor, mosaik och "granitkeramik"
För att få bort smuts som fastnat i beläggningens yta används vatten och svagt alkaliskt allrengöringsmedel. Såplösning skall inte användas. Den ger en tunn beläggning på plattornas täta yta där smutsen lätt får fäste. Om plattorna är kraftigt nedsmutsade används vatten och alkaliskt allrengöringsmedel eller grovrengöringsmedel. Torka med rent vatten efteråt.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det uppstått en skada på våtrumsvägg. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Kakelbranschen informerar

Skötsel av kakel och klinker

bygg keramik rådet

Städråd för väggar och golv med ytskikt av keramiska plattor!

I denna folder redovisas råd och rekommendationer om hur ytskikt med keramiska plattor på bästa sätt kan underhållas.

Råd och rekommendationer

Väggar och golv med keramiska plattor är i princip underhållsfria.

Ytskikt av keramiska plattor har mycket lång livslängd, i de flesta fall längre än byggnadens egen. Normalt krävs endast regelbunden städning anpassad till nedsmutsningen och avtorkning vid spill.

Här redovisas råd och rekommendationer om hur ytskikt med keramiska plattor på bästa sätt kan underhållas. Informationen är utarbetad av Byggkeramikrådet och är en generell vägledning. För mer detaljerad vägledning för specifika keramiska plattor och/eller förutsättningar hänvisas till respektive leverantörs information.

Materialfakta

Keramiska beläggningar består av keramiska plattor monterade på underlaget med fästmassa eller bruk, samt fogar mellan plattorna fyllda med fogmassa. Vanligt förekommande benämningar på olika typer av keramiska plattor är kakel, klinker, granitkeramik, mosaik och cottoplattor ("terracottaplattor").

Kakelplattor

Tillverkas av lera som ger relativt poröst gods. Vattenabsorption (ett mått på porositet) är 10–20%. Kakelplattor är alltid glaserade. De är avsedda för väggbeklädnader och används endast inomhus i vårt klimat.

Klinkerplattor

Tillverkas av leror som ger lägre vattenabsorption än ca 10%, vanligtvis mellan 0 och ca 6%. Klinkerplattor förekommer både glaserade och oglaserade. De används som golvbeläggningar och väggbeklädnader.

Mosaik

Glaserade eller oglaserade klinkerplattor i små format, som levereras och monteras i form av ark, normalt 30x30 cm. Arken sammanhålls vanligen av nät på baksidan. Mosaik förekommer även i andra material, t.ex. glas, metall och natursten.

"Granitkeramik"

Klinkerplattor i porslinskvalitet som med hjälp av avancerad tillverkningsteknik får mycket låg porositet. Vattenabsorptionen är under 0,5%. Plattorna kan vara oglaserade, glaserade eller polerade. De kan tillverkas i stora format.

Cottoplattor, "terracotta"

En speciell typ av plattor som ofta har mycket hög porositet, ibland upp till 20%. Cottoplattor är oglaserade. De har rustik karaktär och kräver normalt ytbehandling vid montering och användning.

Regelbunden rengöring – dag/veckostädning

Alla typer av keramiska plattor kan rengöras med vatten och ett neutralt eller svagt alkaliskt rengöringsmedel (pH 7,5 – 9,5), så kallat allrengöringsmedel.

Väggar

Rengörs med våttorkning med fiberduk eller motsvarande och eventuell eftertorkning.

Golv

Daglig rengöring görs normalt med torrmoppning för att samla upp partiklar och damm.

Veckorengöring görs med våtmoppning med vatten och neutralt eller svagt alkaliskt rengöringsmedel. Alternativt används i offentlig miljö städmaskin, avsedd för daglig städning och rent vatten utan rengöringsmedel. Oglaserade keramiska plattor med viss öppen porositet i ytan,

skönjbart vattenabsorberande, kan alternativt rengöras med våtrengöring med vatten och såplösning. Såplösningen kan till en del tränga in i denna typ av plattor och fungera som skydd mot framtida nedsmutsning.

! Denna metodik får absolut inte i något sammanhang användas på andra, tätare typer av keramiska plattor, såsom glaserade plattor eller alla typer av tätsintrade keramiska plattor (granitkeramik). Såplösningen lägger sig på dessa typer av plattor som en fet hinna och skapar ökad nedsmutsning och försvårad rengöring. Har detta felaktigt gjorts måste fetthinnan av såpa rengöras med vatten och medelstarkt alkaliskt rengöringsmedel (pH 9,5 – 12), så kallat grovrengöringsmedel, i en eller flera behandlingar.

Rengöring av specifik nedsmutsning och/eller fläckar

Väggar

I våtutrymmen kan kalkavsättningar på plattor och fogar bildas över tiden i områden med kalkrikt vatten. Kalken kan avlägsnas med våttorkning med vatten och medelstarkt surt rengöringsmedel (pH 2 – 5). Inför sådan rengöring måste alltid fogarna mättas med vatten före behandlingen så att inte surt vatten tränger in i fogarna och löser upp cementen i fogmassan. Efter behandlingen är det viktigt att ytorna sköljs mycket noggrant med rent vatten.

Golv

Golv med kalkbildningar

I våtutrymmen kan, på samma sätt som väggar, kalkavsättningar bildas och detta behandlas på samma sätt som för väggar. Möjligen med extra uppmärksamhet på vattenmättnaden av fogarna före behandlingen och på rengöringen med rent vatten efter behandlingen, så att inget surt rengöringsmedel påverkar fogarna.

Golv med fogrester från installationstillfället

På golv generellt finns det en risk att dålig rengöring i byggskedet lämnar kvar en slöja av fogmassa/cement, som inte alltid är skönjbar för ögat. Detta visar sig först efter några månaders normal städning och då i form av allt sämre möjlighet att få golvet rent. Smutsen löses, men omfördelas och blir kvar och byggs på i den råa ytan som fogmasseslöjan medför.

Detta problem måste lösas i två steg. Först måste golvet noggrant rengöras med vatten och grovrengöringsmedel i en eller flera behandlingar, med efterföljande sköljning med rent vatten. Därefter måste golvet rengöras med vatten och medelstarkt surt rengöringsmedel i en eller flera behandlingar och med efterföljande noggrann sköljning med rent vatten. Om istället endast vatten och surt rengöringsmedel används

förmår inte rengöringsmedlet tränga igenom smutsskiktet som bildats och lösa upp cementen i slöjbildningen.

Surt rengöringsmedel kan inte användas på keramiska plattor med metallinnehållande glasyr eller ytbeläggning, eftersom det sura rengöringsmedlet då kan ge frätskador på metallen.

Golv i badanläggningar, storkök, livsmedelsindustri och liknande

Golv i dessa typer av anläggningar utsätts för mycket nedsmutsning och/eller spill och är under långa perioder våta. Keramiska plattor väljs oftast med halkdämpande egenskaper, vilket medför att ytan har en viss struktur. Ett effektivt och rationellt sätt att rengöra sådana golvytor är renspolning med högtryckspruta. Normalt används endast rent ca 60 gradigt vatten i högtryckssprutningen.

Rengöring vid särskilda behov

Vid behov kan medelstarkt alkaliskt rengöringsmedel i vatten spridas/dimmas ut över torrt golv 3 – 4 minuter innan högtryckssprutningen genomförs. Vid särskilda behov kan surt rengöringsmedel spridas/dimmas ut över golvet innan högtryckssprutningen genomförs, men golvet måste då vara fuktigt/vått så att inte fogarna skadas vid behandlingen.

Trycket i sprutan bör inte vara högre än 50 bar, för att undvika att fogarna skadas av trycket i vattenstrålen. Munstycket skall vinklas ca 45 grader och hållas 15 – 20 cm från golvytan.

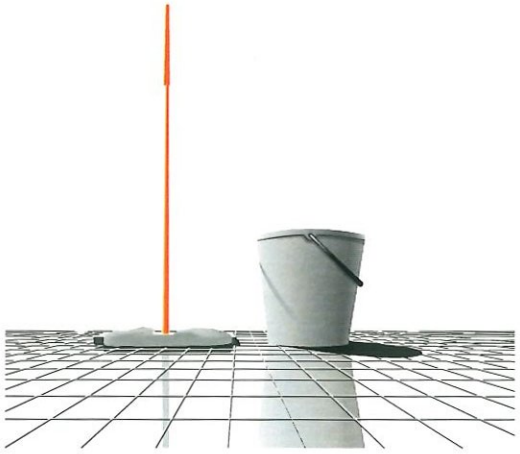

Fogar

Fogar i våtutrymmen kan över tiden få en beläggning av tvål- och hudrester i dusch/bad område. Beläggningen är grogrund för mögelpåväxt. Mjukfogar av silikonmaterial kan i sig själva utgöra grogrund för mögelpåväxt. Fogar i dessa områden måste därför regelbudet rengöras med svagt eller medelstarkt alkaliskt rengöringsmedel i vatten och med efterföljande sköljning med rent vatten.

Moderna cementbundna fogmassor har oftast en vattenavvisande karaktär, som påtagligt minskar risken för mögelpåväxt och minskar rengöringsbehovet över tiden.

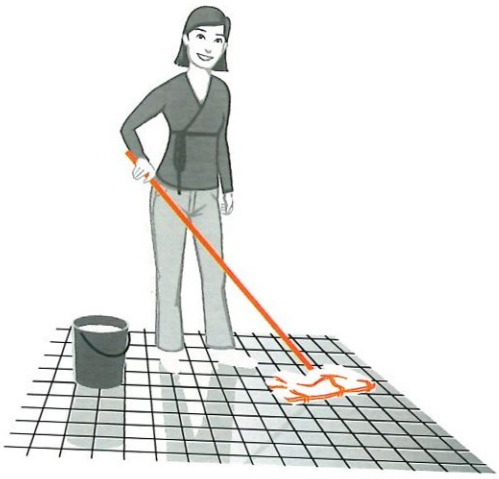

Rengöring efter installation – byggstädning och i vissa fall efterbehandling

Byggstädning

Korrekt utförd byggstädning är avgörande för att skapa rätt förutsättningar för den regelbundet återkommande städningen. Speciellt på golv kan rester av fogmassa bli kvar på ytan när avtvättning gjorts efter fogningen av plattbeläggningen. Leverantörer av oglaserade, glaserade eller polerade tätsintrade keramiska plattor anser att golv, efter fogning och härdning, alltid ska rengöras med surt rengöringsmedel i vatten och med efterföljande sköljning med rent vatten.

Fogen måste ha härdat 2-4 dygn beroende på fabrikat, innan efterrengöring kan genomföras. För att det sura rengöringsmedlet inte ska sugas in i fogen är det viktigt att fogen mättas ordentligt med rent vatten före behandlingen. Efter rengöringen ska ytan sköljas noga med rent vatten.

Fogning av Cottoplattor

Läggning av cottoplattor på golv fodrar alltid speciella åtgärder inför fogningen för att rester av fogmassan inte skall sugas in i de oftast mycket porösa plattorna. Därför rekommenderas att man följer anvisningarna från tillverkaren av de specifika cottoplattor som används.

Efterbehandlingar

Generellt behöver inte och ska inte keramiska plattor efterbehandlas.

Tätsintrade plattor av alla slag och glaserade plattor får på inga villkor efterbehandlas. Oglaserade klinkerplattor med viss porositet kan behandlas med speciella så kallade sealers. Äldre golv med denna typ av plattor kan även ha behandlats med så kallad klinkerolja.

Cottoplattor behöver oftast ha en ytbehandling, för att inte smutsas för hårt, vilket nog vanligtvis görs i form av en behandling hos tillverkaren. Om inte detta förfarande används ska efterbehandling göras enligt tillverkarens rekommendation för den specifika plattypen.

Golvvårdsvaxer av olika slag avsedda för andra golvmaterial får aldrig användas till keramiska plattor.

Fläckar

Spill och läckage ska alltid torkas upp med en trasa eller mjuk svamp så snart som möjligt. Vid rengöring med starka kemikalier bör man alltid börja med väl utspädd lösning och vid behov öka koncentrationen. Prova rengöringseffekten på en liten och helst undanskymd yta. Kontrollera att rengöringsmetoden inte skadar den keramiska beläggningen/beklädnaden.

Nedan några vanligen förekommande föroreningar och förslag på lämplig typ av rengöringsmedel.

Livsmedelsfläckar, öl/vin, fett eller metallskrap av aluminium (lättmetall) tas bort med alkaliskt rengöringsmedel i vatten, såsom allrengöringsmedel, grovrengöringsmedel eller målarsoda.

Maskinoljefläckar, asfaltfläckar, skrapmärken av gummi eller stearin/paraffin tas bort med organiskt lösningsmedel såsom lacknafta, aceton, teknisk alkohol (T-röd) eller rengöringsbensin.

Rostfläckar, kalkfläckar eller skrapmärken av stål/järn tas bort med surt rengöringsmedel i vatten, såsom "Klinkerrent", ättiksyra/ättiksprit eller citronsyra.

Färgfläckar som torkat tas bort mekaniskt med rakblad eventuellt kombinerat med värmepistol.

Kraftigt färgade fläckar kan blekas med hjälp av kloridhaltiga rengöringsmedel såsom Klorin i vatten.

Gå in på www.bkr.se och läs mer om kakel och klinker!

BKR 2012

Parkettgolv

Parkettgolv är ett levande material som förändras med tiden och ett välskött parkettgolv håller i många år.

Vid mycket torrt inomhusklimat vintertid kan sprickor uppstå i golvet, som sedan försvinner när luftfuktigheten höjs igen. Där solen ligger på kan golven påverkas av UV-ljus .

Vid daglig rengöring behövs normalt endast torra städmetoder såsom torrmoppning eller dammsugning. Vid grundligare rengöring, fukttorka golvet med väl urvriden trasa. Tillsätt eventuellt milt rengöringsmedel utan ammoniak i vattnet. Använd inte svabbgarn eftersom det lämnar mycket vatten efter sig. Underhåll gärna golvet med specialmedel för parkettgolv för att få ett extra skydd. Det rekommenderas i hemmiljö två gånger per år.

Genom att sätta möbeltassar av filt under benen på stolar, bord och övriga möbler undviker du att repa ditt parkettgolv. När du ska flytta pianot, den tunga hyllan eller soffan kan du ställa möbeln på en filt eller matta och försiktigt skjuta till önskad plats. Ställ inte blomkrukor direkt på golvet.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om det uppstår fel på parkettgolvet som du inte själv har orsakat. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

AKTIEBOLAGET UNE-PRODUKTER

Leksand 2009-09-28

Skötselinstruktioner SEBE-ytbehandlat listverk

SEBE-ytbehandlat listverk är utfört av furu klass A eller B enligt SS 23 28 11 i standardprofiler enligt SS 23 28 12.

Smygpanel, väggavslut, täcklister mm utförs även av MDF-board.

Ytbehandlingen utförs med Beckers industrifärg AB:s produkter:

Produktnamn	**Produktkod**	**Användning**	**Miljöinformation**
Beckers Laqva Prime	ED 1225	Grund	Basta-försäkran
Beckers Laqva Top 30	EG1380-55053	TOPP	Basta-försäkran

Ytbehandlingmed genomsynlig behandling såsom laserade och klarlackade produkter:

Produktnamn	**Produktkod**	**Användning**	**Miljöinformation**
Beckers Laqroma Clear 18	EG1086-0018	Bets & klarlack	Basta-försäkran

Listen kan efter slipning övermålas med såväl vatten- som lösningsmedelsbaserade färger.

Vid rengöring rekommenderas avtorkning med lätt fuktig trasa. Undvik starka kemikalier.

Med vänliga hälsningar

Pär Bergkvist
VD
AB UNE-Produkter

Adress:
AB UNE-produkter
Box 58
793 22 Leksand

Tel/fax:
0247-125 00
0247-127 40

Hemsida/E-post
www.uneprodukter.se
sebe@une-prod.se

Postgiro
33 50 04-8

Bankgiro
795-2302

Tapeter och målade ytor

Tapeter
Var varsam vid rengöring av dina tapeter, följ leverantörens anvisningar för just din tapet noga. Tänk på att tapeterna i de olika rummen kan vara gjorda i olika material även om de är från samma leverantör och därför vara olika känsliga.

Målade ytor
Var försiktig med nymålade ytor, färgens goda egenskaper uppnås först efter några veckor. Efter att färgen har härdats används handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel som inte innehåller lösningsmedel. Missfärgningar som uppkommit då metall gnidits mot ytan försvinner lätt med ett suddgummi.

Tak
Målade ytor torkas av med en väl urvriden trasa efter rengöring. Matta ytor kan bli flammiga vid kraftig tvättning. Var extra varsam om ditt tak är grängat (dvs taket har en knottrig ytstruktur), då är det känsligt för fukt och bör inte torkas med fuktig trasa.

Halvmatta och halvblanka färger
Gör ren ytan med diskmedel alternativt allrengöringsmedel nerifrån och upp. Torka med vatten och vädra för att minska luftfuktigheten.

Listverk
Golvsocklar är eklaserad furu. Dörrfoder är tillverkade i furu och vitmålade i kulör NCS S 0502 Y.

Information om de tapeter och färger som är valda i din bostad finns i specifikationen över dina inredningsval. Sätt gärna in skötselanvisningar för exempelvis speciella tapeter bakom denna flik.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Matrialförteckning och skötselråd, *Måleri*, Grafikern

-För kulörer hänvisas till rums och kulörbeskrivning

Sandspackel:	**på gips/betong**; Skivspackel,Alcro LH, Alcro sprutspackel **på gips/betong våtrum**;Alcro LH våt
Remsor:	Pappremsor
Vägg och takfärg grund i rum:	Alcro allgrund
Vägg i rum:	Alcro milltex 5
Tak i rum:	Alcro sprutspackel/grängat
Tak färdigstrykning i våtrum:	Nordsjö Robust halvmatt
Färg till rör:	Alcro elementfärg
Färg till dörrar utvändigt:	Alcro Aqva Mekanlack
Färg till dörrar invändigt:	Servalack Aqva HB
Panel utvändigt:	Alcro Fasad
Vägg i biutrymme/gips Vägg i biutrymme/btg	Alcro B-Milltex Alcro B-milltex
Golv:	Alcro marmofloor Aqua Alcro betongimpregnering

Skötselråd: För målade ytor/tapet används rengöringsmedel utan sk slipande effekt, scottsbright med stålull skall ej användas då repor eller mattfläckar lätt uppstår, vatten med såpa eller likvärdigt för normal smuts.
Tak i rum och kök avdammas med dammvippa (OBS tål ej vatten)
Med vänlig hälsning
O Timblad Målerifirma AB

Torbjörn Ekdahl

Skötselråd

för målade väggar och tak

Var försiktig med nymålade ytor. Färgernas slutliga goda egenskaper uppnås först efter ett par veckor, varför försiktighet bör beaktas när det gäller slitage, repkänslighet och uppglansning. Efter härdningstiden använd handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel som inte innehåller lösningsmedel. Använd aldrig sprit eller starka lösningsmedel.

Matta vägg- och takfärger.
Milltex 2, 5, 7 och Stil

NORMAL RENGÖRING: Matta ytor är generellt känsliga för uppglansning om man gnider på ytan. Kan också bli flammig, framför allt vid kraftig tvättning. Vid rengöring torka därför av ytan försiktigt med en väl urvriden trasa.

Halvmatta och halvblanka färger.
Milltex 20.

NORMAL RENGÖRING: Gör ren ytan med handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel. Tvätta alltid nedifrån och upp. Skölj med vatten och ventilera därefter för att minska fuktigheten i luften.

FLÄCKBORTTAGNING: Handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel. Med utspädd ättiksyra (matättika) avlägsnar man rostfläckar. Svarta missfärgningar kan uppstå när man gnider metall mot färgytan. Radera bort dem med ett suddgummi.

ALCRO

Skötselråd

För snickerier målade med V-Mill och Servalac Aqua.

Var försiktig med nymålade ytor. Färgernas slutliga goda egenskaper uppnås först efter några veckor, varför försiktighet bör beaktas när det gäller slitage, repkänslighet och uppglansning. Ställytor bör inte belastas under härdningstiden. Latexfärg är termoplastisk d v s mjuknar och är känslig för värme, fukt och belastning. Skador kan därför uppkomma på ställytor av t ex plastföremål, tungt eller fuktigt husgeråd. Använd aldrig sprit eller starka lösningsmedel.

RENGÖRING: Använd handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel som inte innehåller lösningsmedel. Tvätta alltid nedifrån och upp. Skölj rikligt med vatten och ventilera därefter för att minska fuktigheten i luften.

FLÄCKBORTTAGNING: Handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel. Med utspädd ättiksyra (matättika) avlägsnar man rostfläckar. Svarta missfärgningar kan uppstå när man gnider metall mot färgytan. Radera bort dem med ett suddgummi.

Produkt- och Miljövarudeklaration
Kollektion: Bohéme 3370-3395

BORÅSTAPETER

Produkt
Bohéme Typ: tapet i nonwoven kvalitet Vikt: 165 g/m^2

Miljömärkning
Uppfyller IGI:s branschkrav på miljömärkning
(IGI = International Wallpaper Manufacturers' Association)

Produktinnehåll
Samtliga tapeter från Eco-Boråstapeter är fria från PVC, tungmetaller och miljöskadliga ämnen.
Samtliga färgsystem är vattenbaserade.

Tapetens komponenter	Total vikt-procent	Vikt-procent	Specifikation av komponenters sammansättning	Innehåller ämnen i: Begr.-listan*	PRIO-listan*	Allergi och ...*
Bärare	75-80%	75-85%	Cellulosa (TCF)	---	---	---
		15-25%	Syntetiska fibrer	---	---	---
				---	---	---
Färg	20-25%	70-75%	Oorganiskt fyllmedel/krita, kaolin, titandioxid	---	---	---
		20-25%	Bindemedel	---	---	---
		0-5%	Organiska färgpigment	---	---	---
		0-5%	Tillsatser	---	---	---

* Kemikalieinspektionens Begränsningslista, PRIO-lista och skriften "Allergi och kemiska produkter"

Formaldehyd i bunden form förekommer naturligt i trä som används vid tillverkning av papper. Analys av tapetpapper visar således spår av formaldehyd. Nivåerna är dock väsentligt lägre än gällande gränsvärden.

Användning
Tapeterna kan användas i samtliga utrymmen förutom våtutrymmen.

Lämplig limtyp är vävlim eller non-wovenlim.

Emissioner
Bestämning av emissionsfaktor för VOC* och identifiering av dominerande ämnen har utförts på Statens Provningsanstalt enligt FLEC-metoden**. Resultatet från proven understiger kvantitativ detektionsgräns (< 10µg/m^2 x h)

* VOC=Volatile Organic Compounds = Flyktiga organiska ämnen
** FLEC=Field and Laboratory Emission Cell

Ljusäkthet
Mycket god ljushärdighet, 6-8. Högsta värde är 8.

Eco-Boråstapeter AB, Box 1, 503 05 Borås, Tel 033-23 64 00, Fax 033-25 78 92

Bohéme 3370-3395

Förpackning

Tapetrullarna sveps först in i en tunn återvinningsbar polyetenfilm innan de förpackas i wellpapp-kartong.

I genomsnitt används 25 gram emballage per kg tapet.

Den genomsnittliga transportvolymen (inkl emballage) per kg tapet är ca 4 dm^3.

Returnering av emballage till Eco-Boråstapeter är inte möjligt.

I emballaget ingår återvunnet material.

Transport

Tapeterna transporteras via lastbil som utgår från centrallagret i Borås.

Eco-Boråstapeter är anslutna till REPA-registret. Organisationsnummer: 556423-2824

Skötselråd

Tapeterna har hög tvättbarhet, vilket innebär att man utan svårigheter kan avlägsna de flesta smutsfläckar på följande sätt:

- Blöt fläcken med trasa eller svamp (använd tvållösning eller diskmedel).
- Använd flödigt med ljummet vatten så att alla tvålrester avlägsnas.
- Torka av överskott på vatten och låt därefter tapeten självtorka.
- Undvik att få vätska i skarvarna där tapeten är oskyddad.

Beräknad livslängd

Beräknad livslängd för tapeten är 10-15 år.

Återanvändning och spill

Tapeterna kan återvinnas som energi vid förbränning.

De restfärger som blir vid produktion återanvänds.

Inget tapetspill räknas som miljöfarligt avfall.

För att kunna uppnå erforderlig tapetstyrka samt Eco-Boråstapeters kvalitetskrav ingår inte återvunnet material i tapeterna.

Produktion

Eco-Boråstapeters utsläpp av lösningsmedel underskrider rådande gränsvärden för krav på koncessionstillstånd enligt miljöskyddslagen.

Kvalitet

Eco-Boråstapeter är certifierat enligt kvalitetsnormen ISO 9001.

ECO-BORÅSTAPETERS MILJÖPOLICY

Vårt mål är att nå minsta möjliga miljöpåverkan såväl vid våra tillverkningsprocesser, vår interna arbetsmiljö som för produkterna och deras slutgiltiga användning.

För att uppfylla dessa åtaganden krävs kompetens och delaktighet från alla medarbetare. Vidare krävs att processer och utrustningar är dugliga för sitt ändamål.

Eco-Boråstapeter AB, Box 1, 503 05 Borås, Tel 033-23 64 00, Fax 033-25 78 92

Produkt- och Miljövarudeklaration
Kollektion: Bohéme 3396-3400

BORÅSTAPETER

Produkt
Bohéme Typ: Foto tapet i nonwoven kvalitet Vikt: 150-165 g/m^2

Miljömärkning
Uppfyller IGI:s branschkrav på miljömärkning
(IGI = International Wallpaper Manufacturers' Association)

Produktinnehåll
Samtliga tapeter från Eco-Boråstapeter är fria från PVC, tungmetaller och miljöskadliga ämnen.
Samtliga färgsystem är vattenbaserade.

Tapetens komponenter	Total vikt-procent	Vikt-procent	Specifikation av komponenters sammansättning	Innehåller ämnen i: Begr.-listan*	PRIO-listan*	Allergi och ...*
Bärare	90-99%	50%	Cellulosa (TCF)	---	---	---
		31%	Polymer binder, polyester	---	---	---
		17%	Pigment	---	---	---
Färg	1-10%			---	---	---
		1-10%	färgpigment	---	---	---

* Kemikalieinspektionens Begränsningslista, PRIO-lista och skriften "Allergi och kemiska produkter"

Formaldehyd i bunden form förekommer naturligt i trä som används vid tillverkning av papper. Analys av tapetpapper visar således spår av formaldehyd. Nivåerna är dock väsentligt lägre än gällande gränsvärden.

Användning
Tapeterna kan användas i samtliga utrymmen förutom våtutrymmen.

Lämplig limtyp är maskinanpassat vävlim.

Emissioner
Bestämning av emissionsfaktor för VOC* och identifiering av dominerande ämnen har utförts på Statens Provningsanstalt enligt FLEC-metoden**. Resultatet från proven understiger kvantitativ detektionsgräns (< 10µg/m² x h)

* VOC=Volatile Organic Compounds = Flyktiga organiska ämnen
** FLEC=Field and Laboratory Emission Cell

Ljusäkthet
Mycket god ljushärdighet, 6-8. Högsta värde är 8.

Eco-Boråstapeter AB, Box 1, 503 05 Borås, Tel 033-23 64 00, Fax 033-25 78 92

Bohéme:3396-3400

BORÅSTAPETER

Förpackning

Tapetrullarna levereras i en plasttub av återvunnet PET plast.

I genomsnitt används 25 gram emballage per kg tapet.

Den genomsnittliga transportvolymen (inkl emballage) per kg tapet är ca 4 dm^3.

Returnering av emballage till Eco-Boråstapeter är inte möjligt.

Transport

Tapeterna transporteras via lastbil som utgår från centrallagret i Borås.

Eco-Boråstapeter är anslutna till REPA-registret. Organisationsnummer: 556423-2824

Skötselråd

Tapeten är tvättbar, vilket innebär att man i de flesta fall kan avlägsna smutsfläckar på följande sätt:

- Blöt fläcken med trasa eller svamp (använd tvållösning eller diskmedel, gnugga ej).
- Använd flödigt med ljummet vatten så att alla tvålrester avlägsnas.
- Torka av överskott på vatten och låt därefter tapeten självtorka.
- Undvik att få vätska i skarvarna där tapeten är oskyddad.

Beräknad livslängd

Beräknad livslängd för tapeten är 10-15 år.

Återanvändning och spill

Tapeterna kan återvinnas som energi vid förbränning.

Tapetspill räknas inte som miljöfarligt avfall.

För att kunna uppnå nödvändig tapetstyrka samt möta Eco-Boråstapeters kvalitetskrav ingår inte återvunnet material i tapeterna.

Produktion

Eco-Boråstapeters utsläpp av lösningsmedel underskrider rådande gränsvärden för krav på koncessionstillstånd enligt miljöskyddslagen.

Kvalitet

Eco-Boråstapeter är certifierat enligt kvalitetsnormen ISO 9001.

ECO-BORÅSTAPETERS MILJÖPOLICY

Vårt mål är att nå minsta möjliga miljöpåverkan såväl vid våra tillverkningsprocesser, vår interna arbetsmiljö som för produkterna och deras slutgiltiga användning.

För att uppfylla dessa åtaganden krävs kompetens och delaktighet från alla medarbetare. Vidare krävs att processer och utrustningar är dugliga för sitt ändamål.

Eco-Boråstapeter AB, Box 1, 503 05 Borås, Tel 033-23 64 00, Fax 033-25 78 92

Att sätta upp saker på väggen och i taket

Väggarna sätter den personliga prägeln på ditt hem, var noggrann när du sätter upp tavlor, krokar och liknande för att undvika onödiga hål i väggarna. Olika väggmaterial kräver olika metoder för uppfästning, ta kontakt med kunnig person om du är osäker. Om du har skjutdörrar i din bostad, tänk på att spiken eller skruven som du använder för att hänga upp din tavla med kan skada eller låsa skjutdörren.

Viktigt att tänka på när du skall fästa lampor, krokar m.m. i taket i din nya lägenhet är att du inte får borra djupare än 50 mm. Detta beror på de installationer som ligger över detta djup. Risken finns att du träffar vattenledningar eller el-installationer om du borrar djupare än 50 mm.

- Hårda väggar
  I betong- och tegelväggar gör du hål med en slagborrmaskin.

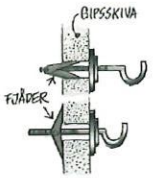

- Porösa vägar
  Till gipsskivor och lättbetongväggar använder du drillborr, borrsväng eller borrmaskin. Alla hål måste pluggas. Din järnaffär kan ge dig råd om vilka skruvar och krokar du bör använda för respektive väggmaterial. Undvik självhäftande krokar, de lossnar lätt och lämnar fula limmärken efter sig.

- I våtrum
  Undvik att göra hål i en kakelklädd vägg, särskilt vid duschplats och kring badkar. Läs mer under fliken "Kakel och klinker"

- Vägg-TV
  Det är förberett för vägg-TV på en vägg i vardagsrum och största sovrum, placeringen är markerad på din ritning. Observera att förstärkningen är plywood och är anpassad för att TV monteras mot vägg. Om du väljer en mycket stor TV eller om du sätter din TV på en "arm", tänk på att det medför mycket stora belastningar som kräver ytterligare förstärkningar innan montering.

- Idolaffischen
  Sätt gärna upp affischen på barnens stora idol, världskartan eller almanackan. Men använd häftstift eller nålar. Tejp och fästlera ger fula märken på tapeten.

- Så här gör du "osynliga" hål
  Vid upphängning av exempelvis större tavlor eller hyllor då du behöver borra i väggen kan du enkelt gömma borrhålen. Börja med att göra två snitt i ett kryss i tapeten med en skarp kniv där du vill borra. Lyft undan tapetflikarna och borra. När du inte ska använda hålet längre tar du ut skruven, viker tillbaka tapetflikarna och hålet "försvinner".

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Köksinredning

Ditt kök håller hög standard och är byggt för att användas varje dag under lång tid. Genom att ta hand om dess inredning får du ett kök som kan användas varje dag i många år. Om du har bänkytor av trä är det extra viktigt att du följer leverantörens anvisningar för att bevara dess egenskaper. På följande sidor får du skötselanvisningar från din köksleverantör.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om det uppstår något fel på inredningen i ditt kök. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Dörrar och garderober

Dörrarna i och till din bostad är utformade för att vara funktionella och hållbara. På följande sidor finns anvisningar för hur du rengör dina dörrar och smörjer gångjärnen.

Garderobernas dörrar kan justeras vid behov genom att skruva vid gångjärnen. Följ din leverantörs anvisningar.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du får problem med dörrar eller garderober. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

elfa
Everything can be organized

SKÖTSELANVISNING
SKJUTDÖRRAR & INREDNING

Rengöringstips för spegel

Om du får smuts eller fläckar på spegelytan använd först fönsterputs. Om detta inte hjälper kan du använda ett rakblad eller stålull av typen "Svinto". (OBS! endast stålull EJ Scotch brite eller liknande). Glaset blir inte repat av varken rakblad eller stålull.

Rengöringstips för målade ytor

Rengöres med milda och i hushållet vanligt förekommande rengöringsmedel. Använd ALDRIG skurmedel, stålull eller liknande preparat, som innehåller slipmedel eller medel med ammoniak.

Rengöringstips för lackerade träytor

Fanerade och massiva träytor är mer eller mindre poriga. Var därför sparsam med vatten vid rengöring. Använd lätt fuktad trasa och torka efter med väl urvriden trasa. Lämpliga rengöringsmedel är samma som målade ytor. Använd aldrig thinner för fläckborttagning.

Rengöringstips för laminat- och melaminbelagda ytor

Rengöres med i hushållet förekommande rengöringsmedel i likhet med målade och lackerade ytor.
Ämnen som kan förorsaka missfärgningar eller frätskador, (jod, vätesuperoxid, bläck, mineralsyror etc.), skall givetvis undvikas.

Rengöringstips för backar och inredningsdetaljer

Efter rengöring med lämpligt syntetiskt rengöringsmedel, eftertorkas med fuktig trasa för att undvika statisk elektricitet. Kristallolja, aceton och liknande medel får ej användas då dessa medel kan skada plastdetaljer.

Rengöringstips för oljade ytor

Oljade ytor ska inte underhållsbehandlas med olja. Rengöring görs med fuktad trasa, ev med lite mild tvållösning, varefter ytorna torkas väl.

Rengöringstips för profiler och skenor

Torka vid behov av profilerna och fronten med en fuktig trasa. golvskenan dammsugs med jämna mellanrum för bästa möjliga gång.

Elfa Lumi AB
Elfagatan 5, 593 87 Västervik
Tel: 0392-389 10 Fax: 0392-361 25. E-post: info@elfalumi.com

www.elfa.com

Fönster och fönsterbänkar

Dina fönster håller hög standard och är valda för att bevara ett bra och sunt inomhusklimat. Fönstren har bättre värmeisolerande egenskaper än genomsnittet på marknaden (Up-värde= 1,1 W/m²C) och sparar på så sätt energi.

Kondens
Fönster med god isoleringsförmåga (lågt Up-värde) kan efter kalla nätter få kondens på ytterrutans utsida. Det har inget samband med dålig kvalitet, snarare tvärtom. Det beror på att fönstret isolerar så effektivt att nästan ingen värme tränger ut till det yttersta glaset. Under en klar och kall natt kan den yttre glasskivan kylas ner och när värmen återvänder kan glaset vara kallare än utomhusluften. Om det dessutom är hög luftfuktighet kan det sätta sig som kondens på glasrutan. Kondensen förekommer i regel under korta perioder på våren och hösten när temperaturskillnaden är stor mellan dag och natt. Kondensen bildas på natten och försvinner oftast på morgontimmarna så snart uteluften blir varmare.

Persienner
Om du låter sätta in persienner i fönsterna, så ska dessa monteras på rumssidan av glaset, sk frihängande. Tänk på att mörka persienner kan bli mycket varma av solinstrålning, vilket gör att temperaturen på glasen kan bli så hög att sprickor i glaset uppstår. Sätt därför endast ljusa persienner på insidan av fönstret.
JM lämnar inga garantier på fönster och glas, där persienner eftermonteras mellan glasen, eller vid persienner av mörk kulör. Var uppmärksam på att fönstrets energi- och ljudklassning kan försämras genom felaktig håltagning i fönsterbågen.

Rengöring och underhåll
Fönsterglaset måste rengöras och fönstrets gångjärn behöver smörjas regelbundet. Följ anvisningarna från din fönsterleverantör.

Fönsterbänkar av natursten
För regelbundet underhåll räcker det att du torkar av ytan med en fuktig trasa. Observera att ytan som ofta är polerad är känslig mot sura vätskor. Det är därför viktigt att torka upp vattenspill.

Utförliga skötsel- och underhållsanvisningar från din leverantör finns på följande sidor under denna flik.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om det uppstår fel på dina fönster eller fönsterbänkar som du inte själv orsakat. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Lås, nycklar och posthantering

Genom att sköta om låsen till din bostad kommer de att fungera under en lång tid. Skötselanvisningar för låscylinder och nycklar finns på nästa sida från leverantören.

Nycklar
Kontrollera de nycklar som används ofta, de slits med tiden. Om du vill beställa fler nycklar till din bostad, kontakta den som är säkerhetsansvarig i din bostadsrättsförening för information om hur du går till väga. Det är viktigt att du visar kontraktet för bostaden och legitimation så att ingen obehörig får tillgång till nyckar.

Posthantering
Posten levereras till din postbox i husets entré.

Tidningshållare
Tidningen levereras till en tidningshållare utanför din dörr.

Porttelefon och kodlås
Trapphusentréerna är försedda med porttelefon och kodlås. Läs mer under fliken "Porttelefon och kodlås".

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst vid fel på lås eller porttelefon. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Fasaden

Den yttre miljön i ditt bostadsområde påverkas i stor utsträckning av utseendet på byggnadernas fasader. Förutom att vara en del av husets exteriör är fasaden också en viktig detalj i det klimatskal som skyddar ditt hus från yttre faktorer, såsom vatten och vind.

För att säkerställa en hög standard och rätt kvalitet arbetar vi med omfattande kvalitetssystem under byggtiden eftersom noggrannhet i utförandet är avgörande för att uppnå ett gott resultat. För att upprätthålla funktion och utseende är det av stor vikt att du som boende är varsam och inte skadar fasaden. Eftersom det är bostadsrättsföreningen som äger huset måste styrelsen godkänna all typ av håltagning (exempelvis för belysning, vädringsstång eller vägghängda blomkrukor) i fasaden.

Putsad fasad
Vi har många års god erfarenhet av putsade fasader. Fasaden har ett tätskikt som säkerställer att fukt inte kan tränga in i väggen, gör därför inte hål i putsen. Håltagning i fasaden måste alltid godkännas av styrelsen och utföras av en behörig person. Punkteras tätskiktet utan erforderlig tätning kan fuktskador uppstå.

Snö på balkongen
För att undvika skador på fasad och balkongdörrar är det viktigt att du håller undan stora snömängder närmast huset. Var uppmärksam på var du lägger snön så att du inte skadar människor, andra balkonger eller belysningsstolpar på gården. Prata med din styrelse hur ni på bästa sätt ska sköta snöröjningen.

Under garantitiden år 1-2 gör du i första hand en felanmälan till JM Kundtjänst om du misstänker att det uppstått en skada på fasaden. Under garantitiden år 3-5 och efter garantitiden kontaktar du din styrelse. Se även flik Felanmälan.

Balkong och uteplats

För att göra balkongen lite extra trevlig är det många som sätter sin personliga prägel på balkongen. Inred din balkong med eftertanke och var aktsam med husets fasad. Vill du sätta upp blomlådor så gör det på insidan av balkongräcket.

Markiser
Om du vill sätta upp en markis ska den passa till huset och du behöver godkännande av bostadsrättsföreningens styrelse. Styrelsen har tillsammans med arkitekten tagit fram kulör och utformning på markiser i din förening.

Din styrelse har beslutat att följa arkitektens val av markiser och balkonginklädnad:

Fabrikat:	Dickson
Färg:	6196 ljusgrå, Orchestra Collection

Anlita en behörig montör. Montage ska ske enligt skissen nedan.

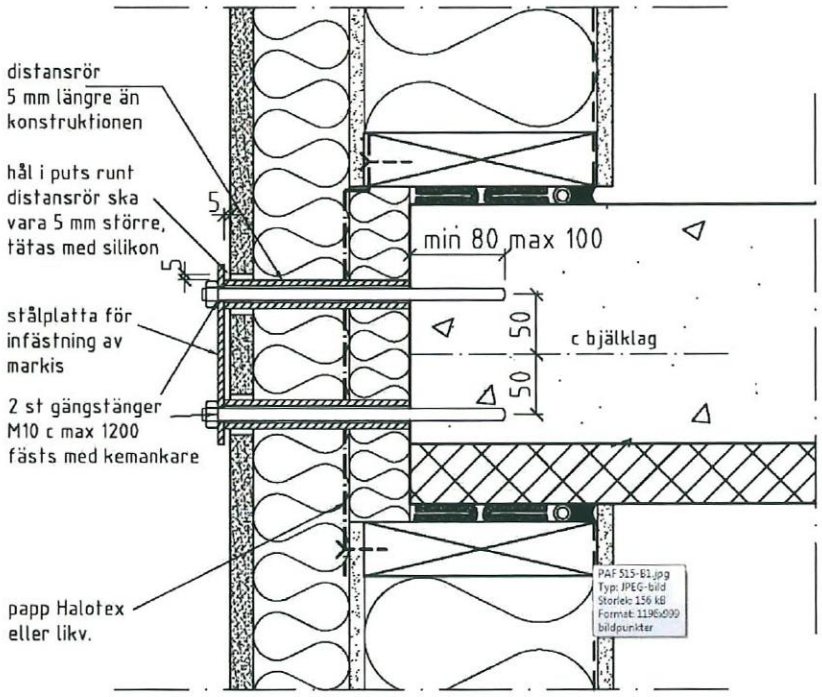

Inglasning av balkong
För att få glasa in en balkong krävs bygglov från kommunen och godkännande från bostadsrättsföreningens styrelse.

Uteplats
Om du har lägenhet i markplan ansvarar du själv för att sköta om växter och markbeläggnig inom din uteplatsen. Kontakta din styrelse om du har några frågor.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Weland skötselinstruktion

Handhavandebeskrivning, balkonger och räcken

ALUMINIUM WELAND

Weland Aluminium handhavandebeskrivning

Sid

Balkong (betong) 5
Inglasning 10-11

Övrig information

- Weland Aluminium ansvarar endast för produkter som levererats av Weland.

Grattis till en Weland Aluminiumprodukt

I denna skötselinstruktion har vi sammanställt tips och råd på rengöring och underhåll för att förlänga livslängden på produkten.

Beroende på olika materialegenskaper finns olika krav på underhåll för att livslängd och garantier skall gälla.

Anmärkningar, upptagna som inte reklamationsbara i denna skötselanvisning, är materialleverantörens eller branschspecifika regler och därmed inte påverkningsbart från Weland Aluminium.

Balkong (betong)

Betongbalkonger från Weland Aluminium levereras alltid i Btg klass 1, K40.VT. Betongbalkong har i regel inget underhåll, men skall efter transport och montage alltid efterlagas (ev lyftöglor på ovansidan). Betongytan får endast sopas. Inga kemikalier eller saltning (vintertid) får förekomma. Plastmattor eller trasmattor, som binder fukt/vatten, rekommenderas ej. Gäller även heltäckningsmattor.

Lyftögla skall alltid användas vid lyft.

Anm:

Kalkutfällning kan förekomma på betongytan, men påverkar inte betongens livslängd. Kalkutfällning beror till viss del på hög luftfuktighet vid gjutningen och är inte reklamationsbart.

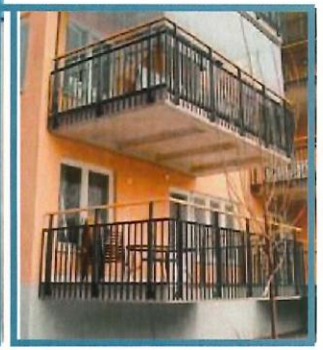

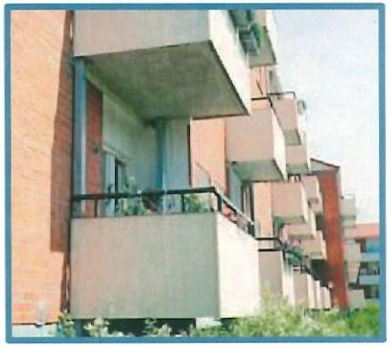

Glas i balkongräcken och balkonginglasningar

Glas i balkongräcken eller balkonginglasningar bör rengöras i samma omfattning som fönster, ca 1 gång varannan månad eller oftare om så erfordras. Glasen rengörs med fönsterputs- eller handdiskmedel och vatten. Även ingående aluminiumprofiler och räckesstolpar (anodiserade eller pulverlackerade) rengörs på samma sätt.

Welands inglasningssystem är att betrakta som ett vindskydd för att förlänga vår- / höstsäsong samt att sänka ljudnivån vid hårt trafikerade vägar. Ett balkonginglasningssystem får aldrig betraktas som ett uterum. Det bör därför inte inredas med permanent golv eller mattor som kan skadas vid vattenintrång.

Anm:

Regnvatten i kontakt med färsk betong eller cementfog blir starkt alkaliskt. Vatten, som rinner eller stänker på glasen, bör snarast avlägsnas för att skador inte skall uppstå på glasen. Detta gäller även för ingående aluminiumprofiler och räckesstolpar (anodiserade eller pulverlackerade).

Glas, som skadas på detta sätt, är inte påverkbart av glasleverantören och är därför inte reklamationsbart.

ALUMINIUM WELAND

Weland Aluminium AB
Gåvetorp • 342 92 Alvesta
Tel. 0472-445 00 • Fax 0472-400 29
info@welandalumi.se • www.welandalumi.se

www.industrireklam.se 0703

Leverantörsregister

Här finns en förteckning över leverantörer till produkter i din bostad.
En fullständig förteckning över de produkter som används vid byggandet av huset finns hos din styrelse.

Produkter	Leverantör
Badrumsinredning	Svedbergs www.svedbergs.se IDO www.ido.se
Balkonginglasning	Weland www.welandalumi.se
Blandare	Tapwell www.tapwell.se
Brandvarnare	Marelco www.marelcovinga.se
Duschväggar	Inr AB www.inr.se
Dörrar	Jeld-Wen www.jeld-wen.se
Golvbrunn	Purus Group www.purus.se
Fönster och balkongdörrar	Elitfönster AB www.elit.se
Fönsterbänkar	Stenentreprenad i Hessleholm www.stenentreprenader.se
Kakel och klinkerplattor	Centro www.centro.se
Kökssnickerier och garderober	Marbodal www.marbodal.se
Låsservice	Swesafe www.swesafe.se
Parkettgolv	Tarkett Sverige AB www.tarkett.se
Radiatorfilter	Dinair AB www.dinair.se
Skjutdörrsgarderober	Elfa Lumi www.elfa.com
Spiskåpa	Franke AB www.franke.se
Tapeter	Boråstapet www.borastapeter.se Eco Tapeter AB www.eco.se DécorMaison www.decormaison.se
Vitvaror	Siemens www.siemens-home.se
Avfallskvarnar	Miljökvarnar Nordic AB www.miljokvarnar.se

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Garantier och rutiner för felanmälan i din bostad

Du bor i en bostadsrättsförening som har entreprenadavtal med JM och genom avtalet har du garanti på material och arbete som utförts i din bostad.

Garantin gäller under fem år på allt arbete och material som ingått i JMs entreprenad utom på vitvaror, blandare/VS-armaturer, invändiga målningsarbeten och tapetseringar som har två års garanti. Garantitiden gäller från det startdatum som fastställts vid slutbesiktning.

År 1-2 (se även nästa sida)

Under de två första åren utför JM drift- och underhåll i fastigheten. Felanmälningar görs av både bostadsrättsföreningens styrelse och boende till JM Kundtjänst. Strax innan två år har passerat från garantitidens startdatum genomför JM en garantibesiktning av hela entreprenaden.

År 3-5

Fel som täcks av garantin under denna period anmäls av medlemmarna till bostadsrättsföreningens styrelse. Styrelsen reklamerar vidare till JM.

Allmänt

Vid en reklamation tar JM ställning till om felet omfattas av garantin, eventuellt sker detta efter viss undersökning/utredning. Fel och skador som beror på bristande underhåll, felaktig skötsel eller förslitning omfattas inte av garantin. Fel och skador som orsakats av yttre påverkan omfattas inte heller av garantiåtagandet. Exempelvis ingår inte normal justering av dörrar och fönster eller åtgärder enligt underhållsplan i garantiåtagandet. JM har rätt att avhjälpa fel på allt som ingått i entreprenaden. Innan bostadsrättsföreningen påbörjar reparationer av det som anses vara garantifel ska JM kontaktas i frågan.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.

Felanmälan år 1-2

Vitvaror
Vid fel på vitvaror i bostaden kontakta din vitvaruleverantör direkt,
BHS Home Appliances AB på telefon 0771-11 22 77.
Uppge alltid vad felet är samt namn, adress, telefon, E-nr och FD-nummer (var du hittar dessa nummer för respektive produkt anges i bruksanvisningen).

Tv, telefoni och dator
Om du får problem med TV-, telefon- eller Internetanslutning se instruktion under fliken "Tv, telefoni och dator".

Hiss
Vid fel på hissen, kontakta leverantören Kone direkt på telefon 020-72 20 20.

JMs Kundtjänst
Tel. 020-731 731
E-mail: kundtjanst.bostad@jm.se
Öppettider: Mån-Fre 07.00-16.00

Jour
Vid akuta fel efter kontorstid, dvs efter 16.00 på vardagar samt helger, kontakta jouren på telefon 08-657 64 64.
Detta bör undvikas och ska endast ske:

- Vid fel eller haveri där det finns risk för följdskador (exempelvis vid vattenläckage).
- Vid andra brådskande fall, exempelvis om värmeanläggningen inte fungerar vintertid.

OBS!
Jour utryckning för icke akuta fel, debiteras den som anmält felet. Om du själv orsakat felet (t.ex. stopp i avloppet) blir du betalningsskyldig.

Skötselpärm –JM AB Grafikern, juli 2013
Med reservation för ändringar och eventuella tryckfel.